

ΟΤΕ Α.Ε.

**ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ &
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ**

Σχόλια και Απαντήσεις ΟΤΕ

Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της Αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (αγορά υπ' αρ. 5, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής) σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ

Ιανουάριος 2009

Οι απαντήσεις της εταιρείας μας στις ερωτήσεις της Δημόσιας Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της Αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (αγορά υπ' αρ. 5, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής) σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, έχουν ως εξής:

Γενικές Παρατηρήσεις

Σύμφωνα με το υφιστάμενο Πλαίσιο για την ανάλυση των αγορών σύμφωνα με τη νέα Σύσταση ο προσδιορισμός των αγορών και η αξιολόγηση της Σημαντικής Ισχύος στην Αγορά (ΣΙΑ) θα πραγματοποιείται με τις ίδιες μεθόδους που ισχύουν στο δίκαιο του ανταγωνισμού¹ με γνώμονα τις μελλοντικές εξελίξεις της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης κρίνεται από τον συνδυασμό παραγόντων που πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά, η δε καταχρηστική συμπεριφορά να μην είναι αντικειμενικά αναγκαία ή να μη δημιουργεί οικονομικές αποτελεσματικότητες, να προκύπτει δε από αδιάσειστες αποδείξεις². Η ΕΕΤΤ στην ανάλυση της δεν παρουσιάζει με αντικειμενικότητα ούτε την υφιστάμενη κατάσταση στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού, ούτε τις μελλοντικές εξελίξεις στην αγορά, δεν πραγματοποιεί σύμφωνα με την επικρατούσα οικονομική θεωρία την ανάλυση της σχετικής αγοράς, ενώ τέλος δεν τεκμηριώνεται η καταχρηστική συμπεριφορά από πλευράς του ΟΤΕ.

Συγκεκριμένα ο ΟΤΕ στην τοποθέτηση του στην Δημόσια Διαβούλευση για τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της Αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης επισημαίνει σειρά παραλείψεων και μεροληπτικών τοποθετήσεων της ΕΕΤΤ τις οποίες αναλυτικά παραθέτει στα πλαίσια των απαντήσεων του στις επιμέρους ερωτήσεις. Συνοπτικά ο ΟΤΕ θεωρεί ότι:

---

¹ Κατευθυντήριες Γραμμές για την ανάλυση της αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά (2002/C 165/03) παρ. 24

² Communication Guidance on the Commission's Enforcement Priorities in Applying Art. 82 EC COM (2008) παρ.10, και 20

- Δεν αποτυπώνεται στο σύνολο της η δυναμική της αγοράς και οι πιέσεις που ασκούνται στην αγορά από την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω της ΑΠΤοΒ, δυναμική που ίδια η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει σε πρόσφατη ανακοίνωση της (29 Ιανουαρίου 2009) με θέμα την Πορεία ανάπτυξης της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα για το Δ' Τρίμηνο 2008, αναφέροντας ότι «Συνεχίζεται σταθερά η ανάπτυξη της Αδεσμοποίησης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο (ΑΠΤοΒ) στην Ελλάδα το Δ' τρίμηνο 2008 δίνοντας ώθηση και στην ευρυζωνική ανάπτυξη, η οποία σηματοδοτείται από την αύξηση της διείσδυσης της ευρυζωνικότητας στον πληθυσμό για το 2008 κατά 4,3 μονάδες (από 9,1% σε 13,4%). Οι γραμμές ΑΠΤοΒ σημείωσαν νέα άνοδο, ξεπερνώντας τις 646.000 γραμμές στα τέλη του 2008. Η πλειοψηφία των γραμμών αυτών χρησιμοποιήθηκε για την παροχή υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2008 περισσότερο από το 36% των ευρυζωνικών γραμμών παρεχόταν μέσω ΑΠΤοΒ έναντι 20% στο τέλος του 2007. Παράλληλα ωστόσο με την αύξηση αυτή, συνεχίζεται η μείωση των γραμμών ΑΡΥΣ (χονδρικής), γεγονός που υποδηλώνει την τάση των εναλλακτικών παρόχων για μεταφορά της συνδρομητικής τους βάσης από Χονδρική Ευρυζωνική Πρόσβαση σε Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και λιγότερο για την προσέλκυση καινούριων συνδρομητών τοπικού βρόχου». Η ΕΕΤΤ θα έπρεπε να λάβει υπόψη την επίδραση τους είτε κατά τον ορισμό είτε κατά την ανάλυση της αγοράς. Ειδικότερα στον ορισμό της αγοράς και ειδικότερα αναφορικά με την ανάλυση του Επιπέδου Χονδρικής - Υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς, ο ΟΤΕ διαπιστώνει σημαντικές παραλήψεις στην εφαρμογή του SSNIP τεστ και θεωρεί ότι θα πρέπει να αναθεωρηθεί.

- Επιπλέον ενώ αναγνωρίζεται η συνεχιζόμενη μείωση των γραμμών ΑΡΥΣ (χονδρικής), λόγω της μεταφοράς της συνδρομητικής βάσης των εναλλακτικών παρόχων από την Χονδρική Ευρυζωνική Πρόσβαση (ΧΕΠ) σε ΑΠΤοΒ, με τις υπηρεσίες ΑΡΥΣ να ανέρχονται σε μόλις 6% του συνόλου της αγοράς η ΕΕΤΤ προτείνει την επιβολή πρόσθετων και μη αναλογικών μέτρων.

- Ιδιαίτερα σημαντικό σημείο το οποίο δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη στην ανάλυση της ΕΕΤΤ είναι η επίδραση του Μέτρου 4.2 της ΚτΠ «Χρηματοδότηση επιχειρήσεων για την ανάπτυξη ευρυζωνικής πρόσβασης στις περιφέρειες της Ελλάδας», στα πλαίσια του οποίου οι τελικοί αποδέκτες του έργου HOL, Forthnet, Tellas & Cyta χρηματοδοτούνται για την ανάπτυξη ευρυζωνικής πρόσβασης στις περιφέρειες της Ελλάδας. Με την υλοποίηση του έργου, που θα πρέπει να έχει

ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2009 δηλαδή μέσα στα χρονικά πλαίσια της παρούσας ανάλυσης και λαμβάνοντας υπόψη και τις υφιστάμενες συνεγκαταστάσεις στις περιοχές της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και άλλων μεγάλων αστικών κέντρων που εξαιρούνται από το έργο, οι πάροχοι μέσω ΑΠΤοΒ θα προσφέρουν υπηρεσίες σε 2.051 σημεία παρουσίας ADSL σε σύνολο 2.201 σημείων παρουσίας τηλεπικοινωνιακού δικτύου ΟΤΕ καλύπτοντας το 96% του πληθυσμού, ενώ αντίστοιχα το δίκτυο ADSL του ΟΤΕ καλύπτει σήμερα 1.359 σημεία και το 92,98% των συνδρομητών³.

- Η ΕΕΤΤ στην ανάλυση της καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ΑΠΤοΒ είναι «αδύνατο» να δίνει στους Παρόχους τη δυνατότητα να προσφέρουν χονδρικές υπηρεσίες σε άλλους Παρόχους. Ο ΟΤΕ παρουσιάζει στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν ότι οι πάροχοι μέσω ΑΠΤοΒ όχι μόνο μπορούν αλλά και προσφέρουν στην πράξη χονδρικές υπηρεσίες σε άλλους Παρόχους, τόσο στα πλαίσια του έργου 4.2, όσο και με βάση υφιστάμενες εμπορικές συμφωνίες.

- Δεν λαμβάνεται επίσης υπόψη στην ανάλυση της ΕΕΤΤ η επίδραση των Προσκλήσεων 93 και 145 του Μέτρου 4.2 της ΚτΠ που αφορούν την «Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών σε Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας».

- Η τεκμηρίωση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την μελέτη υποκατάστασης της ζήτησης μεταξύ υπηρεσιών θα έπρεπε να συνοδεύεται από έρευνες αγοράς σε καταναλωτές, και να μην αποτελεί απλά «θεωρήσεις». Επισημαίνουμε ότι αντίστοιχες διαβουλεύσεις σε άλλες χώρες περιλαμβάνουν έρευνες αγοράς που αποτυπώνουν την βούληση των καταναλωτών και οι πάροχοι δύνανται να τοποθετηθούν επ' αυτών δεδομένου ότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ανάλυσης των αγορών. Αναφορές του τύπου «η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές» (παρ. 2.4) χωρίς οι πηγές αυτές να αναφέρονται στο κείμενο της δημόσιας διαβούλευσης ώστε να καταστεί δυνατή η μελέτη και ο σχολιασμός τους δεν συνάδουν με την απαιτούμενη διαφάνεια της διαδικασίας.

- Όσον αφορά την υποκατάσταση της ζήτησης μεταξύ των υπηρεσιών σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών

---

³ Τα στοιχεία αυτά αποτελούν καταρχήν εκτίμηση του ΟΤΕ.

επικοινωνιών ο ΟΤΕ διαφωνεί με τα συμπεράσματα της ΕΕΤΤ και παρουσιάζει στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι υπάρχει υποκατάσταση και η υποκατάσταση αυτή θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη στα πλαίσια της ανάλυσης αγοράς.

- Η ΕΕΤΤ κάνει αναφορά στο πρόγραμμα «Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης επόμενης γενιάς», εκτιμώντας ωστόσο ότι δεν θα υπάρξει ουσιαστική αύξηση της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας ανάλυσης αγοράς. Η εταιρεία μας θεωρεί ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα έπρεπε να είχε εξεταστεί λεπτομερέστερα στην παρούσα ανάλυση αγοράς, εκτιμώντας ότι θα έχει υλοποιηθεί μερικώς εντός του σχετικού χρονικού πλαισίου. Η υλοποίηση του έργου αυτού σε συνδυασμό με την υφιστάμενη υψηλή ανάπτυξη του ανταγωνισμού, όπως θα παρουσιάσουμε παρακάτω, θα τροποποιήσει σημαντικά τις συνθήκες τις αγορές.

Σαν αποτέλεσμα του γεγονότος ότι η ΕΕΤΤ στην παρούσα ανάλυση της δεν αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση στην αγορά χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης, καταλήγει στο παράδοξο συμπέρασμα ότι ο ΟΤΕ εξακολουθεί να διατηρεί εξαιρετικά μεγάλο μερίδιο στην αγορά ΧΕΠ, το οποίο προσεγγίζει το 100% και προτείνει την επιβολή πρόσθετων και μη αναλογικών ρυθμιστικών μέτρων. Ο ΟΤΕ θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να αναθεωρήσει τον ορισμό και την ανάλυση της και να συμπεριλάβει:

- τις αυτοπαρεχόμενες ευρυζωνικές συνδέσεις μέσω ΑΠΤοΒ.
- το Μέτρο 4.2.

και να διαχωρίσει γεωγραφικά την σχετική αγορά χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης σε δύο επιμέρους γεωγραφικές αγορές με την πρώτη να περιλαμβάνει τις περιοχές όπου οι πάροχοι έχουν προχωρήσει στην υλοποίηση συνεγκαταστάσεων και διαθέτουν ευρυζωνικές υπηρεσίες μέσω ΑΠΤοΒ και την δεύτερη να περιλαμβάνει τις περιοχές όπου οι ευρυζωνικές υπηρεσίες παρέχονται μέσω του δικτύου του ΟΤΕ και αντίστοιχα να ορίσει περιοχές στις οποίες θα αποσύρει τις υφιστάμενες ρυθμίσεις και περιοχές στις οποίες θα διατηρήσει τις υφιστάμενες ρυθμίσεις. Με την ολοκλήρωση της υλοποίησης του μέτρου 4.2, εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας ανάλυσης, **θα παρέχονται υπηρεσίες συνεγκατάστασης στο σύνολο σχεδόν της**

χώρας και συνεπώς η ΕΕΤΤ θα πρέπει να επανεξετάσει τις συνθήκες του ανταγωνισμού στις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές.

Ο ΟΤΕ επίσης θεωρεί ότι η επιβολή της υποχρέωσης πρόσβασης τύπου Γ δεν τεκμηριώνεται καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι εξυπηρετεί συγκεκριμένες και υπαρκτές ανάγκες της αγοράς και ότι λειτουργεί προς όφελος του τελικού καταναλωτή και συνεπώς αποτελεί ένα μη αναλογικό μέτρο το οποίο πρέπει να αποσυρθεί, καθώς:

- δεν συνάδει με τις συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν στην αγορά
- υπάρχει συνεχής μείωση των υπηρεσιών ΑΡΥΣ & ΟΚΣΥΑ χωρίς να διαφαίνεται υπαρκτό επιχειρησιακό ενδιαφέρον από τους εναλλακτικούς παρόχους και
- θα έχει ως αποτέλεσμα ο ΟΤΕ να επωμισθεί υψηλά κόστη για την πραγματοποίηση επενδύσεων για την ανάπτυξη υπηρεσιών με ουσιαστικά μηδαμινή ζήτηση σε μια ούτως ή άλλως φθίνουσα αγορά.
- δεν υφίστανται ή είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις κέντρων όπου ο ΟΤΕ δεν είναι δυνατόν να παρέχει συνεγκατάσταση,

Τέλος αναφορικά την προτεινόμενη ρυθμιστική υποχρέωση κοστοστρεφούς τιμολόγησης, και με δεδομένα:

- την ανάγκη αναθεώρησης της ανάλυσης την οποία παρουσιάζει η ΕΕΤΤ στο κείμενο της δημόσιας διαβούλευσης λόγω σημαντικών ελλείψεων και αντιφάσεων, αναθεώρηση που θα διαφοροποιήσει σημαντικά τα συμπεράσματα αναφορικά με την ύπαρξη Σημαντικής Ισχύος στην σχετική αγορά και
- το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο επιβολή εκ των προτέρων υποχρεώσεων προκύπτει μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο εφόσον ο ανταγωνισμός στις λιανικές αγορές δεν είναι αποτελεσματικός,

η επιβολή στον ΟΤΕ επιπλέον υποχρεώσεων ιδίως δε η επιβολή της υποχρέωσης κοστοστρέφειας είναι αυθαίρετη και παντελώς αναιτιολόγητη και θα πρέπει να αποσυρθεί.

Σχετικά θα θέλαμε επίσης να αναφέρουμε, για λόγους πληρότητας, ότι οι προτεινόμενες μεθοδολογικές προσεγγίσεις δεν είναι συμβατές μεταξύ τους,

ενδέχεται να οδηγήσουν σε αντικρουόμενα αποτελέσματα, εισάγουν μη αντικειμενικές και αδιαφανείς διαδικασίες, ενώ δεν προάγουν την απαιτούμενη ρυθμιστική βεβαιότητα οδηγώντας τελικά σε άσκοπη υπέρ-ρύθμιση με σοβαρές στρεβλώσεις στην αγορά αλλά και σε μη αποτελεσματικές τιμές.

Α. Ερωτήσεις Διαβούλευσης Σχετικά Με τον Ορισμό Αγοράς

Ερώτηση 1: Συμφωνείτε με τα ως άνω αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος / υπηρεσίας;

Η ΕΕΤΤ στην ανάλυση της για τον ορισμό της σχετική αγοράς προϊόντων/ υπηρεσιών βασίζεται σε αναλύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από άλλες ρυθμιστικές αρχές το 2006⁴, οι οποίες συνοδεύονταν και από σχετικές έρευνες αγοράς σε καταναλωτές. Είναι ευνόητο ότι τα συμπεράσματα στα οποία είχαν καταλήξει άλλες ρυθμιστικές αρχές για τον ορισμό σχετικών αγορών το 2006 δεν είναι δυνατόν να μεταφερθούν αυτούσια στην ελληνική πραγματικότητα του 2009, με δεδομένο ότι:

- έχει υπάρξει σημαντική τεχνολογική πρόοδος κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα
- το κόστος εξοπλισμού (π.χ. κάρτα δεδομένων ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών) έχει μειωθεί
- η σχετική αγορά διαφέρει μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών και
- η τεκμηρίωση δεν συνοδεύεται από έρευνες αγοράς σε καταναλωτές, αλλά αποτελεί ένα συνονθύλευμα αυτοαναϊρούμενων μεταξύ τους θεωρήσεων.

Η ανάλυση των αγορών σύμφωνα με τη νέα Σύσταση

Α. Πλαίσιο

Σύμφωνα με το Πλαίσιο για την ανάλυση των αγορών σύμφωνα με τη νέα Σύσταση κατά την επανεξέταση των αγορών θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής:

1. Από τα άρθρα της νέας Σύστασης καθίσταται σαφής η επιθυμία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να μειώσει την επιβολή των εκ των προτέρων υποχρεώσεων και να διατηρήσει τη ρύθμιση σε περιορισμένες περιπτώσεις στις οποίες δε διαφαίνεται σε χρονικό ορίζοντα δύο (2) ετών η προοπτική να αναπτυχθεί αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην κρινόμενη αγορά⁵.

⁴ Ofcom Review of the wholesale broadband access markets 2006/07, November 2006

⁵ βλ. επίσης Explanatory Note [C (2007) 5406], I/ERG Opinion on the draft Recommendation on relevant markets σελ. 6, Communication Guidance on the Commission's Enforcement Priorities in Applying Art. 82 EC COM (2008) παρ. 11 σημ. 6

2. Σύμφωνα με την πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπως διαμορφώνεται μέσα από τις αποφάσεις της αλλά και την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου⁶, οι «ειδικές συνθήκες» που επικρατούν σε μία αγορά σε μία δεδομένη χρονική στιγμή θα πρέπει να εκτιμηθούν σε κάθε ανάλυση αγοράς, ιδίως όσον αφορά στον εντοπισμό επιχείρησης με δεσπόζουσα θέση και σε συνάρτηση με τη δομή των συνθηκών του ανταγωνισμού στη συγκεκριμένη αγορά. Ειδικότερα θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλοι οι παράγοντες που επηρεάζουν είτε άμεσα είτε έμμεσα τον ανταγωνισμό, όπως η θέση όλων των ανταγωνιστών στην αγορά, η μελλοντική ανάπτυξη των ανταγωνιστών ή η είσοδος δυνητικών ανταγωνιστών και η αγοραστική δύναμη των πελατών του υπόχρεου παρόχου⁷.
3. Ο προσδιορισμός των αγορών και η αξιολόγηση της ΣΙΑ θα πραγματοποιείται με τις ίδιες μεθόδους που ισχύουν στο δίκαιο του ανταγωνισμού⁸ με γνώμονα τις μελλοντικές εξελίξεις της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης θα κριθεί από τον συνδυασμό παραγόντων που πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά, η δε καταχρηστική συμπεριφορά να μην είναι αντικειμενικά αναγκαία ή να μη δημιουργεί οικονομικές αποτελεσματικότητες, να προκύπτει δε από αδιάσειστες αποδείξεις⁹.

B. Το Τεστ των «Τριών Κριτηρίων» ως εργαλείο για την ανάλυση των αγορών

Το τεστ των τριών κριτηρίων όπως αναφέρεται στη Σύσταση και σχολιάζεται στο κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁰ αφήνει περιθώρια για διάφορες ερμηνείες αφού τα άνω κείμενα δεν περιέχουν σαφείς οδηγίες για την εφαρμογή του. Από την άλλη γίνεται κατανοητό ότι οι Ρυθμιστικές Αρχές χρειάζονται τα απαραίτητα εύχρηστα «νομικά» εργαλεία προκειμένου να ασκούν τις αρμοδιότητές τους αναφορικά με τον έλεγχο των αγορών και την εξασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού σε αυτές. Επιπλέον

⁶ COMP/38.233 *Wanadoo Interactive*, παρ. 164, COMP/38.784, *Wanadoo Espagna vs. Telefonica* παρ. 280 και 287, *Michelin I*, C-322/81 παρ.57, *AKZO* C-62/86, παράγραφος 38, *Tetra Pak II* T-83/91, παρ. 114, *Promedia* T-111/96, παρ. 139, *Irish Sugar* T-228/97 παρ.112, *Michelin II* T-203/01, παρ. 97, *France Telecom S.A.* T-340/03 παρ. 100

⁷ I/ERG Opinion on the draft Recommendation on relevant markets παρ. 5, σελ.3 & 4, Communication Guidance on the Commission's Enforcement Priorities in Applying Art. 82 EC COM (2008) παρ. 9-12

⁸ Κατευθυντήριες Γραμμές για την ανάλυση της αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά (2002/C 165/03) παρ. 24

⁹ Communication Guidance on the Commission's Enforcement Priorities in Applying Art. 82 EC COM (2008) παρ.10, και 20

¹⁰ Explanatory Note [C (2007) 5406]

σε κάθε περίπτωση οι Ρυθμιστικές Αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν σε μία αγορά.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της νέας Σύστασης για τις αγορές που αναφέρονται σε αυτή οι Ρυθμιστικές Αρχές μπορεί να επιλέξουν να μη διενεργήσουν ανάλυση αγοράς εάν κρίνουν ότι δεν πληρούνται τα τρία κριτήρια για τη συγκεκριμένη αγορά. Αν όμως μία αγορά παρουσιάζει σημαντικές αλλαγές που μπορεί να δικαιολογήσουν την ύπαρξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε αυτή, οι Ρυθμιστικές Αρχές θα πρέπει να προβαίνουν σε διεξοδική ανάλυση της αγοράς αυτής¹¹. Κατά την εφαρμογή του τεστ αρκεί να διαπιστωθεί ότι έστω και μία από τις προϋποθέσεις δε συντρέχει.

1) Φραγμοί εισόδου

Για τη διαπίστωση της ύπαρξης υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ερευνά αν έχει σημειωθεί κατά το παρελθόν συχνή και επιτυχημένη είσοδος ανταγωνιστών στη συγκεκριμένη αγορά καθώς και αν η είσοδος επετεύχθη σε εύλογο χρονικό διάστημα και ήταν επαρκής¹² ώστε να περιορίσει ή να έχει πιθανότητα να περιορίσει την ισχύ στην αγορά της επιχείρησης με δεσπόζουσα θέση. Είναι σαφές ότι η διερεύνηση θα γίνει με εμπειρικό τρόπο. Ωστόσο σύμφωνα με τη θεωρία του κριτικού ρασιοναλισμού, δεν είναι δυνατό να επαληθευτεί με εμπειρικό τρόπο η ορθότητα μιας επιστημονικής θεωρίας παρά μόνο η έλλειψη ορθότητας αυτής¹³. Έτσι αν σε μία αγορά έχουν εισέλθει ανταγωνιστές αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχουν φραγμοί εισόδου σε αυτή, αλλά η μη είσοδος δε συνεπάγεται αυτόματα την ύπαρξη φραγμών.

Στο άρθρο 9 της νέας Σύστασης αναφέρεται ότι υψηλοί διαρθρωτικοί φραγμοί εισόδου ενδέχεται να εντοπιστούν όταν η αγορά χαρακτηρίζεται «...από μεγάλες οικονομίες κλίμακας ή/ και φάσματος, περιορισμούς παραγωγικής ικανότητας και υψηλές μη ανακτήσιμες δαπάνες». Όπως σαφώς προκύπτει από το κείμενο της Σύστασης οι προαναφερόμενες δύο προϋποθέσεις θα πρέπει να συρρέουν αθροιστικά προκειμένου να διαπιστώνεται η ύπαρξη του απαραίτητου κριτηρίου των φραγμών εισόδου. Εξάλλου υπάρχουν και άλλες αγορές που παρουσιάζουν οικονομίες κλίμακας και φάσματος όπως π.χ. τα χημικά και η αυτοκινητοβιομηχανία χωρίς όμως

¹¹ I/ERG Opinion on the draft Recommendation on relevant markets παρ. 4 σελ. 3

¹² Communication Guidance on the Commission's Enforcement Priorities in Applying Art. 82 EC COM (2008) παρ.16 σελ.7

¹³ H.Never B.Preissl The three criteria test and SMP : how to get right, Int.J.Management and Network Economics, Vol.1 No 1, 2008, p.106

να παρουσιάζεται ανάγκη επιβολής εκ των προτέρων υποχρεώσεων στις αγορές αυτές. Επιπλέον ένας ανταγωνιστής για να μπορέσει να ανέλθει σε υψηλότερο επίπεδο στην οικονομική αλυσίδα («ladder of investments») είναι απαραίτητο να πραγματοποιήσει υψηλές μη ανακτήσιμες δαπάνες ώστε να παραμείνει στην αγορά και να παρέχει στους καταναλωτές διαφοροποιημένες υπηρεσίες.

Η αλματώδης ανάπτυξη της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο κατά την τελευταία τριετία, όπως παρουσιάζεται στις αναφορές της ευρυζωνικότητας που είναι δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα της Επιτροπής και προκύπτει από το ίδιο το κείμενο της διαβούλευσης, καταδεικνύει ότι οι πάροχοι ανταγωνιστές του ΟΤΕ επενδύουν στον τοπικό βρόχο και πλέον φτιάχνουν δικά τους δίκτυα, τα οποία χρησιμοποιούν για να παρέχουν στους δικούς τους λιανικούς πελάτες υπηρεσίες, επομένως είναι σε θέση να παρέχουν υπηρεσίες και χονδρικά σε τρίτους εφόσον το αποφασίσουν. Εάν δεν το αποφασίζουν δε σημαίνει ότι δεν μπορούν ούτε βέβαια ότι ο ΟΤΕ θα παραμείνει στο διηνεκές ο υπόχρεος πάροχος.

2) Δυνητικός ανταγωνισμός

Η έννοια του δυνητικού ανταγωνισμού αφήνει περιθώρια για αυθαίρετες κρίσεις αφού η επίτευξη υγιούς ανταγωνισμού ή η ποιότητα του ανταγωνισμού είναι δύσκολο να διαπιστωθεί ελλείψει συγκρίσιμων ιδανικών συνθηκών ανταγωνισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 της Οδηγίας Πλαίσιο η εκ των προτέρων ρύθμιση έχει σκοπό να διασφαλίσει την ανάπτυξη του ανταγωνισμού σε μία αγορά, η δε Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιμένει ότι αυτό που πραγματικά έχει σημασία είναι η προστασία του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και όχι των ανταγωνιστών¹⁴.

Στα πλαίσια αυτά το τεστ της μελλοντικής εξέλιξης της αγοράς θα πρέπει λάβει υπόψη του και μία άλλη παράμετρο της δυναμικής της τηλεπικοινωνιακής αγοράς. Η εκ των προτέρων ρύθμιση δε θα πρέπει να μεριμνά για την επάρκεια του ανταγωνισμού σε μία δεδομένη χρονική στιγμή, αλλά θα πρέπει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη αγορών που λειτουργούν υπό συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού και θα έχουν διάρκεια στο μέλλον. Τέτοιες αγορές είναι εκείνες στις οποίες οι ανταγωνιστές επενδύουν σε υποδομές όπου τελικά μεταφέρεται ο ανταγωνισμός.

---

¹⁴ Communication Guidance on the Commission's Enforcement Priorities in Applying Art. 82 EC COM (2008) παρ.6 σελ.4&5

Στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας όπως και στην Ελλάδα οι ευρυζωνικές λιανικές αγορές χαρακτηρίζονται από έντονο ανταγωνισμό τιμών και οι καταναλωτές έχουν συνηθίσει να αναζητούν τη φθηνότερη τιμή. Ενώ όμως ο ανταγωνισμός στο επίπεδο των υπηρεσιών λειτουργεί αποτελεσματικά και επωφελούνται οι καταναλωτές, στο επίπεδο των υποδομών ο ανταγωνισμός διαφοροποιείται. Αν η εκ των προτέρων ρύθμιση δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε να εμφανίζονται και να αναπτύσσονται μεταπωλητές υπηρεσιών που χρησιμοποιούν τις υποδομές του υπόχρεου παρόχου, τότε κανένας δεν πρόκειται να ενδιαφερθεί να επενδύσει σε δικές του υποδομές, με αποτέλεσμα μακροπρόθεσμα να βλάπτεται ο καταναλωτής.

3) Επάρκεια του δικαίου του ανταγωνισμού

Ενώ τα δύο πρώτα κριτήρια είναι απαραίτητα προκειμένου να εντοπιστούν διαρθρωτικά προβλήματα στη δομή του ανταγωνισμού σε μία αγορά, το τρίτο κριτήριο έχει διαφορετική λειτουργία που συνίσταται στην αντιμετώπιση καταχρηστικών συμπεριφορών στην αγορά δια της επιβολής κυρώσεων σύμφωνα με το δίκαιο του ανταγωνισμού. Εν προκειμένω η μέχρι σήμερα πρακτική της ΕΕΤΤ αποδεικνύει ότι το δίκαιο του ανταγωνισμού παρέχει κατ' αρχήν τα απαραίτητα νομικά εργαλεία προκειμένου να επιβάλλει σε πλείστες όσες περιπτώσεις κυρώσεις και υψηλά διοικητικά πρόστιμα στον ΟΤΕ. Εξάλλου η θεωρία των ουσιωδών διευκολύνσεων όπως έχει ενσωματωθεί στο δίκαιο του ανταγωνισμού μπορεί να εξασφαλίσει το άνοιγμα των αγορών και συνακόλουθα τον ανταγωνισμό στις λιανικές αγορές υπηρεσιών, φαίνεται δε να επιτυγχάνει τους στόχους της σε άλλες αγορές. Ως εκ τούτου, αν και το δίκαιο του ανταγωνισμού και το ρυθμιστικό δίκαιο διαφοροποιούνται αναφορικά με τους σκοπούς και τη διαδικασία εφαρμογής τους, το δίκαιο του ανταγωνισμού επαρκεί για επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβατικών συμπεριφορών.

Αναλυτικότερα αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής:

Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Η ΕΕΤΤ στην παρ. 3.3.3 συμπεραίνει ότι η σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση αποτελεί μια ξεχωριστή αγορά από αυτή της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών

επικοινωνιών, καθώς η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύων κινητών επικοινωνιών παρέχει λιγότερες λειτουργικές δυνατότητες στο χρήστη σε σχέση με τα σταθερά ευζωνικά δίκτυα (αναφέρεται σχετικά η ευκρίνεια της οθόνης και η δυνατότητα αλληλεπίδρασης). Ως δευτερεύουσα υπηρεσία αναφέρεται η πρόσβαση στο Διαδίκτυο μέσω κάρτας δεδομένων για τον υπολογιστή από πάροχο κινητών επικοινωνιών. Η ΕΕΤΤ ωστόσο θεωρεί ότι η υποκατάσταση της ζήτησης θα είναι πιθανώς περιορισμένη επειδή υπάρχει σημαντική διαφορά στο κόστος της πρόσβασης μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών σε σχέση με το δίκτυο σταθερών επικοινωνιών.

Ο ΟΤΕ θεωρεί ότι η πρόσβαση στο Διαδίκτυο μέσω κάρτας δεδομένων για τον υπολογιστή από πάροχο κινητών επικοινωνιών μπορεί να είναι υποκατάστατη υπηρεσία της ευρυζωνικής πρόσβασης σε σταθερή θέση. Η άποψη αυτή τεκμηριώνεται καθώς οι διαφορές κόστους με βάση τις διαθέσιμες προσφορές από παρόχους κινητής τηλεφωνίας είναι περιορισμένες. Πιο συγκεκριμένα δεν υφίσταται στην πράξη κόστος απόκτησης κάρτας δεδομένων, το οποίο η ΕΕΤΤ αναφέρει ότι κυμαίνεται από 100€ έως 200€, καθώς παρέχεται δωρεάν στα υφιστάμενα πακέτα συμβολαίου των παρόχων κινητής τηλεφωνίας. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι σήμερα προωθούνται πακέτα τα οποία περιλαμβάνουν προσφορά notebook λιανικής τιμής περίπου 400 € με 24μηνιαία δέσμευση (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1) στην τιμή των 39€ μηνιαίως για ταχύτητες έως 7,2 Mbps και μηνιαία χρήση 10GB ανά σύνδεση. Λαμβάνοντας υπόψη ότι μηνιαία χρήση 10GB ανά σύνδεση κρίνεται επαρκής για τον μέσο χρήστη ADSL πακέτου χαμηλής ταχύτητας και αφαιρώντας το κόστος του προσφερόμενου notebook, το μηνιαίο κόστος πρόσβασης είναι περίπου 22€. Η τιμή αυτή είναι καθ' όλα συγκρίσιμη με τις μηνιαίες χρεώσεις των πακέτων ADSL.

Θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι σύμφωνα με δημοσίευμα του τύπου¹⁵ οι ασύρματες ευρυζωνικές συνδέσεις 3G ξεπερνούν τις 200.000 αριθμός που εφόσον ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα είναι ιδιαίτερα σημαντικός και θα έπρεπε σαφώς να έχει συμπεριληφθεί στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης.

---

¹⁵ Εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής» Ημερ. Δημοσ. 8/2/2009 «Η ευρυζωνικότητα έχει αγκαλιάσει 1,6 εκατ. χρήστες στην Ελλάδα»

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, καθώς η πρόσβαση μέσω δικτύου κινητής τηλεφωνίας παρέχει την δυνατότητα πρόσβασης σε σταθερές και μάλιστα πολλαπλές θέσεις (σπίτι, γραφείο, εξοχική κατοικία κ.α.) και πρόσβασης εν κινήσει σε συγκρίσιμες τιμές, οι πάροχοι κινητής τηλεφωνίας διαθέτουν ισχυρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, ιδιαίτερα για ορισμένες κατηγορίες χρηστών internet. Συνεπώς η όποια διαφορά κόστους μεταξύ των πακέτων πρόσβασης μέσω δικτύων κινητών επικοινωνιών σε σχέση με τα δίκτυα σταθερών επικοινωνιών θα πρέπει να σταθμιστεί σε σχέση με τις επιπλέον δυνατότητες και την ωφέλεια που παρέχουν στους τελικούς χρήστες τα δίκτυα κινητής επικοινωνίας.

Με βάση τα παραπάνω ο ΟΤΕ διαφωνεί με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ ότι δεν υφίσταται υποκατάσταση της ζήτησης μεταξύ των δύο υπηρεσιών και θεωρεί ότι η υποκατάσταση αυτή θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη στα πλαίσια της ανάλυσης αγοράς. Απαραίτητη σε κάθε περίπτωση για την τεκμηρίωση της υποκατάστασης θα ήταν η διεξαγωγή σχετικής έρευνας αγοράς σε καταναλωτές.

Υποκατάσταση μεταξύ (ασύμμετρης) ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών

Ο ΟΤΕ συμφωνεί στο συμπέρασμα της ΕΕΤΤ ως προς την δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών. Όμως θεωρεί ότι η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης δεν είναι πλήρης. Πιο συγκεκριμένα η διαπίστωση απουσίας δικτύου πρόσβασης οπτικών ινών με σημαντική γεωγραφική κάλυψη, η αναφορά ότι υφίστανται μόνο 1.340 συνδέσεις με πολύ περιορισμένη κάλυψη και το συμπέρασμα ότι η χρήση οπτικών ινών περιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά για μη-οικιακούς χρήστες «υψηλών δυνατοτήτων» ως μέρος ενός εταιρικού δικτύου δεν αποτυπώνουν την πραγματικότητα σε σχέση με τα ήδη εγκατεστημένα οπτικά δίκτυα πρόσβασης. Σχετικά με τις υφιστάμενες συνδέσεις δεν αναφέρονται στοιχεία κατανομής ανά γεωγραφική περιοχή (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, λοιπή επικράτεια), ενώ **δεν υπάρχει καμία αναφορά στο εάν οι συνδέσεις αυτές σχετίζονται με ιδιωτικές επενδύσεις παρόχων και ποιών ή εάν αφορούν τα δίκτυα οπτικών ινών που χρηματοδοτήθηκαν από το μέτρο 4.2 της Κοινωνίας της Πληροφορίας, Α.Ε και πιο συγκεκριμένα τις Προσκλήσεις 93 και 145 με στόχο την «Κατασκευή**

Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών σε Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας».

Στη Πρόσκληση 93 διατέθηκαν 58 εκ. Ευρώ για την εγκατάσταση 816 Km οπτικών ινών σε 68 Δήμους, ενώ στην Πρόσκληση 145 διατέθηκαν 5.1 εκ. Ευρώ για την εγκατάσταση 60 Km οπτικών ινών σε 6 Δήμους. Βασικός στόχος των Προσκλήσεων αυτών είναι **η δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού στην παροχή υπηρεσιών τόσο πρόσβασης όσο και περιεχομένου και η διαθεσιμότητα ανοικτών υποδομών οπτικών ινών με κοστοστρεφή τρόπο**. Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 παρουσιάζονται τα στοιχεία που αφορούν τα μητροπολιτικά δίκτυα οπτικών ινών που αναπτύσσονται στα πλαίσια των συγκεκριμένων Προσκλήσεων ανά νομό της χώρας καθώς και ο προϋπολογισμός και το μήκος τους από τα οποία προκύπτει ότι υφίστανται δίκτυα οπτικών ινών τα οποία καλύπτουν σε κάποιο βαθμό σημαντικά αστικά κέντρα της χώρας μας.

Η ΕΕΤΤ κάνει αναφορά στο πρόγραμμα «Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης επόμενης γενιάς», εκτιμώντας ωστόσο ότι δεν θα υπάρξει ουσιαστική αύξηση της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας ανάλυσης αγοράς. Η εταιρεία μας θεωρεί ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα έπρεπε να είχε εξεταστεί λεπτομερέστερα στην παρούσα ανάλυση αγοράς, εκτιμώντας ότι θα έχει υλοποιηθεί μερικώς εντός του σχετικού χρονικού πλαισίου. Η υλοποίηση του έργου αυτού σε συνδυασμό με την υφιστάμενη υψηλή ανάπτυξη του ανταγωνισμού, για την οποία θα αναφερθούμε λεπτομερώς στην συνέχεια, θα τροποποιήσει σημαντικά τις συνθήκες τις αγοράς.

Τέλος δεν αναφέρονται καθόλου στοιχεία γεωγραφικής κάλυψης των δικτύων των παρόχων οι οποίοι έχουν ήδη επενδύσει σημαντικά κεφάλαια για την ανάπτυξη δικτύων οπτικών ινών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η εταιρεία HOL αναφέρει ότι

διαθέτει 800 Km δικτύου οπτικών ινών στην Αττική¹⁶ και περισσότερα από 3.600 Km οπτικών ινών στο Εθνικό Δίκτυο Κορμού¹⁷.

Δεσμοποίηση υπηρεσιών – Bundling

Η ΕΕΤΤ στην παρ. 3.3.7 αναφέρεται στα δεσμοποιημένα πακέτα, τα οποία αφορούν παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε συνδυασμό με τις λοιπές υπηρεσίες και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις» ότι τα δεσμοποιημένα πακέτα συνιστούν διακριτή αγορά, υποστηρίζοντας ότι τα περισσότερα πακέτα των εναλλακτικών παρόχων τα λεγόμενα double play, μόλις πρόσφατα άρχισαν να καθιερώνονται στην αγορά. Αναγνωρίζει όμως ότι στο χρονικό διάστημα που καλύπτει η ανάλυση ενδέχεται να αυξηθεί η παρατηρούμενη τάση για την αγορά δεσμοποιημένων πακέτων και να υπάρχει σημαντικό ποσοστό των χρηστών που θα αγοράζει δεσμοποιημένα την υπηρεσία της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Ωστόσο στην παρ. 5.6.5 η ΕΕΤΤ διατυπώνει ότι «με την αύξηση της ποικιλίας των λιανικών υπηρεσιών της ΟΤΕ ΑΕ και την αυξητική τάση της προτίμησης των καταναλωτών στα δεσμοποιημένα προϊόντα, η μεθοδολογία της εξεύρεσης του ορθού περιθωρίου μέσω του μοντέλου Προεξοφλημένων Ταμειακών Ροών πενταετούς ορίζοντα καθίσταται εξαιρετικά περίπλοκη και δεν ευνοεί την διαφάνεια και βεβαιότητα στην αγορά». Η ΕΕΤΤ φαίνεται συνεπώς να καταλήγει σε δύο αντιφατικά μεταξύ τους συμπεράσματα καθώς στην πρώτη περίπτωση επί της ουσίας καταλήγει ότι τα δεσμοποιημένα πακέτα δεν έχουν ακόμα καθιερωθεί στην αγορά ενώ στην δεύτερη ότι έχουν καθιερωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να δημιουργούν ήδη προβλήματα στην υλοποίηση του μοντέλου Προεξοφλημένων Ταμειακών Ροών.

Ο ΟΤΕ συμφωνεί με την ΕΕΤΤ στο συμπέρασμα ότι τα δεσμοποιημένα πακέτα δεν συνιστούν διακριτή αγορά, αλλά θεωρεί απαραίτητο να επισημανθεί ότι αποτελούν **την κυρίαρχη τάση**¹⁸ παροχής υπηρεσιών στην αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης, σε

¹⁶ <http://www.hol.gr/default.asp?pid=9&la=1>

¹⁷ http://www.hol.gr/default.asp?pid=11&la=1&pre_pressID=107&pre_yr=8

¹⁸ Σύμφωνα με συνδρομητική έρευνα της Focus που δημοσιεύτηκε στο τεύχος 06 – 2009 της εβδομαδιαίας ηλεκτρονικής έκδοσης Weekly Telecom αποτυπώνεται σημαντική αύξηση της

αντίθεση με την αναφορά της ΕΕΤΤ ότι μόλις πρόσφατα άρχισαν να καθιερώνονται στην αγορά. Η διαπίστωση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την εταιρεία μας καθώς θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά των έλεγχου τιμών του ΟΤΕ και τον υπολογισμό του κατάλληλου περιθωρίου στα πλαίσια είτε ex-ante είτε ex-post ελέγχου τιμών.

Επίπεδο Χονδρικής - Υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς

Στην σχετική ανάλυση η ΕΕΤΤ μελετά εάν η ΑΠΤοΒ δίνει στους Παρόχους τη δυνατότητα να προσφέρουν χονδρικές υπηρεσίες σε άλλους Παρόχους και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης, ενώ κατά την τελευταία διετία δεν υπήρξε ουσιαστικά παροχή ΧΕΠ, από τους παρόχους μέσω ΑΠΤοΒ. Το συμπέρασμα αυτό βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση:

α. Με τα στοιχεία της ΕΕΤΤ, όπως αυτά παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 4, Ανάλυση Αγοράς και συγκεκριμένα τον Πίνακα 9, όπου για το α' εξάμηνο του 2008 καταγράφεται ότι υπήρχαν 9.179 συνδέσεις ADSL χονδρικής από άλλους παρόχους. Ο αριθμός αυτός δεν τεκμηριώνεται σε κανένα σημείο του κειμένου ώστε να καταστεί σαφές σε τι αφορά ωστόσο μπορούμε να πιθανολογήσουμε ότι αφορά συνδέσεις της εταιρείας HOL η οποία δραστηριοποιείται τόσο στην παροχή λιανικών υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω ΑΠΤοΒ όσο και στην παροχή χονδρικών υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης.

β. Με την υποχρέωση παροχής χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης που προβλέπεται στα πλαίσια των έργων που χρηματοδοτούνται για την ανάπτυξη ευρυζωνικής πρόσβασης στις περιφέρειες της Ελλάδας από το Μέτρο 4.2¹⁹ της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. Σύμφωνα με την προκήρυξη του έργου οι τελικοί αποδέκτες (HOL, Forthnet, Tellas & Cyta) πέραν της παροχής λιανικών υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης ανέλαβαν την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε επίπεδο χονδρικής επί τη βάση των αρχών του Ανοικτού Δικτύου και της Μη Διάκρισης (Open Access, Non Discrimination) και ακολουθώντας

διείσδυσης του Double/Triple Play με βάση τα αποτελέσματα για την περίοδο 30/9/2008 – 22/12/2008. Συγκεκριμένα η διείσδυση της υπηρεσίας σε πανελλαδικό επίπεδο εκτιμάται στο 20,6% παρουσιάζοντας αύξηση 15,7% από την περίοδο του καλοκαιριού (24/6-29/9/2008) και συνολικά 32,1% από το δεύτερο τρίμηνο του 2008. Σύμφωνα με την έρευνα η νέα υπηρεσία φαίνεται να προσελκύει σε πρώτη φάση νοικοκυριά που είχαν ήδη (ανεξάρτητη) σύνδεση Internet.

¹⁹ Αναλυτικότερα στοιχεία για την κάλυψη του Μέρους 4.2 παρατίθενται στην απάντησή μας στην ερώτηση 2.

τιμολογιακή προσέγγιση Retail minus. Το έργο σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις των τελικών αποδεκτών θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2009, δηλαδή μέσα στα χρονικά πλαίσια της παρούσας ανάλυσης και συνεπώς θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να ληφθεί υπόψη. Σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες στα πλαίσια του Μέτρου 4.2 παραπέμπουμε ενδεικτικά στην ιστοσελίδα²⁰ της εταιρείας HOL αλλά και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.

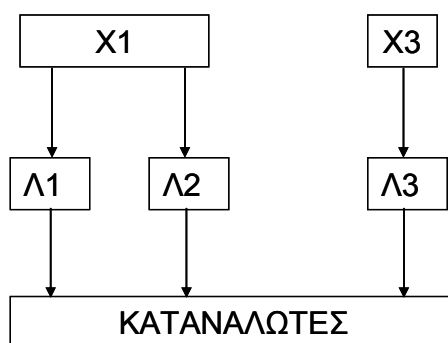
Με βάση τα παραπάνω ο ΟΤΕ θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να αναθεωρήσει το συμπέρασμα της ότι η ΑΠΤοΒ είναι «αδύνατο» να δίνει στους Παρόχους τη δυνατότητα να προσφέρουν χονδρικές υπηρεσίες σε άλλους Παρόχους και να αποτυπώσει την πραγματική κατάσταση η οποία αποδεικνύει ότι οι πάροχοι μέσω ΑΠΤοΒ όχι μόνο μπορούν αλλά και προσφέρουν στην πράξη χονδρικές υπηρεσίες σε άλλους Παρόχους.

Στην ενότητα 3.5 της διαβούλευσης εξετάζεται η «Εμμεση πίεση κατά τη διαμόρφωση τιμής χονδρικής η οποία επιβάλλεται από την ύπαρξη υποκαταστασιμότητας σε επίπεδο λιανικής». Σχετικά με αυτή την ενότητα έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

- Η διαβούλευση αναφέρει στην σελίδα 54: «Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι σε ένα υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο υπηρεσιών **αδεσμοποίητης πρόσβασης** σε τρίτα μέρη θα μπορούσε να ασκηθεί περιορισμός μέσω ανταγωνιστικής πίεσης από ένα κάθετα ενοποιημένο πάροχο λιανικών υπηρεσιών πρόσβασης». Κρίνουμε ότι το γεγονός αυτό δεν είναι σχετικό με τον ορισμό της χονδρικής αγοράς ευρυζωνικής πρόσβασης που είναι το αντικείμενο αυτής της διαβούλευσης. Θέλουμε να επισημάνουμε ότι ίσως να δικαιολογείτο η εξέταση της υποκαταστασιμότητας μεταξύ αδεσμοποίητης πρόσβασης και λιανικής αγοράς, εάν δεν προβλεπόταν ρύθμιση στην αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης. Στην πραγματικότητα όχι μόνο προβλέπεται ρύθμιση στην αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης, αλλά επιπλέον η διαβούλευση για την αγορά αυτή αποτελεί αντικείμενο ανεξάρτητης διαδικασίας που διεξάγεται παράλληλα. Έτσι λοιπόν η ΕΕΤΤ κατέληξε σε συμπεράσματα για την αγορά ΧΕΠ βασιζόμενη σε μία ανάλυση που αφορά μία άλλη αγορά και μάλιστα ρυθμιζόμενης, αυτή της αγοράς αδεσμοποίητης πρόσβασης!

²⁰ <http://www.hol.gr/default.asp?PID=12&ct=56&la=1>

- Ο ΟΤΕ υποστηρίζει ότι στην αγορά ΧΕΠ πρέπει να συνυπολογιστεί η ιδιοπαροχή υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω ΑΠΤοΒ των εναλλακτικών παρόχων. Πιο συγκεκριμένα κατά τον ορισμό της σχετικής αγοράς χονδρικής στα πλαίσια του ορισμού και ανάλυσης της αγοράς είναι απαραίτητα να καθοριστούν οι σχετικές αγορές σε επίπεδο λιανικής και χονδρικής απουσία ρύθμισης και να ληφθούν υπόψη στην αγορά χονδρικής οι έμμεσες πιέσεις από την αγορά λιανικής. Η επίδραση των έμμεσων πιέσεων περιγράφεται σχηματικά ως εξής:

- Στο σχήμα αυτό και οι δύο πάροχοι υπηρεσιών είναι καθετοποιημένοι, αλλά ο πάροχος X1 (ΟΤΕ) παρέχει υπηρεσίες χονδρικής τόσο στην λιανική του (Λ1), όσο και σε ένα τρίτο πάροχο Λ2. Ο Λ2 δραστηριοποιείται μόνο στην αγορά λιανικής παρέχοντας υπηρεσίες σε τελικού χρήστες. Ο πάροχος X3 δραστηριοποιείται μέσω ΑΠΤοΒ και παρέχει υπηρεσίες μόνο στην λιανική του Λ3. Ο πάροχος X1 έχει την δυνατότητα να αυξήσει τις χονδρικές τιμές που χρεώνει τον πάροχο Λ2. Στην περίπτωση αυτή ο X1 περιορίζεται με δύο τρόπους τόσο άμεσα από τις λιανικές υπηρεσίες Λ3 του καθετοποιημένου παρόχου X3 όσο και έμμεσα εκ του γεγονότος ότι ο υποθετικός μονοπωλητής X1 καθώς θα ανεβάζει τις τιμές χονδρικής θα οδηγήσει τον Λ2 να αυξήσει τις τιμές λιανικής, ενώ παράλληλα και η λιανική του X1, Λ1 είναι υποχρεωμένη να αυξήσει τις τιμές λιανικής ώστε να αποφύγει την συμπίεση περιθωρίου (margin squeeze). Καθώς και ο Λ1 και ο Λ2 αυξάνουν τις τιμές λιανικής οι τελικοί καταναλωτές θα μεταφερθούν στις λιανικές υπηρεσίες του X3, Λ3. Στην περίπτωση αυτή ο X1 έχει απώλεια εσόδων τόσο στην λιανική του όσο και στην χονδρική του. Συμπερασματικά οι έμμεσες πιέσεις που τίθενται από τον καθετοποιημένο πάροχο ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω ΑΠΤοΒ μπορούν να εμποδίσουν ένα υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο χονδρικών ευρυζωνικών υπηρεσιών να αυξήσει τις τιμές του πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο.

- Εφαρμόζοντας λοιπόν με ορθό τρόπο το SSNIP τεστ θα έπρεπε να μελετηθεί η επίδραση μια αύξησης τιμής κατά 10% από τον ΟΤΕ της υπηρεσίας ΧΕΠ. Με βάση την παραπάνω ανάλυση προκύπτει μετά βεβαιότητας ότι η αύξηση αυτή θα μεταφερόταν στους τελικούς χρήστες τόσο των παρόχων εκείνων που αγοράζουν ΧΕΠ και επιβαρύνονται την αύξηση, όσο και των τελικών συνδρομητών του ΟΤΕ, καθώς ο ΟΤΕ ως πάροχος χονδρικών υπηρεσιών θα έπρεπε με βάση το δίκαιο του ανταγωνισμού να αυξήσει αντίστοιχα τις τιμές λιανικής του, άλλως θα αντιμετώπιζε προβλήματα συμπίεσης περιθωρίου. Καθώς το κόστος ΧΕΠ αποτελεί για τους εμπλεκόμενους παρόχους ένα πολύ σημαντικό ποσοστό του συνολικού κόστους της υπηρεσίας που πωλούν στη λιανική αγορά είναι προφανές ότι μεγάλο τμήμα της αύξησης αυτής θα μετακυλυθεί στους τελικούς χρήστες. Είναι επίσης αναμενόμενο ότι αρκετοί τελικοί χρήστες θα μεταφερθούν σε παρόχους που δεν θα τους επιβαρύνουν με αυτή την αύξηση δηλαδή στους παρόχους που χρησιμοποιούν αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο. Η ζήτηση ΧΕΠ από παρόχους θα μειωθεί αντίστοιχα και έτσι λοιπόν η αρχική αύξηση κατά 10% προς τους παρόχους που ζητούν ΧΕΠ θα οδηγήσει σε μείωση εσόδων του ΟΤΕ τόσο από την υπηρεσία ΧΕΠ όσο και από τις λιανικές του υπηρεσίες. Κατά συνέπεια υπάρχει έμμεση πίεση από την πλευρά της ζήτησης στην υπηρεσία ΧΕΠ που προέρχεται από την ιδιοπαροχή παρόχων ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου. Στον ορισμό της αγοράς θα έπρεπε λοιπόν να περιληφθούν οι ιδιοπαροχές αυτές. Τα μερίδια ΟΤΕ που θα προέκυπταν θα ήταν πολύ χαμηλότερα από αυτά που εμφανίζει η ΕΕΤΤ (65% έναντι 99%).
- Η ΕΕΤΤ εμμέσως αναγνωρίζει την ύπαρξη υποκαταστασιμότητας σε επίπεδο λιανικής από την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω ΑΠΤοΒ καθώς στην παρ. 5.6.1 εδ. ΙΙΙ όπου προτείνει η υποχρέωση πρόσβασης στο DSLAM να επιβάλλεται στον ΟΤΕ μόνο στα κέντρα στα οποία ο ΟΤΕ δεν δύναται να παρέχει συνεγκατάσταση στα πλαίσια των υποχρεώσεών του στην αγορά ΑΠΤοΒ!

Σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωση της ΕΕΤΤ στις 29 Ιανουαρίου 2009 σχετικά με την Πορεία ανάπτυξης της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα για το Δ' Τρίμηνο 2008 επιβεβαιώνεται η τοποθέτηση μας για την καθοριστική συμμετοχή στην αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω ΑΠΤοΒ.

Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι «Συνεχίζεται σταθερά η **ανάπτυξη της Αδεσμοποίησης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο (ΑΠΤοΒ) στην Ελλάδα το Δ' τρίμηνο 2008 δίνοντας ώθηση και στην ευρυζωνική ανάπτυξη**, η οποία σηματοδοτείται από την αύξηση της διείσδυσης της ευρυζωνικότητας στον πληθυσμό για το 2008 κατά 4,3 μονάδες (από 9,1% σε 13,4%). Οι γραμμές ΑΠΤοΒ σημείωσαν νέα άνοδο, ξεπερνώντας τις 646.000 γραμμές στα τέλη του 2008. **Η πλειοψηφία των γραμμών αυτών χρησιμοποιήθηκε για την παροχή υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο.** Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2008 περισσότερο από το 36% των ευρυζωνικών γραμμών παρεχόταν μέσω ΑΠΤοΒ έναντι 20% στο τέλος του 2007. Παράλληλα ωστόσο με την αύξηση αυτή, συνεχίζεται η μείωση των γραμμών ΑΡΥΣ (χονδρικής), γεγονός που υποδηλώνει την τάση των εναλλακτικών παρόχων για μεταφορά της συνδρομητικής τους βάσης από Χονδρική Ευρυζωνική Πρόσβαση σε Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και λιγότερο για την προσέλκυση καινούριων συνδρομητών τοπικού βρόχου.»

Με βάση τα παραπάνω ο ΟΤΕ θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να επανεξετάσει τα συμπεράσματα της αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς και να επαναπροσδιορίσει:

- την υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών
- την δεσμοποίηση υπηρεσιών – Bundling και
- την υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο Χονδρικής, συνυπολογίζοντας την ιδιοπαροχή υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω ΑΠΤοΒ
- την υποκατάσταση μεταξύ (ασύμμετρης) ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών, καταγράφοντας τόσο τις υφιστάμενες όσο και τις προσεχείς επενδύσεις σε δίκτυα οπτικών ινών με χρήση κρατικών και κοινοτικών ενισχύσεων όπως αυτές έχουν ανακοινωθεί από τους εμπλεκόμενους κρατικούς φορείς.

Ερώτηση 2: Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης είναι η Ελληνική Επικράτεια;

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την ανάλυση της αγοράς στις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (§56), αλλά και άλλα σχετικά κείμενα και νομολογία, η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει μία περιοχή όπου οι επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην προσφορά και στη ζήτηση των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών και όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι παρόμοιες ή επαρκώς ομοιογενείς και που μπορεί να διακριθεί από γειτονικές περιοχές όπου οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι ουσιαστικά διαφορετικές. Επομένως, με βάση τα παραπάνω, οι ΕΡΑ οφείλουν να εντάξουν σε ξεχωριστές τοπικές γεωγραφικές αγορές τις περιοχές εκείνες που παρουσιάζουν ετερογενείς συνθήκες ανταγωνισμού σε σχέση με αυτές που παρατηρούνται σε γειτονικές περιοχές. Η δε ανάλυση των κριτηρίων για την ομοιογένεια των συνθηκών ανταγωνισμού θα πρέπει να είναι προσανατολισμένη στο μέλλον (forward-looking), λαμβάνοντας υπόψη και εξελίξεις που αναμένεται να λάβουν χώρα μέχρι την επόμενη ανάλυση αγοράς.

Ειδικότερα όπως αναφέρει και το κείμενο της Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ με βάση τις Κοινές Θέσεις του ERG²¹ οι ΕΡΑ θα πρέπει να εξετάσουν εάν οι συνθήκες ανταγωνισμού δικαιολογούν τον ορισμό μιας αγοράς σε Εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα κριτήρια:

- Φραγμούς εισόδου
- Αριθμός προμηθευτών
- Κατανομή μεριδίων αγοράς
- Τιμολόγηση και διαφορές επί των τιμών

Η ΕΕΤΤ αναφέρει ότι ο ΟΤΕ αποτελεί ουσιαστικά το μοναδικό προμηθευτή της συγκεκριμένης υπηρεσίας και το ποσοστό του αγγίζει το 100%. Το συμπέρασμα αυτό της ΕΕΤΤ έρχεται καταρχήν σε αντίθεση με τα στοιχεία που αποτυπώνονται στον πίνακα 9, σελ. 60 του κειμένου της Διαβούλευσης, στον οποίο καταγράφεται ότι κατά το α' εξάμηνο του 2008 ο αριθμός γραμμών ΧΕΠ από άλλους παρόχους φθάνει τις 9.179, αριθμός που με βάση την εξέλιξη της αγοράς θα ήταν αισθητά μεγαλύτερος αν η ΕΕΤΤ επέλεγε να συμπεριλάβει και τα, διαθέσιμα σε αυτήν, στοιχεία β' εξαμήνου

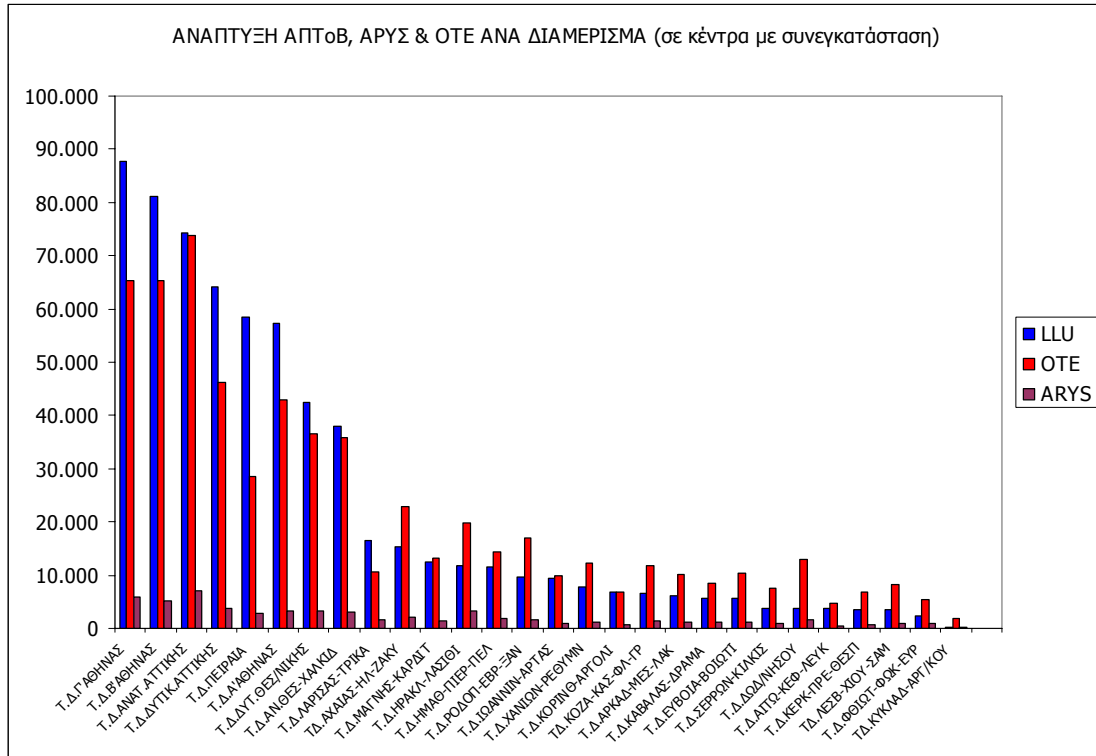
²¹ ERG 08 (20) ERG Σχέδιο Κοινής Θέσης σχετικά με τις γεωγραφικές πλευρές της Ανάλυσης Αγορών (ορισμός και κανονιστικές υποχρεώσεις) (Draft Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies))

του 2008. Ας σημειωθεί επίσης ότι σύμφωνα με το κείμενο της Κοινής Θέσης των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστών, η ανάλυση του κριτηρίου αυτού στοχεύει στην ανίχνευση του αριθμού των προμηθευτών που παρέχουν ή θα μπορούσαν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Θα πρέπει λοιπόν εν προκειμένω η ΕΕΤΤ να συνεκτιμήσει στην ανάλυσή της και τον σημαντικό αριθμό των παρόχων που έχουν αναπτύξει ιδιόκτητα δίκτυα τοπικού βρόχου, οι οποίοι πέραν της ιδιοπαροχής, είναι σήμερα σε θέση να παρέχουν υπηρεσίες ΧΕΠ και σε άλλους παρόχους εφόσον το αποφασίσουν.

Κυρίως όμως, το παραπάνω συμπέρασμα της ΕΕΤΤ δεν είναι ορθά τεκμηριωμένο, δεδομένου ότι στα πλαίσια της ανάλυσης για τον ορισμό του γεωγραφικού εύρους της σχετικής αγοράς θα πρέπει να συνυπολογιστούν και οι αυτοπαραχόμενες ευρυζωνικές συνδέσεις μέσω ΑΠΤοΒ. Εάν οι συνδέσεις αυτές δεν ληφθούν υπόψη στον ορισμό ή/και ανάλυση της αγοράς, δεν αποτυπώνονται σε καμία περίπτωση οι πραγματικές συνθήκες ανταγωνισμού ούτε και το σύνολο της αγοράς, καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία του Δ' τριμήνου 2008 της ΕΕΤΤ οι αυτοπαραχόμενες ευρυζωνικές συνδέσεις μέσω ΑΠΤοΒ αποτελούσαν το 36% των ευρυζωνικών συνδέσεων!

Με τον συνυπολογισμό στην ανάλυση της αγοράς των αυτοπαραχόμενων ευρυζωνικών συνδέσεων μέσω ΑΠΤοΒ, γίνεται εμφανές ότι η ανάπτυξη του ανταγωνισμού στην σχετική αγορά παρουσιάζει ευδιάκριτες γεωγραφικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των περιοχών εκείνων όπου έχουν προχωρήσει οι πάροχοι σε συνεγκατάσταση και παρέχουν υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης και στις περιοχές όπου οι ευρυζωνικές υπηρεσίες παρέχονται αποκλειστικά μέσω του δικτύου του ΟΤΕ.

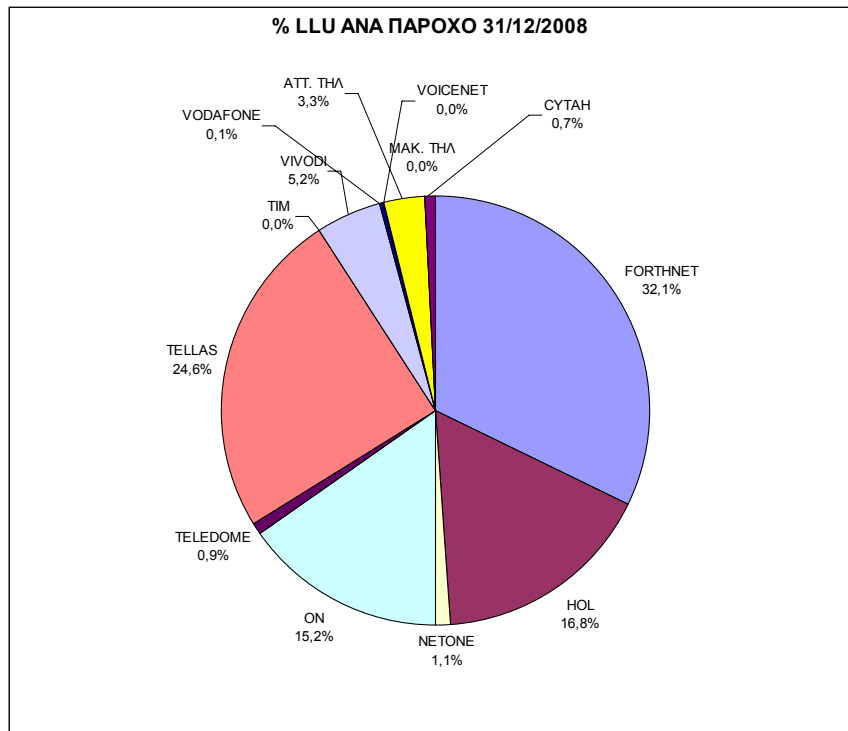
Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με την ανάπτυξη στις 31/12/2008 του ΑΠΤοΒ, των λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών του ΟΤΕ και των χονδρικών ευρυζωνικών υπηρεσιών του ΟΤΕ (ΑΡΥΣ) ανά τηλεπικοινωνιακό διαμέρισμα λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα κέντρα στα οποία υπάρχει συνεγκατάσταση. Το σχήμα δείχνει ξεκάθαρα ότι η ανάπτυξη του ΑΠΤοΒ έχει προχωρήσει τόσο ώστε να υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός στις περιοχές όπου υπάρχει συνεγκατάσταση.

Σχήμα 1. ΑΠΤοΒ, ΑΡΥΣ και ADSL ΟΤΕ υπολογισμένα ανά τηλεπικοινωνιακό διαμέρισμα λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα κέντρα όπου υπάρχει συνεγκατάσταση

Για τον καθορισμό των γεωγραφικών αγορών σύμφωνα με τα κριτήρια του ERG απαιτείται περαιτέρω ανάλυση για την κατανομή των μεριδίων αγοράς, η οποία ωστόσο δεν ήταν εφικτή στον διαθέσιμο χρόνο για την υποβολή της τοποθέτησης μας. Όπως προκύπτει όμως από το παρακάτω διάγραμμα ο αριθμός των παρόχων που καταλαμβάνουν τα μεγαλύτερα μερίδια αγοράς είναι τέσσερεις, με έναν εξ αυτών να έχει μερίδιο πάνω από το 30% της αγοράς.

Σχήμα 2. Κατανομή ΑΠΤοΒ ανά πάροχο

Επίσης όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα οι πάροχοι έχουν προχωρήσει σε συνεγκαταστάσεις σε 312 κέντρα του ΟΤΕ καλύπτοντας το 76% των συνδρομητών του ΟΤΕ. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο ΟΤΕ με τα 1.359 σημεία παρουσίας ADSL καλύπτει το 92,98% των συνδρομητών του. Από τα 312 κέντρα του ΟΤΕ στα οποία έχουν υλοποιήσει συνεγκαταστάσεις οι πάροχοι στα 162 υπάρχουν περισσότεροι των τριών. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία (11/2/2009) ο αριθμός των κέντρων στα οποία λειτουργούν συνεγκαταστάσεις έχει ήδη ανέλθει σε 407.

Αριθμός Συνεγκατεστημένων Παρόχων ανά κέντρο	Αριθμός Κέντρων με συνεγκατάσταση
1	160
3	40
4	38
5	13
6	7
7	14
8	10
9	9
10	11
11	7
12	3
Άθροισμα	312

Πίνακας 1. Αριθμός Συνεγκατεστημένων Παρόχων ανά κέντρο (στοιχεία Ιανουαρίου 2009)

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η εξέλιξη του αριθμού των κέντρων στα οποία λειτουργεί συνεγκατάσταση και αποτυπώνεται ο εκθετικός ρυθμός αύξησης τους κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2008 στο πλαίσιο και της υλοποίησης του Μέτρου 4.2 (το οποίο παρουσιάζεται εκτενέστερα στην συνέχεια).

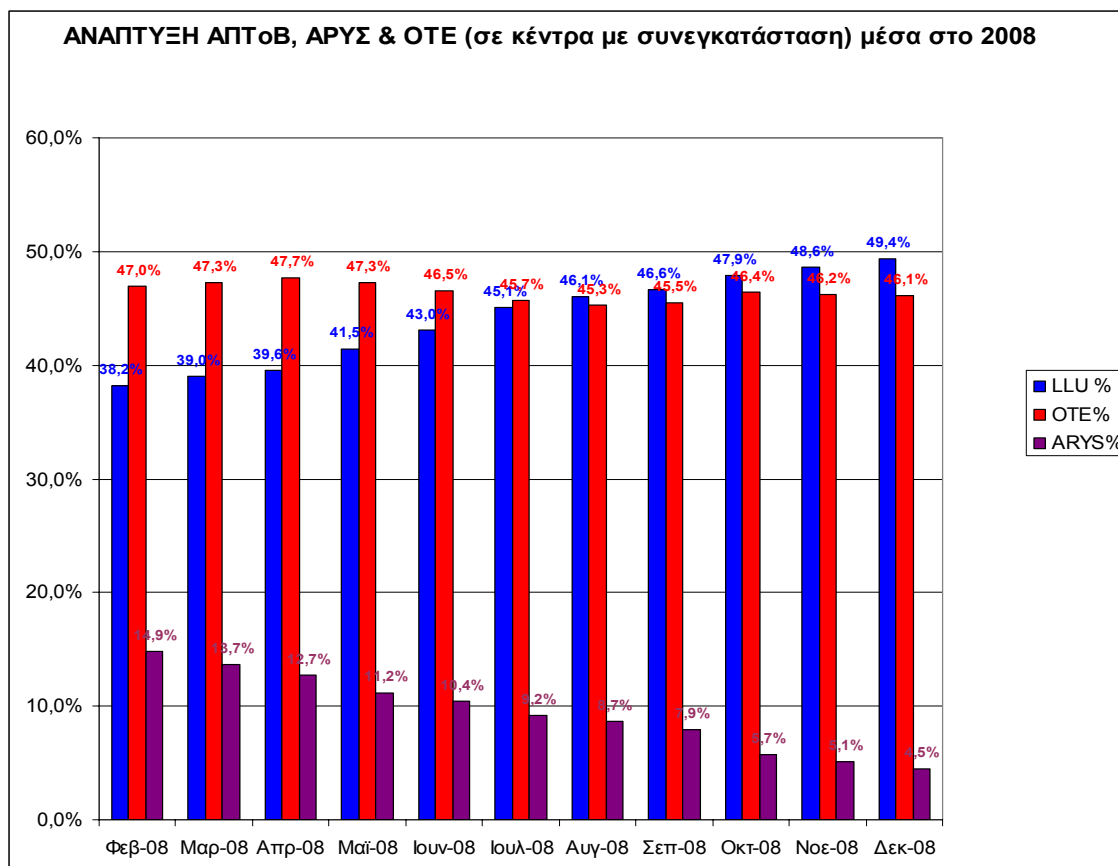
Σχήμα 3. Εξέλιξη του αριθμού των κέντρων με συνεγκατάσταση

Τα παραπάνω στοιχεία καλύπτουν τόσο το κριτήριο του αριθμού των προμηθευτών όσο και το κριτήριο της κατανομή των μεριδίων αγοράς για τον ορισμό δύο διαφορετικών σχετικών γεωγραφικών αγορών, με την πρώτη να περιλαμβάνει τα αστικά κέντρα στα οποία υπάρχει συνεγκατάσταση και έχει αναπτυχθεί ο

ανταγωνισμός με την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω των ΑΠΤοΒ και την δεύτερη να περιλαμβάνει την υπόλοιπη Ελληνική επικράτεια.

Το κριτήριο που αφορά τους φραγμούς εισόδου καλύπτεται επίσης πλήρως καθώς σημαντικός αριθμός παρόχων έχει προχωρήσει ήδη σε συνεγκαταστάσεις σε περιοχές όπου αυτοί θεωρούν ότι είναι οικονομικά βιώσιμη μία τέτοια επένδυση σύμφωνα με τα επιχειρησιακά τους σχέδια και συνεπώς για τις περιοχές αυτές είναι προφανές ότι θεωρούν ότι δεν υπάρχουν φραγμοί εισόδου.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάλυση της σχετικής αγοράς πρέπει να είναι προσανατολισμένη στο μέλλον (forward-looking) καθώς αφορά την αποτύπωση του ανταγωνισμού μέχρι την επόμενη ανάλυση της αγοράς και την τυχόν επιβολή αναλογικών ρυθμίσεων για τα προσεχή έτη, είναι σημαντικό η ανάλυση της ΕΕΤΤ να αποτυπώνει την εξέλιξη της σχετικής αγοράς και να συμπεριλαμβάνει τα επιχειρηματικά σχέδια όλων των παικτών της αγοράς. Στο παρακάτω διάγραμμα αποτυπώνεται η ανάπτυξη εντός του 2008 σε μηνιαία βάση του ΑΠΤοΒ, των λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών του ΟΤΕ και των χονδρικών ευρυζωνικών υπηρεσιών του ΟΤΕ (ΑΡΥΣ) μόνο στα κέντρα στα οποία υπάρχει συνεγκατάσταση. Το διάγραμμα δείχνει ξεκάθαρα ότι η ανάπτυξη του ΑΠΤοΒ εμφανίζει ιδιαίτερη δυναμική, ενώ οι υπηρεσίες ΑΡΥΣ στα κέντρα όπου υπάρχει συνεγκατάσταση βαίνουν μειούμενες με προοπτική πλήρους εξάλειψής τους.

Σχήμα 4. Ανάπτυξη ΑΠΤοΒ, ΑΡΥΣ και ADSL ΟΤΕ μέσα στο 2008 λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα κέντρα όπου υπάρχει συνεγκατάσταση

Ένα σημείο το οποίο η ΕΕΤΤ παραλείπει να αποτυπώσει στην ανάλυση της και το οποίο επηρεάζει σημαντικά τον ορισμό και την ανάλυση της σχετικής αγοράς και ιδιαίτερα την γεωγραφική διάσταση της είναι το μέτρο 4.2 της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε «Χρηματοδότησης επιχειρήσεων για την ανάπτυξη ευρυζωνικής πρόσβασης στις περιφέρειες της Ελλάδας». Το έργο αυτό περιλαμβάνει τον διαχωρισμό της χώρας σε γεωγραφικές ζώνες ισοδύναμου περίπου πληθυσμού και την επιδότηση κατά 50% επιχειρηματικών σχεδίων προϋπολογισμού 160 εκ. € για την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης και είχε ως τελικούς αποδέκτες τους παρόχους HOL, Tellas, CYTA και Forthnet. Στον Πίνακα 2 φαίνεται η πληθυσμιακή κάλυψη ανά ζώνη και ανά τελικό αποδέκτη του μέτρου ενώ στον Πίνακα 3 φαίνεται η πληθυσμιακή κάλυψη ανά νομό και ανά τελικό αποδέκτη του μέτρου.

ΥΠΟΕΡΓΟ/ ΖΩΝΗ	Τ.Α	Νομοί	Δημ. Διαμ.	Σύνολο Μόνιμων κατοίκων ²²
1	HoL	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ, ΒΟΙΩΤΙΑΣ, ΕΥΒΟΙΑΣ, ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ, ΦΩΚΙΔΟΣ, ΚΥΚΛΑΔΩΝ	718	807.483
2	HoL	ΑΡΤΗΣ, ΠΡΕΒΕΖΗΣ, ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ, ΑΧΑΪΑΣ, ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ, ΛΕΥΚΑΔΑΣ, ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ, ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	970	841.972
3	Tellas	ΖΑΚΥΝΘΟΥ, ΗΛΕΙΑΣ, ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ, ΑΡΚΑΔΙΑΣ, ΠΕΙΡΑΙΩΣ ²³ , ΛΑΚΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ, ΡΕΘΥΜΝΗΣ, ΧΑΝΙΩΝ	1365	861.652
4	HoL	ΠΕΡΙΑΣ, ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ, ΛΑΡΙΣΗΣ, ΤΡΙΚΑΛΩΝ, ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ, ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1051	928.877
5	CYTA	ΓΡΕΒΕΝΩΝ, ΠΕΛΛΗΣ, ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ, ΚΟΖΑΝΗΣ, ΠΕΙΡΑΙΩΣ ²⁴ , ΦΛΩΡΙΝΗΣ, ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΛΑΣΙΘΙΟΥ, ΗΜΑΘΙΑΣ	836	946.419
6	Forthnet	ΔΡΑΜΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ, ΚΙΛΚΙΣ, ΣΕΡΡΩΝ	489	700.923
7	Forthnet	ΕΒΡΟΥ, ΚΑΒΑΛΑΣ, ΞΑΝΘΗΣ, ΡΟΔΟΠΗΣ, ΛΕΣΒΟΥ, ΣΑΜΟΥ, ΧΙΟΥ, ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	581	835.662

Πίνακας 2. Τελικοί αποδέκτες του έργου Μέτρο 4.2 της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε ανά ζώνη

²² Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν το μόνιμο πληθυσμό στο σύνολο των επιλέξιμων περιοχών της ελληνικής επικράτειας, όπως αυτά παρέχονται από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία με βάση την απογραφή του 2001.

²³ Δήμοι: Σπετσών – Μεθάνων – Κυθήρων – Αντικυθήρων – Τροιζήνας – Ύδρας

²⁴ Δήμοι: Σαλαμίνας – Αμπελακίων – Πόρου – Αίγινας – Αγκιστρίου

ΝΟΜΟΣ	CYTA	FORTHNET	HOL	TELLAS	Γενικό άθροισμα
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	0	0	44.409	0	44.409
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	0	0	0	24.800	24.800
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	0	0	0	28.509	28.509
ΑΡΤΑΣ	0	0	15.863	0	15.863
ΑΤΤΙΚΗΣ	10.772	0	0	9.049	19.821
ΑΧΑΪΑΣ	0	0	44.311	0	44.311
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	0	0	31.565	0	31.565
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	0	0	4.902	0	4.902
ΔΡΑΜΑΣ	0	18.725	0	0	18.725
ΔΩΔΕΚ/ΣΟΥ	0	38.816	0	0	38.816
ΕΒΡΟΥ	0	30.850	0	0	30.850
ΕΥΒΟΙΑΣ	0	0	71.135	0	71.135
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0	0	4.213	0	4.213
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0	0	8.663	8.663
ΗΛΕΙΑΣ	0	0	0	39.133	39.133
ΗΜΑΘΙΑΣ	4.842	16.092	0	0	20.934
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	59.105	0	0	0	59.105
ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	0	97.579	0	0	97.579
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	0	0	11.962	0	11.962
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0	0	33.175	0	33.175
ΚΑΒΑΛΑΣ	0	35.428	0	0	35.428
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0	0	26.182	0	26.182
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	10.122	0	0	0	10.122
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0	0	32.073	0	32.073
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	0	3.568	12.964	0	16.532
ΚΙΑΚΙΣ	0	22.681	0	0	22.681
ΚΟΖΑΝΗΣ	30.247	0	0	0	30.247
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	0	0	38.396	0	38.396
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	0	0	66.389	0	66.389
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	0	0	0	30.870	30.870
ΛΑΡΙΣΣΗΣ	0	0	53.523	0	53.523
ΛΑΣΗΘΙΟΥ	15.784	0	0	0	15.784
ΛΕΣΒΟΥ	0	36.361	0	0	36.361
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0	0	7.233	0	7.233
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	0	0	38.458	0	38.458
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	0	0	0	48.326	48.326
ΞΑΝΘΗΣ	0	10.588	0	0	10.588
ΠΕΛΛΗΣ	30.348	0	0	0	30.348
ΠΙΕΡΙΑΣ	0	0	27.427	0	27.427
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	0	0	16.332	0	16.332
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	0	0	0	17.622	17.622
ΡΟΔΟΠΗΣ	0	14.920	0	0	14.920
ΣΑΜΟΥ	0	18.058	0	0	18.058
ΣΕΡΡΩΝ	0	45.952	0	0	45.952
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0	0	51.596	0	51.596
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	0	0	46.778	0	46.778
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	9.206	0	0	0	9.206
ΦΩΚΙΔΑΣ	0	0	16.294	0	16.294
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0	56.616	0	0	56.616
ΧΑΝΙΩΝ	0	0	0	34.862	34.862
ΧΙΟΥ	0	14.835	0	0	14.835
Γενικό άθροισμα	170.426	461.069	695.180	241.834	1.568.509

Πίνακας 3. Πληθυσμιακή κάλυψη²⁵ ανά νομό και ανά τελικό αποδέκτη του μέτρου 4.2 της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε

²⁵ Με βάση την συνολική συνδρομητική βάση που περιλαμβάνει τους συνδρομητές ΟΤΕ και τους συνδρομητές παρόχων μέσω ΑΠΤοΒ.

Το συγκεκριμένο μέτρο πέραν από την επιδότηση για την ανάπτυξη υποδομών περιλαμβάνει και δράσεις ύψους 50 εκ. € για την ενίσχυση της ζήτησης με επιδότηση τελικών χρηστών ως ακολούθως:

Δικαιούχοι		Ποσοστό επιδότησης
Ιδιώτες	Εντός Περιοχών ΚτΠ	50%
Ιδιώτες - Ειδικές κατηγορίες	Οικογένειες Πολυτέκνων	75%
	Ηλικιωμένοι άνω 65	
	Άνεργοι	
	Μονογονεϊκές Οικογένειες	
	Οικονομικοί Μετανάστες	
	Άτομα με αναπηρίες(ΑΜΕΑ)	
Επιχειρήσεις	Εντός Περιοχών ΚτΠ	50%

Από τους παραπάνω πίνακες διαφαίνεται ότι με την υλοποίηση του έργου, το οποίο θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2009 δηλαδή μέσα στα χρονικά πλαίσια της παρούσας ανάλυσης, και λαμβάνοντας υπόψη και τις υφιστάμενες συνεγκαταστάσεις στις περιοχές της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και άλλων μεγάλων αστικών κέντρων που εξαιρούνται από το έργο, οι πάροχοι μέσω ΑΠΤοΒ θα προσφέρουν υπηρεσίες σε 2.051 σημεία παρουσίας ADSL σε σύνολο 2.201 σημείων παρουσίας τηλεπικοινωνιακού δικτύου ΟΤΕ καλύπτοντας το 96% του πληθυσμού, ενώ αντίστοιχα το δίκτυο ADSL του ΟΤΕ καλύπτει σήμερα 1.359 σημεία και το 92,98% των συνδρομητών²⁶. Με τη ολοκλήρωση της υλοποίησης του μέτρου 4.2 εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας ανάλυσης, θα παρέχονται υπηρεσίες συνεγκατάστασης στο σύνολο σχεδόν της χώρας.

Τέλος οι πάροχοι αποδέκτες του έργου πέραν της υποχρέωσης παροχής λιανικών υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης ανέλαβαν την υποχρέωση παροχής **πρόσβασης σε επίπεδο χονδρικής στις υποδομές που θα αναπτύξουν με χρήση των ενισχύσεων επί τη βάση των αρχών του Ανοικτού Δικτύου και της Μη Διάκρισης (Open Access, Non Discrimination)**. Πιο συγκεκριμένα η υποχρέωση παροχής υπηρεσιών χονδρικής περιλαμβάνει την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης από τις εγκαταστάσεις του τελικού χρήστη / πελάτη μέχρι το ενιαίο κεντρικό σημείο συγκέντρωσης της κίνησης εντός της ζώνης αναφοράς (main PoP). Η τιμολόγηση των

²⁶ Τα στοιχεία αυτά αποτελούν καταρχήν εκτίμηση του ΟΤΕ.

υπηρεσιών χονδρικής θα γίνεται με βάση τις υπηρεσίες λιανικής του παρόχου ακολουθώντας την προσέγγιση Retail minus ενώ θα περιλαμβάνει και κάποιο κόστος για την διαχείριση των σχέσεων με τον πάροχο. Ειδικότερα, ο κάθε πάροχος υποχρεούται να παρέχει υπηρεσίες χονδρικής σε τρίτους σε τιμές κατά τουλάχιστον 28% χαμηλότερες από τις αντίστοιχες τιμές λιανικής, να ενημερώνει τους τρίτους σχετικά με τις υπηρεσίες και τους όρους και προϋποθέσεις παροχής τους και να ανακοινώνει την τιμολόγησή τους στην ιστοσελίδα του. Αναφέρουμε επίσης ότι ήδη από τις 23/06/2008, ο ΟΤΕ με επιστολή του στην HOL, την οποία και σας έχουμε κοινοποιήσει, εκδήλωσε το ενδιαφέρον του για τις υπηρεσίες που διαθέτει αυτή στην Κεντρική Ελλάδα από τις 27/05/2008 και την κάλεσε να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της για την παροχή των προβλεπόμενων από την προκήρυξη πληροφοριών αναφορικά με τη διάθεση υπηρεσιών χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης. Ωστόσο η HOL ουδέποτε έως σήμερα απάντησε στην επιστολή μας, ενώ μετά και από μεταγενέστερη σχετική επιστολή μας προς την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε, προέβη απλά στην ανάρτηση των τιμών χονδρικής διάθεσης στην ιστοσελίδα της. Όπως όμως αναφέρουμε στην από 31/10/2008 επιστολή μας προς την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε και την ΕΕΤΤ, η λιανική τιμή που ανακοίνωσε η HOL επί της οποίας ορίζεται η χονδρική με έκπτωση 28%, όλως αυθαίρετα αναγράφεται στα €18,63 και όχι στα €9,99 που είναι η τιμή που πράγματι διαθέτει η HOL το πακέτο ευρυζωνικών υπηρεσιών της στις συγκεκριμένες γεωγραφικές ζώνες, γεγονός που θα έπρεπε να έχει θορυβήσει έντονα τους αποδέκτες της επιστολής - ιδίως σχετικά με το ποιος πάροχος δημιουργεί πραγματικά εμπόδια εισόδου σε άλλους παρόχους.

Σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες στα πλαίσια του Μέτρου 4.2 παραπέμπουμε ενδεικτικά στην ιστοσελίδα²⁷ της εταιρείας HOL αλλά και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.

Τέλος σχετικά με το τελευταίο κριτήριο «Τιμολόγηση και τις διαφορές επί των τιμών» το οποίο θα πρέπει να συνεκτιμηθεί για τον καθορισμό γεωγραφικών αγορών, διευκρινίζεται καταρχήν ότι, όπως επανειλημμένα τονίζεται στο κείμενο της Κοινής Θέσης των Ευρωπαίων Ρυθμιστών, η ομοιόμορφη τιμή σε όλη την επικράτεια αποτελεί ένδειξη για την ύπαρξη μιας εθνικής αγοράς μόνο όταν αυτή δεν επιβάλλεται από κανονιστικές ρυθμίσεις αλλά είναι μέρος της εμπορικής στρατηγικής μιας εταιρίας, κάτι που δεν συμβαίνει στην περίπτωση του ΟΤΕ. Σχετικά δε με το

---

²⁷ <http://www.hol.gr/default.asp?pID=12&ct=56&la=1>

σχόλιο της ΕΕΤΤ περί ομοιογένειας των τιμών του ΟΤΕ σε εθνική βάση και πριν του επιβληθεί η υφιστάμενη υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης, δυνάμει της απόφασης 389/051/2006, επισημαίνουμε και πάλι αυτό που έχουμε υποστηρίξει και στο παρελθόν ενώπιον της ΕΕΤΤ, ότι δηλαδή η αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης στην Ελλάδα βρισκόταν σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης από το τέλος του 2003 μέχρι τα μέσα του 2006, γεγονός που, όπως είναι εύκολα κατανοητό, καθιστούσε πολύ δύσκολη έως αδύνατη τη διαφοροποίηση των τιμών σε εθνική βάση, δεδομένου ότι προτεραιότητά μας εκείνη την περίοδο ήταν η αύξηση της διείσδυσης ευρυζωνικών υπηρεσιών σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού. Κατά τα λοιπά θα θέλαμε να αναφέρουμε τα εξής:

- Υπάρχουν ορισμένες διαφοροποιήσεις στα τιμολόγια των παρόχων που εξαρτώνται από το κατά πόσον οι υπηρεσίες παρέχονται μέσω ΑΠΤοΒ ή μέσω ΑΡΥΣ (και μέσω προεπιλογής φορέα για τις υπηρεσίες τηλεφωνίας) ή από το κατά πόσον επιδοτούνται από το Μέτρο 4.2. Η εταιρεία HOL παρέχει ήδη υπηρεσίες σύμφωνα με την ιστοσελίδα της με τις παρακάτω μηνιαίες χρεώσεις, ανάλογα με τον τρόπο παροχής της υπηρεσίας:

Μηνιαία Πάγια Χρέωση	hol telephony	hol double-play	hol adsl internet 6Mbps	hol adsl internet 24Mbps
ΚτΠ με 50% Επιδότηση		€ 16,98	€ 9,99	
Μέσω ΑΠΤοΒ	€ 29.90	€ 39.90	€ 16.50	€ 20.90
Μέσω ΑΡΥΣ		€ 39,90	€ 11,90*€	

*1 Mbps

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στις περιοχές όπου έχει συνεγκατάσταση **δεν δίνεται η δυνατότητα στον συνδρομητή να επιλέξει ADSL μέσω ΑΡΥΣ.**

- Σημαντικό σημείο είναι ότι οι πάροχοι διαφοροποιούν τις υπηρεσίες που παρέχουν στους συνδρομητές ανά περιοχή ανάλογα με το εάν έχουν ή δεν έχουν συνεγκατάσταση. Η Ofcom στην σχετική διαβούλευση θεωρεί την διαφοροποίηση υπηρεσιών ή την μη παροχή υπηρεσιών σε περιοχές ισοδύναμο κριτήριο με την διαφοροποίηση τιμών. Τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η υπηρεσία Tellas Double Play η οποία δεν είναι διαθέσιμη στις περιοχές που η εταιρεία δεν έχει συνεγκατάσταση. Η εταιρεία HOL στα κέντρα με συνεγκατάσταση προωθεί

το πακέτο «Απεριόριστο ADSL Internet έως 24 Mbps» με ταχύτητες 6 ή 24 Mbps ενώ στις υπόλοιπες περιοχές το πακέτο παρέχεται σε ταχύτητες 1 και 4 Mbps αντίστοιχα, ενώ η Forthnet στα κέντρα με συνεγκατάσταση διαθέτει πακέτο 24 Mbps ενώ στις υπόλοιπες περιοχές το πακέτο παρέχεται σε ταχύτητες 1 και 2 Mbps.

Στην ανάλυση της η ΕΕΤΤ, δεν αναπτύσσει κανένα από τα τέσσερα κριτήρια για τον καθορισμό των συνθηκών του ανταγωνισμού σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές. Περιορίζεται στο να τεκμηριώσει την απόφαση της ότι η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας αναφέροντας μόνο ότι «ο ΟΤΕ πρόσφερε την υπηρεσία σε εθνική βάση και σε τιμή που όριζε σε εθνικό επίπεδο ακόμα και πριν του επιβληθεί η υφιστάμενη υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης, δυνάμει της Απόφασης 389/051/2006. Αντίστοιχο ισχύει και για τις υπηρεσίες της κατάντη αγοράς οι οποίες προσφέρονται τόσο από τον ΟΤΕ όσο και από άλλους παρόχους στην ίδια τιμή σε οποιοδήποτε περιοχή της χώρας». Ωστόσο το επιχείρημα αυτό από μόνο του δεν είναι αρκετό ώστε να στοιχειοθετεί ενιαία γεωγραφική αγορά ενώ όπως προαναφέραμε δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα όσον αφορά τις προσφερόμενες υπηρεσίες των παρόχων. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η παροχή υπηρεσιών από τον ΟΤΕ με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις ανεξαρτήτως γεωγραφικής περιοχής αποτελεί πάγια πρακτική του ΟΤΕ για το σύνολο των παρεχομένων υπηρεσιών του.

Σχετικά παραθέτουμε στοιχεία από τις αναλύσεις της αγοράς 5 από άλλες ρυθμιστικές αρχές, οι οποίες κατέληξαν στον καθορισμό γεωγραφικών αγορών. Πιο συγκεκριμένα στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Αυστρία και την Πορτογαλία έχει υιοθετηθεί η προσέγγιση ότι ο βαθμός ανάπτυξης του ανταγωνισμού με βάση τον ΑΠΤοΒ αποτελεί βασικό κριτήριο για τον ορισμό γεωγραφικών αγορών και την διαφοροποίηση των επιβαλλόμενων ρυθμίσεων. Πιο συγκεκριμένα η Ofcom διαχώρισε την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η BT (το Ηνωμένο Βασίλειο με εξαίρεση την περιοχή του Hull) σε τρεις επιμέρους αγορές ως ακολούθως²⁸:

- Αγορά 1: Κέντρα στα οποία είναι παρούσα μόνο η BT (19,2% των κέντρων)

²⁸ Ofcom Consultation: Review of the wholesale broadband access markets 2006/07
Identification of relevant markets, assessment of market power and proposed remedies

- Αγορά 2: Κέντρα στα οποία υπάρχουν 2 ή 3 εναλλακτικοί πάροχοι με πρόβλεψη για 4 ή περισσότερους αλλά με αριθμό συνδρομητών μικρότερο από 10.000 (15,7% των κέντρων)
- Αγορά 3: Κέντρα στα οποία υπάρχουν 4 ή περισσότεροι εναλλακτικοί πάροχοι και με αριθμό συνδρομητών μεγαλύτερο από 10.000 (64,4% των κέντρων)

Στις αγορές 1 και 2 διαπιστώθηκε ότι η ΒΤ εξακολουθεί να διαθέτει Σημαντική Ισχύ στην Αγορά ενώ στην αγορά 3 διαπιστώθηκε αποτελεσματικός ανταγωνισμός και αποσύρθηκαν οι υφιστάμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις της ΒΤ.

Ανάλογη προσέγγιση ακολουθήθηκε και στην Πορτογαλία²⁹ όπου ως βασικό κριτήριο γεωγραφικής διάκρισης υιοθετήθηκε η ύπαρξη κατ' ελάχιστο ενός εναλλακτικού παρόχου ΑΠΤοΒ και ενός παρόχου με βάση καλωδιακές υποδομές. Με βάση το κριτήριο αυτό θεωρήθηκε ότι σε 184 κέντρα που αριθμούν το 61% των συνδρομητών ευρυζωνικής πρόσβασης υφίσταται αποτελεσματικός ανταγωνισμός και συνεπώς αποσύρθηκαν οι υφιστάμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις που είχαν επιβληθεί στην Portugal Telecom.

Συμπερασματικά ο ΟΤΕ θεωρεί ότι με βάση την παρούσα κατάσταση η σχετική γεωγραφική αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης διαχωρίζεται γεωγραφικά σε δύο σχετικές γεωγραφικές αγορές με την πρώτη να περιλαμβάνει τα αστικά κέντρα στα οποία οι πάροχοι έχουν προχωρήσει σε συνεγκαταστάσεις και παρέχουν υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης και την δεύτερη να περιλαμβάνει τις περιοχές όπου οι ευρυζωνικές υπηρεσίες παρέχονται αποκλειστικά μέσω του δικτύου του ΟΤΕ. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι με τη ολοκλήρωση της υλοποίησης του μέτρου 4.2 εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας ανάλυσης, **θα παρέχονται υπηρεσίες συνεγκατάστασης στο σύνολο σχεδόν της χώρας** καθιστώντας έτσι αναγκαία την επανεξέταση από την ΕΕΤΤ των συνθηκών ανταγωνισμού στις διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές.

---

²⁹ Case PT/2008/0851: Wholesale broadband access

Β. Ερωτήσεις Διαβούλευσης Σχετικά Με την Ανάλυση Αγοράς

Ερώτηση 1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού, τα οποία θεωρείτε ότι θα πρέπει να εξετάσει η ΕΕΤΤ;

Ο ΟΤΕ δεν συμφωνεί ούτε με τον τρόπο διεξαγωγής της ανάλυσης της αγοράς ούτε με τα συμπεράσματα της ΕΕΤΤ, η οποία αναφέρει στην Παρ. 4.5 ότι «η εν λόγω λιανική αγορά επηρεάζεται αρνητικά από την υφιστάμενη έλλειψη ανταγωνιστικών εναλλακτικών στη χονδρική παροχή ΧΕΠ». Ο ΟΤΕ όπως έχει ήδη τοποθετηθεί στις Ερωτήσεις 1 και 2 σχετικά με τον ορισμό της αγοράς θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ δεν έχει συμπεριλάβει σημαντικούς παράγοντες που θα έπρεπε να έχουν ληφθούν υπόψη στην είτε στον ορισμό είτε στην ανάλυση της αγοράς.

Πιο συγκεκριμένα ο ΟΤΕ θεωρεί ότι δεν αποτυπώνεται σωστά στην ανάλυση της ΕΕΤΤ η έμμεση πίεση κατά την διαμόρφωση τιμής χονδρικής η οποία επιβάλλεται από την ύπαρξη υποκαταστασιμότητας σε επίπεδο λιανικής μέσω ΑΠΤοΒ και περιορίζεται στους τοπικούς βρόχους που παρέχει ο ΟΤΕ στο λιανικό του άκρο.

Επιπρόσθετα στην σχετική ανάλυση η ΕΕΤΤ μελετά εάν η ΑΠΤοΒ δίνει στους Παρόχους τη δυνατότητα να προσφέρουν χονδρικές υπηρεσίες σε άλλους Παρόχους και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό, αναφέροντας ότι κατά την τελευταία διετία δεν υπήρξε ουσιαστικά παροχή ΧΕΠ, από τους παρόχους μέσω ΑΠΤοΒ. Το συμπέρασμα αυτό θεωρούμε ότι είναι ανακριβές διότι:

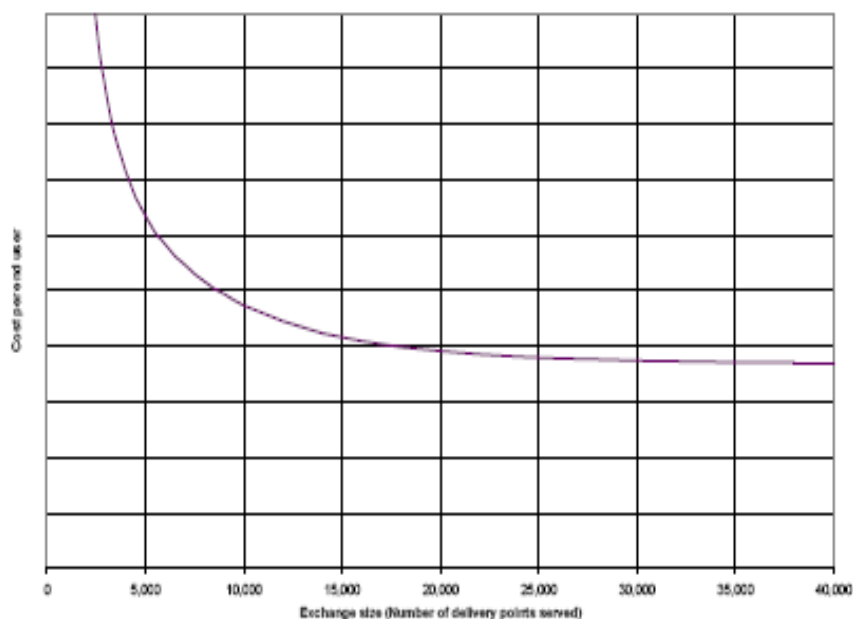
- Στην τεκμηρίωση της στην παρ. 4.3 η ΕΕΤΤ αναφέρει «Πιθανή είσοδος στην αγορά ΧΕΠ θα μπορούσε να υπάρξει από πάροχο που δραστηριοποιείται στην αγορά ΑΠΤοΒ» και «Ακόμα όμως και σ' αυτή την περίπτωση, παρότι το απαιτούμενο κόστος επένδυσης για την κάλυψη σε Πανελλαδικό επίπεδο είναι σημαντικά μικρότερο από το κόστος ανάπτυξης/επέκτασης δικτύου, παραμένει υπερβολικά μεγάλο. Επιπρόσθετα, πέραν της «δημιουργίας» δικτύου πρόσβασης, απαιτούνται και πρόσθετες σημαντικές επενδύσεις για την παροχή των απαιτούμενων συναφών υπηρεσιών (λ.χ. backhaul). Τα μη ανακτήσιμα κόστη

καθιστούν τη συγκεκριμένη προσέγγιση σχεδόν απαγορευτική». Η προσέγγιση αυτή δεν λαμβάνει υπόψη τους παρακάτω παράγοντες:

- i. Τα σημεία παρουσίας στα οποία οι πάροχοι έχουν προχωρήσει σε συνεγκατάσταση και παρέχουν υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης αποτελούν τα σημεία παρουσίας του ΟΤΕ που παρουσιάζουν υψηλή συγκέντρωση συνδρομητών και σημαντικές οικονομίες κλίμακας. Τα σημεία παρουσίας στα οποία οι πάροχοι δεν έχουν προχωρήσει σε συνεγκαταστάσεις για την παροχή υπηρεσιών έχουν μικρό αριθμό συνδρομητών και δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες οικονομίες κλίμακας ώστε να προσελκύσουν το επιχειρηματικό ενδιαφέρον για την πραγματοποίηση επενδύσεων. Ο περιορισμός αυτός υφίσταται και για τον ΟΤΕ καθώς η Πανελλαδική κάλυψη του δικτύου με υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης είναι οικονομικά μη αποδοτική. Η Ofcom θεωρεί πολύ σημαντικό σημείο στην ανάλυση της τον ορισμό γεωγραφικών αγορών την μεγάλη διαφοροποίηση στις οικονομίες κλίμακας μεταξύ των κέντρων που παρέχεται συνεγκατάσταση με βάση των αριθμό των συνδρομητών³⁰. Σχετικά παρουσιάζει διάγραμμα υπολογισμού του κόστους παροχής υπηρεσιών ανά τελικό χρήστη σε σχέση με το μέγεθος του σημείου παρουσίας παροχής της υπηρεσίας.

---

³⁰ OFCOM Review of the wholesale broadband access markets 2006/07 «The economics of telecommunications access networks are such that the provision of services based on LLU are economically viable only from those exchanges where an LLU operator can serve a sufficient number of end users in order to benefit from the economies of scale within an individual exchange. This means that in general LLU will be economically viable in those exchanges that are used to provide services to a sufficiently large number of end users. The effect of this is that LLU-based competition in markets downstream from wholesale local access (including wholesale broadband access) will only be viable from a proportion of local exchanges. This means that it could be expected that there will be significant differences in competitive conditions in the wholesale broadband access market between the geographic areas which are served by local exchanges where LLU operators have rolled-out network and those local exchanges where they have not. If it is the case that LLU is expected to be one of the main determinants of differential competitive conditions on a geographic basis in the wholesale broadband access market (which it could be, as LLU-based competition is not expected to be possible everywhere in the UK) then using areas where LLU-based services are currently being offered could provide a basis for identifying the boundary of the geographic wholesale broadband access markets.»

Ο περιορισμός αυτός δεν πρόκειται να εξαλειφθεί στην Ελλάδα, παρά μόνο μέσω των κρατικών ή κοινοτικών ενισχύσεων. Συνεπώς το γεγονός ότι ο ΟΤΕ είναι ο μοναδικός προμηθευτής της αγοράς που παρέχει την υπηρεσία σε εθνικό επίπεδο ή ότι δεν υφίσταται παρουσία των παρόχων σε εθνικό επίπεδο δεν μπορεί να αποτελεί κριτήριο για να καταλήξει η ΕΕΤΤ στο συμπέρασμα ότι ο ΟΤΕ έχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά ΧΕΠ!

- ii. Το Μέτρο 4.2, όπως αυτό αναλυτικά παρουσιάστηκε σε προηγούμενη μας απάντηση και μέσω του οποίου οι πάροχοι μέσω ΑΠΤοΒ θα παρέχουν υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης σε περισσότερα σημεία παρουσίας από τα σημεία παρουσίας ADSL του ΟΤΕ σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη υποχρέωση παροχής χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης
- iii. Τα στοιχεία της ΕΕΤΤ, όπως αυτά παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 4, Ανάλυση Αγοράς και συγκεκριμένα τον Πίνακα 9, όπου για το α' εξάμηνο του 2008 υπήρχαν 9.179 συνδέσεις ADSL χονδρικής από άλλους παρόχους. Ο αριθμός αυτός δεν τεκμηριώνεται σε κανένα σημείο του κειμένου ώστε να καταστεί σαφές σε τι αφορά ωστόσο μπορούμε να πιθανολογήσουμε ότι αφορά συνδέσεις της εταιρείας HOL η οποία δραστηριοποιείται τόσο στην παροχή λιανικών υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω ΑΠΤοΒ όσο και στην παροχή χονδρικών υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης.

Με βάση τα παραπάνω είναι φανερό ότι δεν υφίστανται οι φραγμοί εισόδου που επικαλείται η ΕΕΤΤ στην ανάλυση της. Τα μερίδια αγοράς μέσα στο 2008 διαμορφώθηκαν ως εξής για τα κέντρα με συνεγκατάσταση:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	LLU	ΟΤΕ	ARYS	ΧΕΠ από άλλους παρόχους	LLU %	ΟΤΕ%	ARYS%
29/2/2008	334.311	413.941	130.999		38,0%	47,1%	14,9%
31/3/2008	357.547	435.958	126.345		38,9%	47,4%	13,7%
30/4/2008	387.021	469.260	125.181		39,4%	47,8%	12,8%
31/5/2008	430.598	494.238	117.239		41,3%	47,4%	11,3%
30/6/2008	463.220	503.655	112.771	9.179 ³¹	42,9%	46,7%	10,4%
31/7/2008	499.738	509.121	102.915		44,9%	45,8%	9,3%
31/8/2008	524.144	518.132	99.081		45,9%	45,4%	8,7%
30/9/2008	544.299	534.296	92.617		46,5%	45,6%	7,9%
31/10/2008	584.621	569.647	70.225		47,7%	46,5%	5,7%
30/11/2008	617.607	590.267	65.593		48,5%	46,4%	5,2%
31/12/2008	650.201	609.879	59.511		49,3%	46,2%	4,5%

και στο σύνολο της χώρας:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	LLU	ΟΤΕ	ARYS	LLU %	ΟΤΕ%	ARYS%
29/2/2008	334.311	563.475	170.852	31%	53%	16%
31/3/2008	357.547	591.802	166.232	32%	53%	15%
30/4/2008	387.021	633.332	165.543	33%	53%	14%
31/5/2008	430.598	668.133	157.958	34%	53%	13%
30/6/2008	463.220	684.130	153.947	36%	53%	12%
31/7/2008	499.738	696.707	144.436	37%	52%	11%
31/8/2008	524.144	712.824	140.497	38%	52%	10%
30/9/2008	544.299	738.413	133.055	38%	52%	9%
31/10/2008	584.621	786.439	106.296	40%	53%	7%
30/11/2008	617.607	816.438	101.144	40%	53%	7%
31/12/2008	650.201	846.093	94.740	41%	53%	6%

Η παραπάνω τοποθέτηση επιβεβαιώνεται και από την πρόσφατη ανακοίνωση της ΕΕΤΤ ότι «το ποσοστό των γραμμών πρόσβασης ADSL μέσω APYΣ (χονδρικής ή λιανικής), αν και εξακολουθεί να είναι ο κυρίαρχος τρόπος παροχής ευρυζωνικής πρόσβασης, βαίνει συνεχώς μειούμενο, φτάνοντας τον Δεκέμβριο του 2008 το 63,6% του συνόλου των γραμμών, έναντι 79,6% τον Δεκέμβριο του 2007»³². Η μείωση μέσα σε ένα χρόνο κατά 16% των ευρυζωνικών συνδέσεων που παρέχονται μέσω του δικτύου του ΟΤΕ καταδεικνύει ότι υφίσταται αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς από τους παρόχους ΑΠΤοΒ.

³¹ Στοιχείο ΕΕΤΤ που αναφέρεται για πληρότητα καθώς συμπεριλαμβάνεται στους ΑΠΤοΒ

³² ΕΕΤΤ, ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Δ' ΤΡΙΜΗΝΟ 2008, Ιανουάριος 2009

Η ΕΕΤΤ στην παρ. 4.5 επιχειρηματολογεί σχετικά με την διείσδυση της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα (9,1% στο τέλος του 2007) και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η παρατηρούμενη υστέρηση σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο αποτελεί απόδειξη ότι υπάρχει έλλειψη επαρκούς ανταγωνισμού. Η επιχειρηματολογία αυτή ωστόσο, δεν συνάδει:

- με τα στοιχεία του πρώτου και δεύτερου εξάμηνο του 2008, όπου η διείσδυση ανήλθε στο 11,15% και 13,4% αντίστοιχα, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 4,3 μονάδες, δηλαδή 48% σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2007 και 209% σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2006.
- με τα συγκριτικά στοιχεία για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας στην Ευρώπη στις 30/6/2008, σύμφωνα με τα οποία η Ελλάδα είχε την 6η μεγαλύτερη αύξηση της ευρυζωνικής διείσδυσης και σημαντικά μεγαλύτερη από την Ευρωπαϊκό μέσο όρο (4,3 γραμμές ανά 100 κατοίκους έναντι 3,5 γραμμές ανά 100 κατοίκους στην Ε.Ε.).
- με τα στοιχεία του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας στην 7η Εξαμηνιαία Αναφορά για την Ευρυζωνικότητα (Ιούλιος 2008) όπου αναφέρεται ότι «Με βάση τα αποτελέσματα του α' εξαμήνου του 2008, η **Ελλάδα εξακολουθεί να βρίσκεται σε τροχιά ταχείας σύγκλισης με την ΕΕ-27. Συγκεκριμένα, η απόσταση που χωρίζει την Ελλάδα από την ΕΕ-27 βαίνει μειούμενη**, ικανοποιώντας πλήρως τις προσδοκίες του Παρατηρητηρίου αναφορικά με τα δυο αισιόδοξα σενάριο σύγκλισης με την ΕΕ-274 στα μέσα προς τα τέλη του 2010. Το γεγονός αυτό οφείλεται στη μεγαλύτερο ρυθμό ανάπτυξης του βαθμού ευρυζωνικής διείσδυσης στην Ελλάδα από τον αντίστοιχο στο επίπεδο ΕΕ-27».
- τις κατ' επανάληψη αναφορές εκπροσώπων της πολιτείας και αρμοδίων φορέων ότι η Ελλάδα υστερεί στην διείσδυση της ευρυζωνικότητας λόγω πλήθους δυσμενών παραγόντων όπως το διαθέσιμο εισόδημα, η διείσδυση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του διαδικτύου, η διαθεσιμότητα υπηρεσιών περιεχομένου κλπ. οι οποίοι διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της αγοράς. Σύμφωνα με μελέτη³³ του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της

---

³³ Μέτρηση των δεικτών eEurope/i2010 για την Ελλάδα 2007, Ιούλιος 2008

Πληροφορίας η διείσδυση των ηλεκτρονικών υπολογιστών στα νοικοκυριά παραμένει για το έτος 2007 σταθερή στο 42% ενώ ο αριθμός των νοικοκυριών με πρόσβαση στο διαδίκτυο χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών στην Ελλάδα ανήλθε στο 30,2% το 2007 από 27,4% το 2006.

Ο ΟΤΕ θεωρεί ότι με βάση τα δεδομένα αυτά σχετικά με την ταχέως αυξητική πορεία της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα, η ΕΕΤΤ θα πρέπει να αναθεωρήσει το συμπέρασμα της ότι και μόνο εκ του γεγονότος της χαμηλότερης διείσδυσης της ευρυζωνικότητας «η αγορά στην Ελλάδα απέχει πολύ από το να χαρακτηριστεί ως ανταγωνιστική».

Συνοψίζοντας ο ΟΤΕ θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να συμπεριλάβει στην ανάλυση της αγοράς:

- τις αυτοπαρεχόμενες ευρυζωνικές συνδέσεις μέσω ΑΠΤοΒ.
- το Μέτρο 4.2.

και να διαχωρίσει γεωγραφικά την σχετική αγορά χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης σε δύο επιμέρους γεωγραφικές αγορές με την πρώτη να περιλαμβάνει τις περιοχές όπου οι πάροχοι έχουν προχωρήσει στην υλοποίηση συνεγκαταστάσεων και διαθέτουν ευρυζωνικές υπηρεσίες μέσω ΑΠΤοΒ και υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός και την δεύτερη να περιλαμβάνει τις περιοχές όπου οι ευρυζωνικές υπηρεσίες παρέχονται μέσω του δικτύου του ΟΤΕ και αντίστοιχα να ορίσει περιοχές στις οποίες θα αποσύρει τις υφιστάμενες ρυθμίσεις και περιοχές στις οποίες θα διατηρήσει τις υφιστάμενες ρυθμίσεις. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι με την ολοκλήρωση της υλοποίησης του μέτρου 4.2, εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας ανάλυσης, **θα παρέχονται υπηρεσίες συνεγκατάστασης στο σύνολο σχεδόν της χώρας** και συνεπώς η ΕΕΤΤ θα πρέπει να επανεξετάσει τις συνθήκες του ανταγωνισμού στις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές.

Στο πλαίσιο της ενότητας 4 της διαβούλευσης, όπου γίνεται ανάλυση της υπό εξέταση Αγοράς και έλεγχος των κριτηρίων, προκειμένου η ΕΕΤΤ να διερευνήσει την ύπαρξη ΣΙΑ στην αγορά χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης, περιλαμβάνεται και η παρ. 4.6 «Πρακτικές που βλάπτουν τον Ανταγωνισμό». Η ΕΕΤΤ περιλαμβάνει την συγκεκριμένη ενότητα προκειμένου να ενισχύσει την άποψή της ότι η ex ante

ρύθμιση είναι αναγκαία και να αποδείξει την αντιανταγωνιστική συμπεριφορά του ΟΤΕ. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι αποτελεί πάγια πρακτική της ΕΕΤΤ να κάνει ανάλυση αγορών χωρίς την συνεργασία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, εν αντιθέσει με τα οριζόμενα τόσο στο άρθρο 16 της Οδηγίας Πλαίσιο, όσο και στο άρθρο 37 του Ν. 3431/2006, με την πιθανότητα να εμφανιστούν μεταγενέστερα διχογνωμίες σε θέματα κοινής αρμοδιότητας.

Η ΕΕΤΤ αναφέρει στη σελίδα 66 την υπ' αριθμ. 447/01/26-3-2007 απόφασή της με την οποία επιβλήθηκε στον ΟΤΕ διοικητικό πρόστιμο 20.000.000 ευρώ. Η εταιρία μας αρνείται κάθε παραβατική συμπεριφορά, έχει υποστηρίξει την θέση της αυτή στις σχετικές ακροάσεις με αποδεικτικά στοιχεία και έχει ασκήσει κατά της αναφερόμενης στο κείμενο απόφασης της ΕΕΤΤ προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, η οποία συζητήθηκε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου εκκρεμεί δε η έκδοση απόφασης.

Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ εντελώς αβάσιμα και αυθαίρετα αναφέρει ότι δήθεν διαπίστωσε παραβάσεις εκ μέρους του ΟΤΕ της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού και τηλεπικοινωνιών και ότι εξακολουθεί όχι μόνο να έχει τη δυνατότητα αλλά και να αναπτύσσει περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές στην αγορά 5. Τεχνηέντως όμως παραλείπει να αναφέρει ότι σε όλες τις σχετικές ακροάσεις που πραγματοποιήθηκαν, η εταιρία μας αρνήθηκε τις σχετικές κατηγορίες, γεγονός που υποστηρίξαμε με αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία σε πλείστες περιπτώσεις δεν ελήφθησαν υπόψη. Γενικότερα, οποιαδήποτε αναφορά της ΕΕΤΤ σε αναπόδεικτες υποθέσεις παραβάσεων ανταγωνισμού πάσχει από πλευράς αμεροληψίας, αλλά και από πλευράς αξιολόγησης και σωστής εφαρμογής του δικαίου του ανταγωνισμού.

Συγκεκριμένα, η άνω απόφαση της ΕΕΤΤ έχει προσβληθεί ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ως **προδήλως παράνομη και ακυρωτέα, άλλως μεταρρυθμιστέα**, για τους εξής λόγους:

1. Παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου: η ΕΕΤΤ, με τη συνολική της στάση μέχρι την ημέρα επιβολής του προστίμου, δημιούργησε και ενίσχυσε την πεποίθηση στην εταιρία μας ότι η συμπεριφορά της ήταν καθόλα νόμιμη.

- 2. Παράνομη επανάληψη της ακροαματικής διαδικασίας:** η απόφαση της ΕΕΤΤ να επαναλάβει τη διαδικασία στερείται παντελώς νομίμου ερείσματος και πάντως ήταν εντελώς αδικαιολόγητη. Ακόμη, συνιστά παράνομη ανάκληση της σιωπηρής απόρριψης της επίδικης καταγγελίας, κατάχρηση διαδικασίας και προσβολή της αρχής της αμεροληψίας.
- 3. ΚΑΤΑΦΑΝΗΣ παράβαση των δικαιωμάτων άμυνας:** πρόκειται για την πλέον **ΚΡΑΥΓΑΛΕΑ** παρανομία εκ μέρους της ΕΕΤΤ: η ΕΕΤΤ δεν θεμελίωσε το επίδικο πρόστιμο σε στοιχεία και αναλύσεις τα οποία είχε προβάλλει η καταγγέλλουσα εταιρία TELLAS αλλά σε στοιχεία, μεθοδολογία και αναλύσεις τα οποία συνέλλεξε εν κρυπτώ η ΕΕΤΤ χωρίς να τα γνωστοποιήσει στην εταιρεία μας!
- 4. Παραβίαση της αρχής της εύλογης διάρκειας της διαδικασίας:** από την υποβολή της καταγγελίας μέχρι την έκδοση της προσβαλλομένης χρειάστηκαν τρία περίπου έτη!
- 5. Παράνομη επιβολή κυρώσεων πριν την ολοκλήρωση των ex ante ρυθμίσεων για το ADSL.** Η αμέλεια της ΕΕΤΤ να ολοκληρώσει το ρυθμιστικό πλαίσιο για το ADSL σε συνδυασμό με την εις βάρος μας κύρωση συνιστά κατάχρηση διαδικασίας, παράβαση της αρχής της αναλογικότητας και σε κάθε περίπτωση, πλήττει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης.
- 6. Παρατυπίες στον καθορισμό των μελών της Επιτροπής Ακροάσεων της ΕΕΤΤ**
- 7. Παράλειψη ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εξέταση της επίδικης καταγγελίας:** σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1/2003, καταρχήν αρμόδια για την εξέταση παραβάσεων του άρθρου 82 ΣυνθΕΚ είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για το λόγο αυτό, οι εθνικές αρχές οφείλουν να κοινοποιούν στην Επιτροπή τις καταγγελίες για τις παραβάσεις αυτές ώστε η Επιτροπή να επιλέξει εάν θα τις εξετάσει η ίδια ή θα τις παραπέμψει στις εθνικές αρχές. Η παράλειψη της ΕΕΤΤ να γνωστοποιήσει την επίδικη καταγγελία στις Βρυξέλλες καθιστά ακυρωτέα την προσβαλλόμενη για παράβαση ουσιώδους τύπου.
- 8. Προσβολή της αρχής της αμεροληψίας, λόγω της σώρευσης, στο πρόσωπο του Αντιπροέδρου της ΕΕΤΤ, ασυμβίβαστων αρμοδιοτήτων.** Το γεγονός ότι, το ίδιο πρόσωπο, ο Αντιπρόεδρος της ΕΕΤΤ, υπήρξε ο «ανακριτής» της υπόθεσης ενώπιον του οποίου διενεργήθηκε η ακροαματική διαδικασία, συνέταξε το

Πόρισμα/Εισήγηση για την επιβολή προστίμου σε βάρος της εταιρείας μας και συμμετείχε στο συλλογικό όργανο το οποίο επέβαλε το πρόστιμο αυτό, συνιστά **πρόδηλη παραβίαση της αρχής της αμεροληψίας και των δικαιωμάτων άμυνας**, όπως κατοχυρώνεται από την ΕΣΔΑ.

9. Εσφαλμένος και παράνομος καθορισμός της σχετικής αγοράς. Η ΕΕΤΤ προχώρησε σε καθορισμό της αγοράς κατά παράβαση των τιθέμενων από την θεωρία και την νομολογία κριτηρίων υποκατάστασης της προσφοράς και της ζήτησης και ενοποιώντας παράνομα αγορές.

10. Εσφαλμένη και παράνομη ερμηνεία του άρθρου 82 ΣυνθΕΚ περί ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης από την Εταιρεία μας. Ο παράνομος καθορισμός των σχετικών αγορών όρισε αγορές με πολύ στενό τρόπο και κατά παράβαση των πραγματικών συνθηκών. Δεν αποδείχτηκε ότι ο ΟΤΕ μπορεί να λειτουργεί ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές του αλλά αντιθέτως έχει περιορισμούς από τον ανταγωνισμό.

11. Εσφαλμένη και παράνομη κρίση της ΕΕΤΤ περί κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης από την Εταιρεία μας λόγω συμπίεσης περιθωρίου τιμών στο ADSL. Η ΕΕΤΤ αφενός χρησιμοποίησε λάθος επιστημονική προσέγγιση στον όρο συμπίεση περιθωρίου χρησιμοποιώντας, αντίθετα από την νομολογία της ΕΕ, μη ενδεδειγμένα τεστ και μη αποδεικνύοντας καμία δομική στρέβλωση στην αγορά.

12. Εσφαλμένη και παράνομη κρίση της ΕΕΤΤ περί υποτιθέμενης διακριτικής μεταχείρισης εκ μέρους της εταιρείας μας . Η εξίσωση των χονδρικών με τους λιανικούς πελάτες στους όρους και τις προϋποθέσεις που λαμβάνουν προϊόντα αποτελεί παραβίαση της έννοιας της διάκρισης, όπου ομοειδείς καταστάσεις κρίνονται κατά παρόμοιο τρόπο.

13. Ανεπαρκής και παράνομη αιτιολόγηση του ύψους του επιβληθέντος προστίμου.

14. Πρόδηλη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας ως προς το ύψος του επιβληθέντος προστίμου.

15. Παράλειψη εκτίμησης ελαφρυντικών περιστάσεων.

16. Παραβίαση της αρχής non bis in idem.

Επιπροσθέτως, η επιτηδευμένη παράλειψη παράθεσης στοιχείων αναφορικά με το ιστορικό της προσφυγής του ΟΤΕ στην δικαιοσύνη, η διατύπωση κρίσεων περί

παραβάσεων του ανταγωνισμού βασισμένη αποκλειστικά και μόνο σε ανέλεγκτες δικαστικώς (ή μη τελεσίδικες) αποφάσεις της ΕΕΤΤ, καθώς και η συναγωγή εξ αυτών πρόχειρων συμπερασμάτων περί ορισμού του ΟΤΕ ως ΣΙΑ και της ανάγκης επιβολής ex ante ρυθμιστικών μέτρων, τα οποία κατ' ουσία δεν αιτιολογούνται ούτε είναι αναλογικά, αντίκειται τουλάχιστον στην αρχή της νομιμότητας και της αντικειμενικότητας της διοικητικής δράσης,

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η ΕΕΤΤ δεν τεκμηριώνει την αντια ανταγωνιστική και συνεπώς παραβατική συμπεριφορά του ΟΤΕ. Σε κάθε δε περίπτωση, οι αναφερθείσες στο παρόν κείμενο διαβούλευσης αβίαστα και με προχειρότητα ως «παραβάσεις του ΟΤΕ», ακόμα κι αν αυτές είχαν όντως λάβει χώρα, γεγονός το οποίο αρνούμαστε, δεν αποδεικνύουν ότι δημιουργούν κανένα δομικό πρόβλημα ανταγωνισμού, ούτε επιφέρουν οποιαδήποτε βλαπτική συνέπεια στον καταναλωτή. Πολύ περισσότερο δεν μπορεί με τα αναφερόμενα από την ΕΕΤΤ, στο κείμενο της διαβούλευσης να τεκμηριωθεί ανεπάρκεια του δικαίου του ανταγωνισμού να αντιμετωπίσει τις αστοχίες της αγοράς, δεδομένου ότι δεν εξετάστηκε καν η κατάσταση της αγοράς όπως διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε τα τελευταία χρόνια από την απελευθέρωσή της μέχρι σήμερα, δεν αξιολογήθηκε η επιχειρηματική συμπεριφορά και οι προθέσεις του ΟΤΕ και των λοιπών εναλλακτικών παρόχων διαχρονικά και η εξέλιξή τους, ούτε μελετήθηκε η επίδραση της εφαρμογής του δικαίου του ανταγωνισμού στις υποτιθέμενες παραβατικές συμπεριφορές του ΟΤΕ (η ΕΕΤΤ αρκέστηκε σε απλές και γενικές αναφορές). Είναι δε χαρακτηριστικό ότι μετά τη θέση σε ισχύ της απόφασης 438/2007 για τον καθορισμό της μεθοδολογίας DCF η ΕΕΤΤ δεν έχει διαπιστώσει καμία παραβατική συμπεριφορά του ΟΤΕ ούτε υπήρξε οποιαδήποτε σχετική διαμαρτυρία από ανταγωνιστή.

Γ. Ερωτήσεις της Διαβούλευσης Σχετικά με τις Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Ερώτηση 1: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση / ενίσχυση της υποχρέωσης πρόσβασης στον ΟΤΕ καθώς και το ειδικότερο περιεχόμενο αυτής, όπως αναλύεται στο παρόν κείμενο;

Αρχικά θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η εταιρεία μας δεν διατίθεται να αποσύρει την Χονδρική Ευρυζωνική Πρόσβαση, όμως δεν συμφωνεί με την διατήρηση της ως

υποχρέωση πρόσβασης στις γεωγραφικές περιοχές όπου υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός, σύμφωνα με την τοποθέτηση μας και σε κάθε περίπτωση δεν συμφωνεί στην περαιτέρω ανάγκη ενίσχυσης της.

Τα στοιχεία που παρουσιάσαμε παραπάνω δείχνουν ότι οι υπηρεσίες ΧΕΠ (ΑΡΥΣ), που παρέχει ο ΟΤΕ αποτελούν μόλις το 6% της αγοράς με βάση τα στοιχεία στις 31/12/2008 ενώ στα σημεία παρουσίας με συνεγκατάσταση αποτελούν μόλις το 4,5%. Αξίζει να σημειωθεί ότι μέσα σε ένα μήνα, δηλαδή από τις 31/12/2008 στις 2/2/2009 ο αριθμός των συνδέσεων ΑΡΥΣ μειώθηκε από 94.740 σε 82.698, δηλαδή μείωση 12,7%! Συμπερασματικά, πέραν των θέσεων μας που παρουσιάσαμε σε προηγούμενες απαντήσεις μας για την αναγκαιότητα ορισμού γεωγραφικών αγορών και την απόσυρση των ρυθμιστικών υποχρεώσεων στις γεωγραφικές περιοχές στις οποίες υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός θεωρούμε ότι ο αριθμός και μόνο των συνδέσεων ΑΡΥΣ και η τάση δραστηκής μείωσης τους δεν δικαιολογούν σε καμία περίπτωση την επιβολή πρόσθετων μέτρων!

Για χάρη πληρότητας θα θέλαμε επίσης να αναφερθούμε στην περιγραφή των υφιστάμενων υποχρεώσεων πρόσβασης, όπως αυτή παρουσιάζεται στο κείμενο της δημόσιας διαβούλευσης και η οποία δεν ανταποκρίνεται στην υφιστάμενη κατάσταση για τους λόγους τους οποίους διευκρινίζουμε παρακάτω:

Η ΕΕΤΤ στην παρ. 3.1 σελ. 25 αναφέρει σχετικά με τις υφιστάμενες υπηρεσίες ΟΚΣΥΑ ότι τα επιμέρους προϊόντα ΟΚΣΥΑ-Α είναι: Τοπική ΟΚΣΥΑ-Α η οποία παρέχεται σε Σημεία Παρουσίας BRAS τοπικά, για την δρομολόγηση της κίνησης ADSL προς τις Εγκαταστάσεις του Τηλ. Παρόχου, Περιφερειακή ΟΚΣΥΑ-Α η οποία παρέχεται σε Σημεία Παρουσίας BRAS στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη για την δρομολόγηση της κίνησης ADSL προς τον Τηλ. Πάροχο από τους BRAS της Νότιας και Βόρειας Ελλάδας αντίστοιχα. και Κεντρική ΟΚΣΥΑ-Α η οποία παρέχεται σε ένα κεντρικό σημείο σύνδεσης (BRAS Αθήνας) για την δρομολόγηση της κίνησης ADSL προς τον Τηλ. Πάροχο από όλους τους BRAS της επικράτειας.

Σύμφωνα με την ισχύουσα Προσφορά Αναφοράς τα προϊόντα ΟΚΣΥΑ που παρέχονται από τον ΟΤΕ είναι η είναι ΟΚΣΥΑ Α³⁴ η οποία αντιστοιχεί με την «Τοπική ΟΚΣΥΑ-Α», η ΟΚΣΥΑ-Α1³⁵ η οποία αντιστοιχεί με την «Κεντρική ΟΚΣΥΑ-Α». Επίσης η υπηρεσία «Περιφερειακή ΟΚΣΥΑ-Α» δεν υφίσταται στην εγκεκριμένη Προσφορά Αναφοράς, ενώ ο ΟΤΕ διαθέτει στα πλαίσια εμπορικής συμφωνίας υπηρεσία με αντίστοιχα λειτουργικά χαρακτηριστικά με την επωνυμία Περιφερειακή ΟΚΣΥΑ ΙΙ.

Ακολούθως φαίνεται ο αριθμός των εν λειτουργία κυκλωμάτων ΟΚΣΥΑ όλων των τύπων:

ΤΥΠΟΣ ΟΚΣΥΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΥΚΛΩΜΑΤΩΝ
Τοπική Ο.Κ.ΣΥ.Α. ΙΙ (STM-1 POS)	0
Τοπική Ο.Κ.ΣΥ.Α. Α (GbE)	0
Τοπική Ο.Κ.ΣΥ.Α. Β στο ΦΥΠΙ (GbE)	0
Περιφερειακή Ο.Κ.ΣΥ.Α. ΙΙ (STM-1 POS, GbE)	2
Κεντρική Ο.Κ.ΣΥ.Α. ΙΙ (STM-1 POS, ATM)	10
Κεντρική Ο.Κ.ΣΥ.Α. Α1 (GbE)	6

Από τα δεδομένα αυτά προκύπτει ότι η συντριπτική πλειοψηφία των παρόχων επιλέγει κυκλώματα Κεντρικής ΟΚΣΥΑ (ΙΙ ή Α1), ενώ επιπλέον δεν υπάρχει εκφρασμένο ενδιαφέρον για πρόσβαση άλλου τύπου και ειδικότερα για τις υπηρεσίες ΟΚΣΥΑ που η ΕΕΤΤ επέβαλε με την 389/51/8-6-2006 απόφαση της, με δεδομένη την ούτως ή άλλως φθίνουσα πορεία της αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης. Η διαπίστωση αυτή καταδεικνύει ότι η ΕΕΤΤ στις αποφάσεις της συχνά δεν αποτυπώνει τις ανάγκες της αγοράς και επιβάλλοντας ρυθμιστικά μέτρα και εισάγοντας προϊόντα με μηδενική ζήτηση τα οποία δημιουργούν μόνο κόστος στον ΟΤΕ για την ανάπτυξη τους. Η εταιρεία μας, ωστόσο, είναι πρόθυμη να προσφέρει επιπλέον επιλογές υπηρεσιών ΟΚΣΥΑ εφόσον εκδηλωθεί ικανοποιητική ζήτηση που να τεκμηριώνει τις σχετικές επενδύσεις που θα απαιτηθούν στα πλαίσια όμως

³⁴ Η υπηρεσία Ο.Κ.ΣΥ.Α Α αφορά τη σύνδεση με φυσικά μέσα και πρωτόκολλα επικοινωνίας του εγκατεστημένου στο χώρο του Τηλεπ. Παρόχου εξοπλισμού του με κάθε ΕΕΑΠ του «Σημείου Παρουσίας ΕΕΑΠ» με σκοπό τη μεταφορά κίνησης από/προς το δίκτυο ADSL του ΟΤΕ προς/από το δίκτυο του Τ.Π.

³⁵ Η υπηρεσία Ο.Κ.ΣΥ.Α Α1 αφορά τη σύνδεση με φυσικά μέσα και πρωτόκολλα επικοινωνίας του εγκατεστημένου στο χώρο του Τηλεπ. Παρόχου εξοπλισμού του με ένα κεντρικό σημείο σύνδεσης το οποίο είναι το ΡΟΡ της Αθήνας (Κωλέττη / ΝΥΜΑ) για τη δρομολόγηση της κίνησης ADSL προς τον Τ.Π από όλους τους ΕΕΑΠ.

εμπορικής συμφωνίας και όχι στα πλαίσια επιβολής ex-ante ρυθμιστικών υποχρεώσεων.

Ερώτηση 2: Συμφωνείτε με τα προτεινόμενα σημεία υποχρεωτικής πρόσβασης στην υποδομή ΧΕΠ;

Η ΕΕΤΤ στα πλαίσια των υποχρεώσεων πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου εισάγει την Πρόσβαση τύπου Γ την οποία ορίζει ως Πρόσβαση στο DSLAM ή σε επίπεδο πολυπλεκτικού κόμβου. Στα πλαίσια της πρόσβασης αυτής ορίζεται η υπηρεσία APYΣDSLAM καθώς και οι συναφείς ευκολίες ΟΚΣΥΑΦΥΠI-DSLAM και ΟΚΣΥΑΟΛΟ-DSLAM.

Η ΕΕΤΤ αναγνωρίζοντας την άμεση συσχέτιση της υπηρεσίας ΧΕΠ με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο προτείνει η συγκεκριμένη υποχρέωση πρόσβασης στο DSLAM να επιβάλλεται στον ΟΤΕ μόνο στα κέντρα στα οποία ο ΟΤΕ δεν δύναται να παρέχει συνεγκατάσταση στα πλαίσια των υποχρεώσεών του στην αγορά ΑΠΤοΒ. Στην πράξη ωστόσο πιθανώς να υφίστανται ελάχιστες ή ενδεχομένως και καμία περιπτώσεις κέντρων όπου ο ΟΤΕ δεν είναι δυνατόν να παρέχει συνεγκατάσταση και είναι βέβαιο ότι αυτές θα αφορούν απομακρυσμένα κέντρα με DSLAM τεχνολογίας ATM όπου όπως τεκμηριώνουμε αναλυτικά παρακάτω είναι είτε ανέφικτη τεχνικά είτε συνεπάγεται επενδύσεις σε μια παρωχημένη τεχνολογία ενώ σε κάθε περίπτωση δεν αναμένεται εμπορικό ενδιαφέρον εκ μέρους των παρόχων.

Πέραν του γεγονότος ότι δεν είναι αντιληπτό ποιες περιπτώσεις αφορά η υποχρέωση πρόσβασης τύπου Γ, καθώς δεν υφίστανται ή είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις κέντρων όπου ο ΟΤΕ δεν είναι δυνατόν να παρέχει συνεγκατάσταση, ο ΟΤΕ θεωρεί ότι η επιβολή της υποχρέωσης πρόσβασης τύπου Γ αποτελεί ένα μη αναλογικό μέτρο καθώς:

- δεν συνάδει με τις συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν στην αγορά
- υπάρχει συνεχής μείωση των υπηρεσιών APYΣ & ΟΚΣΥΑ χωρίς να διαφαίνεται υπαρκτό επιχειρησιακό ενδιαφέρον από τους εναλλακτικούς παρόχους και

- θα έχει ως αποτέλεσμα ο ΟΤΕ να επωμισθεί υψηλά κόστη για την πραγματοποίηση επενδύσεων για την ανάπτυξη υπηρεσιών με ουσιαστικά μηδαμινή ζήτηση σε μια ούτως ή άλλως φθίνουσα αγορά.

Συνεπώς η επιβολή της υποχρέωσης πρόσβασης τύπου Γ δεν τεκμηριώνεται καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι εξυπηρετεί συγκεκριμένες και υπαρκτές ανάγκες της αγοράς και ότι λειτουργεί προς όφελος του τελικού καταναλωτή.

Αναλυτικότερα και με βάση την χρησιμοποιούμενη τεχνολογία στο δίκτυο του ΟΤΕ μπορούμε να επισημάνουμε κάποια σημαντικά προβλήματα για την υλοποίηση των υπηρεσιών αυτών και πιο συγκεκριμένα:

A) Για την συναφή ευκολία OKΣΥA_{OLO-DSLAM}:

Στην περίπτωση των DSLAM τεχνολογίας Ethernet απαιτείται αλλαγή του τρόπου υλοποίησης της υπηρεσίας και της αρχιτεκτονικής του δικτύου με εισαγωγή λογικής VLAN per Service per DSLAM per OLO. Η εισαγωγή της λογικής αυτής αυξάνει τον απαιτούμενο αριθμό VLAN και μπορεί να υλοποιηθεί είτε με αύξηση των Ethernet Domains είτε με ανασχεδιασμό του δικτύου και επέκταση της L3 λογικής στο Access επίπεδο. Και στις δύο περιπτώσεις απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις καθώς και εκτεταμένος ανασχεδιασμός του δικτύου.

Στην περίπτωση των DSLAM τεχνολογίας ATM η παράδοση της κίνησης στον OLO μπορεί να γίνει μόνο στα περίπου 40 σημεία παρουσίας του δικτύου ATM με χρήση ξεχωριστής διεπαφής για κάθε πάροχο. Πρέπει να σημειωθεί ότι η τεχνολογία ATM θεωρείται φθίνουσα παγκοσμίως και οι περισσότεροι πάροχοι που διαθέτουν εγκατεστημένα δίκτυα της τεχνολογίας αυτής έχουν σταματήσει τις όποιες επενδύσεις τους σε αυτά προχωρώντας στην σταδιακή αντικατάστασή τους. Επιπρόσθετα καθώς πολλά προϊόντα τεχνολογίας ATM έχουν αποσυρθεί από τις κατασκευάστριες εταιρείες υφίστανται δυσχέρειες για την ανεύρεση υλικών ή την τεχνική υποστήριξη τους. Με δεδομένο ότι η χωρητικότητα του ATM δικτύου του ΟΤΕ είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό κατειλημμένη ενώ επιπλέον δεν υφίστανται ελεύθερες διεπαφές επισημαίνουμε ότι η επιβολή της προτεινόμενης υποχρέωσης πρόσβασης σε DSLAM τεχνολογίας ATM θα εξανάγκαζε τον ΟΤΕ να πραγματοποιήσει επενδύσεις σε μία

φθίνουσα τεχνολογία την οποία ούτως ή άλλως προτίθεται να εγκαταλείψει τα επόμενα χρόνια. Είναι προφανές ένα τέτοιο μέτρο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί αναλογικό καθώς βλάπτει τα οικονομικά συμφέροντα του ΟΤΕ χωρίς να τεκμηριώνεται καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι το μέτρο αυτό εξυπηρετεί συγκεκριμένες και υπαρκτές ανάγκες της αγοράς και λειτουργεί προς όφελος του τελικού καταναλωτή.

Β) Για την συναφή ευκολία ΟΚΣΥΑ_{ΦΥΠ-DSLAM}:

Στην περίπτωση των DSLAM τεχνολογίας Ethernet η υπηρεσία ΟΚΣΥΑ_{ΦΥΠ-DSLAM} μπορεί να υλοποιηθεί είτε με παροχή πολλαπλών uplink στο DSLAM (ένα για κάθε πάροχο) είτε με σύνδεση του παρόχου σε ένα Ethernet Switch που θα εγκατασταθεί δίπλα σε κάθε DSLAM. Η πρώτη περίπτωση δεν είναι τεχνικά εφικτή με βάση την χρησιμοποιούμενη στο δίκτυο του ΟΤΕ τεχνολογία Ethernet DSLAM ενώ η δεύτερη δημιουργεί όπως και στην περίπτωση της υπηρεσίας ΟΚΣΥΑ_{ΟΛΟ-DSLAM} την ανάγκη πρόσθετων επενδύσεων σημαντικού ύψους καθώς και τον ανασχεδιασμό του δικτύου. Στην περίπτωση των DSLAM τεχνολογίας ATM η υπηρεσία ΟΚΣΥΑ_{ΦΥΠ-DSLAM} θα μπορούσε να υλοποιηθεί μόνο με παροχή πολλαπλών uplink στο DSLAM (ένα για κάθε πάροχο) κάτι που ωστόσο δεν είναι τεχνικά εφικτό με βάση την χρησιμοποιούμενη στο δίκτυο του ΟΤΕ τεχνολογία ATM DSLAM.

Τέλος η επιβολή της υποχρέωσης πρόσβασης τύπου Γ συνεπάγεται σημαντικά κόστη για την προσαρμογή των πληροφοριακών συστημάτων παραγγελιοληψίας, provisioning και βλαβοδιαχείρισης τα οποία είναι αμφίβολο αν θα ανακτηθούν λόγω της χαμηλής αναμενόμενης ζήτησης της υπηρεσίας αυτής.

Με βάση τα παραπάνω η επιβολή της υποχρέωσης πρόσβασης τύπου Γ είναι μη αναλογική και δεν τεκμηριώνεται καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι εξυπηρετεί συγκεκριμένες και υπαρκτές ανάγκες της αγοράς και ότι λειτουργεί προς όφελος του τελικού καταναλωτή και θα πρέπει να αποσυρθεί.

Ερώτηση 3: Συμφωνείτε με τη θεώρηση όλων των υπηρεσιών ΟΚΣΥΑ ως συναφών ευκολιών στις υπηρεσίες πρόσβασης, αναγκαίων για τη δραστηριοποίηση των παρόχων σε συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού;

Η εταιρεία μας έχει αναλυτικά τεκμηριώσει ανωτέρω ότι δεν προκύπτει αναγκαιότητα επιβολής ρυθμιστικών υποχρεώσεων καθώς στην σχετική αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης στα κέντρα με συνεγκατάσταση, ιδιαίτερα και με τη ολοκλήρωση της υλοποίησης του μέτρου 4.2, υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός και συνεπώς δεν είναι απαραίτητο για την δραστηριοποίηση των παρόχων να παρέχονται οι υπηρεσίες ΟΚΣΥΑ ως συναφείς ευκολίες στα πλαίσια ex-ante ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει η εταιρεία μας δεν διατίθεται να αποσύρει την Χονδρική Ευρυζωνική Πρόσβαση, όμως δεν συμφωνεί με την διατήρηση της ως υποχρέωση πρόσβασης στις γεωγραφικές περιοχές όπου υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός και σε κάθε περίπτωση δεν συμφωνεί στην περαιτέρω ανάγκη ενίσχυσης της.

Επιπρόσθετα, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία των εν λειτουργία κυκλωμάτων ΟΚΣΥΑ προκύπτει ότι η συντριπτική πλειοψηφία των παρόχων επιλέγει κυκλώματα Κεντρικής ΟΚΣΥΑ (Π ή Α1) χωρίς να υπάρχει, μέχρι στιγμής, εκφρασμένο ενδιαφέρον για πρόσβαση άλλου τύπου με δεδομένη την ούτως ή άλλως φθίνουσα πορεία της συγκεκριμένης αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης. Ειδικότερα λαμβάνοντας υπόψη ότι ήδη στο παρελθόν η ΕΕΤΤ έχει επιβάλει μέτρα και έχει εισάγει προϊόντα με μηδενική ζήτηση τα οποία δημιουργούν μόνο κόστος στον ΟΤΕ για την ανάπτυξη τους και ότι η επιβολή της υποχρέωσης πρόσβασης τύπου Γ δεν τεκμηριώνεται καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι εξυπηρετεί συγκεκριμένες και υπαρκτές ανάγκες της αγοράς και ότι λειτουργεί προς όφελος του τελικού καταναλωτή, όπως αναλυτικά έχουμε τεκμηριώσει στην απάντησή μας στην ερώτηση Γ.2, η πρόταση της ΕΕΤΤ για επιβολή της υποχρέωσης παροχής των υπηρεσιών ΟΚΣΥΑ_{ΟΛΟ-DSLAM} και ΟΚΣΥΑ_{ΦΥΠ-DSLAM} στα πλαίσια της παροχής πρόσβασης τύπου Γ θα πρέπει να αποσυρθεί. Στα πλαίσια αυτά θεωρούμε ότι θα πρέπει να αποσυρθεί η υποχρέωση παροχής τοπικής Ο.Κ.ΣΥ.Α. Α (GbE) και τοπικής Ο.Κ.ΣΥ.Α. Β στο ΦΥΠ (GbE) καθώς δεν έχει υπάρξει μέχρι στιγμής κανένα σχετικό αίτημα. Σε κάθε περίπτωση ο

ΟΤΕ θα συνεχίσει να παρέχει τις υπηρεσίες τοπική Ο.Κ.ΣΥ.Α. Β στο ΦΥΠ και Ο.Κ.ΣΥ.Α. Α1 (κεντρική), καθώς τις έχει ούτως ή άλλως αναπτύξει.

Ερώτηση 4: Θεωρείτε ότι πιθανόν χρειάζονται άλλα προϊόντα ή πρόσθετες συναφείς ευκολίες που θα πρέπει να παρέχονται από τον ΟΤΕ; Θεωρείτε ότι πιθανόν υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις που θα πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ σχετικά με τις τεχνικές διεπαφές, τα πρωτόκολλα ή τα συστήματα λογισμικού; Εάν ναι τότε παρακαλούμε όπως παράσχετε λεπτομέρειες σχετικά με τέτοια προϊόντα ΧΕΠ καθώς και τη λειτουργικότητά τους και την αξία για τη δραστηριοποίηση των παρόχων σε συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

Η εταιρεία μας δεν θεωρεί ότι χρειάζονται άλλα προϊόντα ή πρόσθετες συναφείς ευκολίες που θα πρέπει να παρέχει ούτε ότι πρέπει να της επιβληθούν επιπλέον υποχρεώσεις σχετικά με τις τεχνικές διεπαφές, τα πρωτόκολλα ή τα συστήματα λογισμικού, με δεδομένη την ούτως ή άλλως φθίνουσα πορεία της αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης και τα επαρκή επίπεδα ανταγωνισμού.

Ερώτηση 5: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη υποχρέωση πρόσβασης στο BBRAS και στο DSLAM (ή το επίπεδο του πολυπλεκτικού κόμβου (multiplexing node) που βρίσκεται πλησιέστερα στον τελικό πελάτη); Θεωρείτε την επιβολή της ως άνω υποχρέωσης αναγκαία και αναλογική για τη δραστηριοποίηση των παρόχων σε συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού;

Η εταιρεία μας θεωρεί ότι η επιβολή της προτεινόμενης υποχρέωσης πρόσβασης στο DSLAM (ή το επίπεδο του πολυπλεκτικού κόμβου (multiplexing node) που βρίσκεται πλησιέστερα στον τελικό πελάτη) δεν τεκμηριώνεται καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι εξυπηρετεί συγκεκριμένες και υπαρκτές ανάγκες της αγοράς και ότι λειτουργεί προς όφελος του τελικού καταναλωτή και συνεπώς δεν είναι αναγκαία και αναλογική για τη δραστηριοποίηση των παρόχων σε συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού όπως αναλυτικά έχουμε παρουσιάσει στην απάντηση μας στην ερώτηση Γ.2. Η επιβολή της υποχρέωσης πρόσβασης στο DSLAM:

- δεν συνάδει με τις συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν στην αγορά

- υπάρχει συνεχής μείωση των υπηρεσιών ΑΡΥΣ & ΟΚΣΥΑ χωρίς να διαφαίνεται υπαρκτό επιχειρησιακό ενδιαφέρον από τους εναλλακτικούς παρόχους
- δεν υφίστανται ή είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις κέντρων όπου ο ΟΤΕ δεν είναι δυνατόν να παρέχει συνεγκατάσταση και
- θα έχει ως αποτέλεσμα ο ΟΤΕ να επωμισθεί υψηλά κόστη για την πραγματοποίηση επενδύσεων για την ανάπτυξη υπηρεσιών με ουσιαστικά μηδαμινή ζήτηση σε μια ούτως ή άλλως φθίνουσα αγορά.

Αναφορικά με την υποχρέωση πρόσβασης στον BRAS η εταιρεία μας όπως αναλυτικά έχει τεκμηριώσει ανωτέρω θεωρεί ότι δεν προκύπτει αναγκαιότητα επιβολής ρυθμιστικών υποχρεώσεων καθώς στην σχετική αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός. Η εταιρεία μας δεν διατίθεται να αποσύρει την Χονδρική Ευρυζωνική Πρόσβαση, όμως δεν συμφωνεί με την διατήρηση της ως υποχρέωση πρόσβασης στις γεωγραφικές περιοχές όπου υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός, σύμφωνα με την τοποθέτηση μας και σε κάθε περίπτωση δεν συμφωνεί στην περαιτέρω ανάγκη ενίσχυσης της.

Ερώτηση 6: Συμφωνείτε με την επιβολή υποχρέωσης αμεροληψίας στον ΟΤΕ καθώς και το ειδικότερο περιεχόμενο αυτής;

Η εταιρεία μας όπως έχει αναλυτικά τεκμηριώσει ανωτέρω θεωρεί ότι στη σχετική αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός και συνεπώς δεν απαιτείται η επιβολή ex-ante ρυθμιστικών υποχρεώσεων όπως η προτεινόμενη υποχρέωση αμεροληψίας. Ειδικότερα η ΕΕΤΤ οφείλει κατ' ελάχιστο να δεχτεί ότι η σχετική αγορά διαχωρίζεται γεωγραφικά σε δύο σχετικές γεωγραφικές αγορές με την πρώτη να περιλαμβάνει τα αστικά κέντρα στα οποία έχει ήδη προχωρήσει ο ανταγωνισμός με βάση τον ΑΠΤοΒ ή που θα καλύπτονται στο άμεσο μέλλον από το μέτρο 4.2 και την δεύτερη να περιλαμβάνει την υπόλοιπη Ελληνική επικράτεια και στην οποία ενδεχομένως θα μπορούσε να επιβληθεί η προτεινόμενη υποχρέωση αμεροληψίας.

Επιπρόσθετα η εταιρεία μας **τονίζει την διαφωνία** της με την πρόβλεψη ότι σε περίπτωση που ο ΟΤΕ προβεί στην εμπορική εισαγωγή νέων λιανικών προϊόντων τα οποία υλοποιούνται με τεχνικά χαρακτηριστικά, σχεδίαση και υλοποίηση καλύτερη από επίπεδο best effort (π.χ. managed VOIP πάνω από DSL, IPTV πάνω από DSL), τότε ο ΟΤΕ υποχρεώνεται σε ορισμένα συγκεκριμένα ρυθμιστικά μέτρα (υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου, της υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, υποχρέωση διαφάνειας).

Ο ΟΤΕ θεωρεί ότι μια τέτοια ρύθμιση εκφεύγει των ορίων της συγκεκριμένης σχετικής αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης καθώς τα λιανικά αυτά προϊόντα δεν ανήκουν σχετική κάταντη αγορά η οποία άλλωστε όπως έχει οριστεί από την ΕΕΤΤ στην παρ. 3.3 είναι η (ασύμμετρη) ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο που κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει μόνιμη σύνδεση στο διαδίκτυο, επιτρέπει την ταυτόχρονη χρήση υπηρεσιών φωνής και διαδικτύου και την μεταφορά δεδομένων με ταχύτητα μεγαλύτερη αυτής της σύνδεσης dial up.

Με βάση το υφιστάμενο ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο η επιβολή υποχρεώσεων σε επίπεδο χονδρικής αγοράς θα πρέπει να γίνεται σε μεμονωμένη βάση εξετάζοντας τον ανταγωνισμό στην αντίστοιχη αγορά λιανικής και τους διαφορετικούς τρόπους παροχής της υπηρεσίας από τους εναλλακτικούς παρόχους. Οι υπηρεσίες VoIP & IPTV αποτελούν νέες αναδυόμενες αγορές και σαν τέτοιες **δεν θα πρέπει να τελούν υπό ρύθμιση** με στόχο να παρέχονται επαρκή κίνητρα για επενδύσεις και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών. Η επιβολή επομένως μιας τέτοιας υποχρέωσης ισοδυναμεί με ex-ante ρύθμιση των υπηρεσιών αυτών χωρίς να υπάρχουν ενδείξεις αποτυχίας της αγοράς.

Οι πάροχοι ήδη παρέχουν υπηρεσίες VoIP & IPTV με εγγυημένα χαρακτηριστικά ποιότητας έχοντας πραγματοποιήσει επενδύσεις στην αγορά του αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου. Η υιοθέτηση συνεπώς της συγκεκριμένης ρύθμισης για την επιβολή υποχρεώσεων στην περίπτωση υπηρεσιών με εγγυημένα χαρακτηριστικά ποιότητας δεν τεκμηριώνεται επαρκώς ενώ βρίσκεται σε αντίθεση με την πορεία των παρόχων που έχουν προχωρήσει στην κλίμακα των επενδύσεων επενδύοντας σε υποδομή,

προκειμένου να ανανεώσουν και να διαφοροποιήσουν τις λιανικές προσφορές τους από αυτές του ΟΤΕ³⁶.

Ερώτηση 7: Συμφωνείτε με την επιβολή υποχρέωσης διαφάνειας στον ΟΤΕ καθώς και το ειδικότερο περιεχόμενο αυτής;

Η εταιρεία μας όπως έχει αναλυτικά τεκμηριώσει ανωτέρω θεωρεί ότι στη σχετική αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός και συνεπώς δεν απαιτείται η επιβολή ex-ante ρυθμιστικών υποχρεώσεων όπως η προτεινόμενη υποχρέωση διαφάνειας. Ειδικότερα η ΕΕΤΤ οφείλει κατ' ελάχιστο να δεχτεί ότι η σχετική αγορά διαχωρίζεται γεωγραφικά σε δύο σχετικές γεωγραφικές αγορές με την πρώτη να περιλαμβάνει τα αστικά κέντρα στα οποία έχει προχωρήσει ήδη ο ανταγωνισμός με βάση τον ΑΠΤοΒ ή που θα καλύπτονται στο άμεσο μέλλον από το μέτρο 4.2 και την δεύτερη να περιλαμβάνει την υπόλοιπη Ελληνική επικράτεια και στην οποία ενδεχομένως θα μπορούσε να επιβληθεί η προτεινόμενη υποχρέωση διαφάνειας.

Η εταιρεία μας ωστόσο διαφωνεί, για τους λόγους που έχουν ήδη εκτεθεί στην απάντηση μας στην ερώτηση Γ.6 με την πρόβλεψη ότι σε περίπτωση που ο ΟΤΕ προβεί στην εμπορική εισαγωγή νέων λιανικών προϊόντων τα οποία υλοποιούνται με τεχνικά χαρακτηριστικά, σχεδίαση και υλοποίηση συγκεκριμένης εγγυημένης ποιότητας (ανώτερης από επίπεδο best effort) π.χ. managed VoIP πάνω από DSL, IPTV πάνω από DSL κλπ.) θα πρέπει να συμπεριλάβει τα χαρακτηριστικά αυτά στην Προσφορά Αναφοράς.

Ερώτηση 8: Συμφωνείτε με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της προσφοράς αναφοράς ΧΕΠ; Αν όχι προτείνετε επιπλέον στοιχεία τα οποία κρίνετε ότι θα πρέπει να συμπεριληφθούν ή άλλες μεταβολές.

Η εταιρεία μας συμφωνεί με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς με την εξαίρεση των παρακάτω περιπτώσεων:

³⁶ "Broadband market competition report", ERG (05)23, 25 May 2005

1. Σημ. Α.3 - Διαφοροποίηση ποιότητας της υπηρεσίας (για τους λόγους που έχουν ήδη εκτενώσ αναφερθεί στις απαντήσεις μας στις ερωτήσεις 6 και 7)
2. Σημ. Β.4 - Θέματα ασφαλείας: μέτρα που λαμβάνονται από τον κοινοποιημένο φορέα εκμετάλλευσης για την ασφάλεια των χώρων του.
3. Σημ. Β.6 – Προδιαγραφές Ασφαλείας

Για τα δύο τελευταία σημεία θεωρούμε ότι οι πληροφορίες αυτές εμπίπτουν τόσο στο επιχειρησιακό απόρρητο όσο και στις διατάξεις περί απορρήτου των επικοινωνιών και συνεπώς δεν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται σε ένα δημόσιο κείμενο όπως αυτό της Προσφοράς Αναφοράς. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να περιέλθουν σε γνώση των παρόχων μόνο με την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων εμπιστευτικότητας και την τήρηση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών.

Ερώτηση 9: Συμφωνείτε με την επιβολή υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού στον ΟΤΕ;

Θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι ο ΟΤΕ έχει ήδη προχωρήσει σε υλοποίηση της υπ' αριθμ. 482/051 Απόφασης της ΕΕΤΤ που αφορά τον Λογιστικό Διαχωρισμό. Στο πλαίσιο αυτό η ΧΕΠ αποτελεί μια διακριτή αγορά στην οποία παρουσιάζονται με απόλυτη διαφάνεια τόσο οι συναλλαγές που η αγορά αυτή έχει με άλλους χονδρικούς παρόχους όσο και οι συναλλαγές της με το λιανικό άκρο του ΟΤΕ (με τη χρήση των τιμών μεταφοράς).

Στο κείμενο της διαβούλευσης η ΕΕΤΤ αναφέρει μεταξύ άλλων ότι θεωρεί ότι η υποχρέωση του λογιστικού διαχωρισμού στην παρούσα ανάλυση πρέπει να εφαρμόζεται στο σύνολο της σχετικής αγοράς, συμπεριλαμβανομένων και των πιθανών προσφορών υπηρεσιών χονδρικής που αφορούν **οπτικές ίνες**. Η αναφορά αυτή θα πρέπει να διαγραφεί διότι:

- οι οπτικές ίνες αποτελούν τεχνολογία που χρησιμοποιείται για την παροχή διαφορετικών υπηρεσιών π.χ. μισθωμένων γραμμών τερματικών και ζευκτικών και όχι υπηρεσία.
- στην ανάλυση της αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα, στο οποίο συμφωνεί ο ΟΤΕ, ότι οι υπηρεσίες

ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου (DSL) και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών δεν ανήκουν στην ίδια σχετική λιανική αγορά.

Ερώτηση 10: Συμφωνείτε με την επιβολή στον ΟΤΕ υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης μέσω μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ; Συμφωνείτε με τη σχετική ανάλυση και το σκεπτικό της ΕΕΤΤ; Θεωρείτε ότι η προτεινόμενη προσέγγιση αποτελεί κατάλληλη και αναλογική υποχρέωση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που εντοπίζονται σε σχέση με την ΧΕΠ;

Νομικό πλαίσιο

Δεδομένων των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζει η αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και προκειμένου να είναι δικαιολογημένη η επιβολή εκ των προτέρων υποχρεώσεων, η ανάλυση της αγοράς θα πρέπει να είναι δυναμική και να λαμβάνει υπόψη τη μελλοντική εξέλιξη αυτής.

Σύμφωνα με το άρθρο 27 της Οδηγίας Πλαίσιο εκ των προτέρων υποχρεώσεις επιβάλλονται μόνο αν το δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού δεν επαρκεί για να αντιμετωπίσει διαρθρωτικά προβλήματα που εντοπίζονται σε μία αγορά εξαιτίας των οποίων ο ανταγωνισμός σε αυτή δεν είναι αποτελεσματικός.

Επιπλέον στο άρθρο 15 της νέας Σύστασης ορίζεται ότι η ενδεδειγμένη κανονιστική ρύθμιση των αγορών χονδρικής που αναφέρονται σε αυτή αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της έλλειψης αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές της λιανικής. Τέλος στην παράγραφο 84 των Κατευθυντηρίων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάλυση της αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος ορίζεται ότι η εφαρμογή του άρθρου 14 παρ.3 εξετάζεται μόνο εφόσον η επιβολή εκ των προτέρων υποχρεώσεων σε επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση στην ανάντη αγορά δεν έχει ως αποτέλεσμα τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην κατάντη λιανική αγορά. Σε κάθε δε περίπτωση οι κανονιστικές υποχρεώσεις που επιβάλλονται θα πρέπει να είναι ενδεδειγμένες, αναλογικές και αιτιολογημένες³⁷.

³⁷ Σύσταση 2007/879/ΕΚ, άρθρο 18

Στα πλαίσια αυτά η επιβολή επιπλέον υποχρεώσεων ιδίως η επιβολή της υποχρέωσης κοστοτέλειας είναι αυθαίρετη και παντελώς ανατιολόγητη. Η λιανική ευρυζωνική αγορά στην οποία συμπεριλαμβάνονται και τα δεσμοποιημένα προϊόντα (bundle) που διαθέτουν οι πάροχοι³⁸, όπως προαναφέραμε και προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας από όλες τις αναφορές ευρυζωνικότητας, τις ανακοινώσεις της ΕΕΤΤ, τα δημοσιεύματα των εφημερίδων καθώς και από την ετήσια μελέτη της ΕCΤΑ, είναι μία αγορά υπό διαμόρφωση, πλήρως απελευθερωμένη και ανταγωνιστική. Σε καμία δε περίπτωση η εν λόγω αγορά δεν είναι σε «σε στάδιο ωρίμανσης», όπως εσφαλμένα αναφέρει η ΕΕΤΤ στην παράγραφο 5.6.5. της παρούσας διαβούλευσης.

Επιπλέον η νομολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΔΕΚ κατά τη διερεύνηση υποθέσεων όπου υπήρχαν ενδείξεις καταχρηστικών συμπεριφορών, μελέτησε σε βάθος και σε εύρος χρόνου κάθε περίπτωση, αφού έλαβε υπόψη όσα προαναφέρθηκαν σχετικά με τον ορισμό της αγοράς, τις ειδικές συνθήκες, την ανάλυση αυτής και τη διαπίστωση σημαντικής θέσης κάποιας επιχείρησης, πριν να καταλήξει σε οποιοδήποτε συμπέρασμα [βλ. απόφαση AKZO, όπου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρακολούθησε επί δύο (2) χρόνια τον πόλεμο τιμών σε μία απολύτως ώριμη αγορά (περοξειδία)]. Επίσης στην απόφαση France Telecom SA η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μελέτησε από το 1997 έως το 2001 την αγορά υπηρεσιών διαδικτύου υψηλής ταχύτητας, η οποία, αν και ήταν υπό μεγάλη ανάπτυξη, παρουσίαζε σταθερότητα]. Στη δε πρόσφατη απόφασή της Telefonica³⁹, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέτασε συστηματικά, βάσει λεπτομερέστατων στοιχείων τη σχετική αγορά για χρονικό διάστημα **πέντε ετών και τεσσάρων μηνών και μάλιστα μετά την πάροδο δύο (2) ετών από το άνοιγμα της σχετικής αγοράς, δηλαδή συνολικά για χρονικό διάστημα επτά ετών και τεσσάρων μηνών**.

Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα χρονικά πλαίσια που όρισε η άνω απόφαση, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθήσει τη λιανική ευρυζωνική αγορά τουλάχιστον μέχρι και το τέλος 2010, οπότε ενδεχομένως να εμφανίζει κάποια σταθερότητα. Όμως στο τέλος της χρονικής αυτής περιόδου η συνολική εικόνα της αγοράς θα είναι

³⁸ Βλ. την υπ' αριθμ. 447/01/26-7-07 Απόφαση της ΕΕΤΤ παρ. 13.2.2. Μερίδια Αγοράς βάσει γραμμών ADSL (με ΑΠΤΒ), σελ.38-39]

³⁹ απόφαση της Επιτροπής COMP/38.784, *Wanadoo Espagna vs. Telefonica*, παρ. 10

τελείως διαφορετική κυρίως λόγω της ραγδαίας αύξησης των συνδέσεων που γίνονται μέσω της αδεσμοποίησης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο.

Εξάλλου όπως έχει υποστηριχθεί⁴⁰, η αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι μία δυναμική αγορά όπου υπάρχει περίπτωση να παρουσιάζονται προβλήματα στη δομή της αγοράς τα οποία καλείται να αποκαταστήσει η εκ των προτέρων ρύθμιση. Αν λοιπόν η αγορά ήταν ώριμη τότε το δίκαιο του ανταγωνισμού θα επαρκούσε για την κύρωση παραβατικών συμπεριφορών.

Συμπερασματικά αναφέρουμε ότι η επιβολή επιπλέον υποχρεώσεων όπως αναφέρονται στην παρούσα διαβούλευση δε βρίσκει κανένα έρεισμα στο ισχύον θεσμικό ευρωπαϊκό πλαίσιο ούτε μπορεί να δικαιολογηθεί από τον ανταγωνισμό όπως διαμορφώνεται σήμερα στις λιανικές ευρυζωνικές αγορές.

Επενδύσεις OTE για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών

Η ΕΕΤΤ στην παρ. 5.6.5 αναφέρει ότι «η εταιρεία OTE AE έχει ήδη υλοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεών της στη υφιστάμενη τεχνολογία». Το συμπέρασμα αυτό είναι απόλυτα ανακριβές καθώς παραβλέπει τις διαρκείς επενδύσεις που πραγματοποιεί ο OTE για την σταδιακή αντικατάσταση τεχνολογιών τόσο στο δίκτυο πρόσβασης (Ethernet DSLAM ADSL2/2+) όσο και στο δίκτυο κορμού (IP-Core) προκειμένου να είναι σε θέση να παράσχει διαρκώς βελτιούμενες υπηρεσίες στους τελικούς χρήστες και να μειώσει τα σχετικά κόστη. Οι επενδύσεις αυτές αντιμετωπίζουν σημαντική αβεβαιότητα από την πλευρά της ζήτησης και συνεπώς οι κίνδυνοι που αναλαμβάνει ο OTE με την πραγματοποίησή τους είναι υψηλοί. Η θεώρηση της ΕΕΤΤ ότι έχουν ολοκληρωθεί οι αναγκαίες επενδύσεις και υποδομές παραπέμπει σε μία στατική εικόνα της αγοράς που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα ενώ επιπλέον δεν συνάδει με την διαπίστωση της ίδιας της ΕΕΤΤ ότι η διείσδυση της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα παραμένει χαμηλή γεγονός που προφανώς θα έπρεπε να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι απαιτούνται πρόσθετες επενδύσεις για την περαιτέρω αύξηση της. Επιπλέον η θεώρηση αυτή παραβλέπει το γεγονός ότι ο OTE πραγματοποιεί συνεχώς επενδύσεις για την περαιτέρω γεωγραφική

---

⁴⁰ Alexandre de Steel, The current and future European regulation of electronic communications : a critical assessment σελ 11

κάλυψη της ευρυζωνικότητας ώστε να καταστεί προσιτή και στις πλέον απομακρυσμένες περιοχές της χώρας και σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, συμβάλλοντας έτσι στην μείωση του ψηφιακού χάσματος και στην τόνωση της εθνικής οικονομίας. Είναι ωστόσο προφανές ότι η γεωγραφική επέκταση σε δυσπρόσιτες περιοχές με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα παρουσιάζει σημαντικά υψηλότερα κόστη σε σχέση με την κάλυψη αστικών περιοχών ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζει υψηλότερους επιχειρηματικούς κινδύνους.

Με βάση τα στοιχεία που παρατίθενται στο Παράρτημα 4 όπου φαίνεται η πληθυσμιακή κάλυψη του δικτύου ADSL του ΟΤΕ ανά νομό και ανά κατηγορία πληθυσμού, προκύπτει ότι παρότι σε εθνικό επίπεδο ο αγροτικός πληθυσμός της χώρας καλύπτεται σε ικανοποιητικό βαθμό (62,59%) εντούτοις σε ιδιαίτερα ορεινούς νομούς (π.χ. Ευρυτανίας ή Αρκαδίας) παρουσιάζεται σημαντική υστέρηση. Η υστέρηση αυτή προκύπτει λόγω των πολύ υψηλών επενδύσεων που απαιτούνται λόγω της γεωμορφολογίας και των δημογραφικών χαρακτηριστικών των νομών αυτών σε συνδυασμό με το υψηλό ρίσκο των επενδύσεων αυτών λόγω της αβεβαιότητας από την πλευρά της ζήτησης. Είναι προφανές ότι η όποια ρυθμιστική πολιτική θα πρέπει, προκειμένου να επιτρέψει στον ΟΤΕ να επεκτείνει την γεωγραφική του κάλυψη, να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες αυτές και να επιτρέπει μια εύλογη απόδοση επί των επενδεδυμένων κεφαλαίων με συνεκτίμηση των συναφών κινδύνων. Σε διαφορετική περίπτωση είναι βέβαιο ότι θα επιβραδυνθεί η επενδυτική δραστηριότητα του ΟΤΕ με ότι αυτό συνεπάγεται για την εθνική οικονομία και τον τελικό καταναλωτή.

Οικονομικό πλαίσιο

Σύμφωνα με την ανάλυση της ΕΕΤΤ στη παράγραφο 5.6.5 η μεθοδολογία Retail-minus με βάση τις τιμές και το κόστος του ΟΤΕ, είχε επιλεγεί ως η πλέον κατάλληλη για τον καθορισμό των τιμών ΧΕΠ στην προηγούμενη ανάλυση της αγοράς το 2006 για δύο βασικούς λόγους:

- η ανάπτυξη της αγοράς ευρυζωνικής πρόσβασης σε λιανικό επίπεδο παρουσίαζε περιορισμένη ανάπτυξη ενώ ακόμα πιο περιορισμένη ήταν η ανάπτυξη της αγοράς ΧΕΠ
- η ανάπτυξη των υποδομών του ΟΤΕ ήταν ακόμα σε εξέλιξη

Στο πλαίσιο αυτό η εφαρμογή της μεθοδολογία Retail-minus έδινε τη δυνατότητα στους μεν εναλλακτικούς πάροχους να εκμεταλλευτούν τις οικονομίες κλίμακας του ΟΤΕ, στον δε ΟΤΕ ένα επαρκές κίνητρο για επενδύσεις στην ανάπτυξη αναγκαίων υποδομών.

Στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης η ΕΕΤΤ κρίνει ότι υπάρχει ανάγκη αλλαγής της μεθοδολογίας αφενός, γιατί η αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης βρίσκεται πλέον σε στάδιο ωρίμανσης και αφ ετέρου, γιατί ο ΟΤΕ έχει ήδη ολοκληρώσει το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεων του στη υφιστάμενη τεχνολογία. Σύμφωνα με την ανάλυση μας όμως και τα δύο συμπεράσματα δεν ανταποκρίνονται στην υφιστάμενη κατάσταση της αγοράς ούτε αποτυπώνουν τις τάσεις της αγοράς, συνεπώς δεν δικαιολογείται η προτεινόμενη αλλαγή μεθοδολογίας. Θα θέλαμε σε αυτό το σημείο για λόγους πληρότητας να επισημάνουμε ότι σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Μέτρου 4.2 οι εναλλακτικοί πάροχοι τελικοί αποδέκτες του έργου έχουν την υποχρέωση διαμόρφωσης των τιμών ΧΕΠ στη βάση μεθοδολογίας Retail-minus.

Σε σχέση με τα ζητήματα που αναφέρονται στην σχετική ενότητα της διαβούλευσης ο ΟΤΕ διαφωνεί πλήρως με την υποχρέωση ex ante ελέγχου των τιμών ΧΕΠ από την ΕΕΤΤ. Η ΕΕΤΤ τεκμηριώνει την ανάγκη επιβολής ρυθμίσεων αποκλειστικά στον ισχυρισμό ότι η μοναδική προσφορά παροχής ευρυζωνικής πρόσβασης σε επίπεδο χονδρικής είναι η προσφορά ΧΕΠ από τον ΟΤΕ ενώ πρόσβαση σε ΑΠΤοΒ παρέχεται μόνο σε 152 αστικά κέντρα. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει στην απάντηση μας στην ερώτηση Α.2, με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία για την εξέλιξη των κέντρων στα οποία λειτουργεί συνεγκατάσταση αλλά και από την προβλεπόμενη ολοκλήρωση του μέτρου 4.2 στο τέλος του 2009, ο παραπάνω ισχυρισμός της ΕΕΤΤ καταρρίπτεται εξ ολοκλήρου. Θεωρούμε ότι πλέον οι πραγματικές εξελίξεις της αγοράς επιτάσσουν την άρση της υποχρέωσης ελέγχου τιμών στον ΟΤΕ. Ο ΟΤΕ θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ οφείλει να επαναλάβει την ανάλυση της Αγοράς 5 εξ αρχής και σε κάθε περίπτωση να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους επέλεξε να αγνοήσει πλήρως το Μέτρο 4.2 κατά την παρούσα ανάλυση της αγοράς ΧΕΠ. Η παράλειψη αυτή είναι πιθανό να δημιουργήσει ερωτηματικά ως προς τις προθέσεις της Επιτροπής.

Εάν και ο ΟΤΕ έχει εκφράσει επανειλημμένα την διαφωνία του με την υποχρέωση ex ante ελέγχου τιμών ΧΕΠ από την ΕΕΤΤ, θεωρεί απαραίτητο να τοποθετηθεί σε σχέση με τις προτεινόμενες μεθοδολογικές προσεγγίσεις σε επίπεδο γενικών αρχών..

Η ΕΕΤΤ στην ανάλυση της προτείνει καταρχήν την εφαρμογή της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ στη βάση:

- του μακροπρόθεσμου κόστους ενός αποτελεσματικού παρόχου με συγκρίσιμα χαρακτηριστικά με εκείνα του ΟΤΕ, διότι σύμφωνα με την ΕΕΤΤ με αυτόν τον τρόπο επιτρέπεται στους νεοεισερχόμενους να εκμεταλλευτούν τις οικονομίες κλίμακας του ΟΤΕ.
- και ενός εύλογου συντελεστή απόδοσης επί του επενδεδυμένου κεφαλαίου, συνεκτιμώντας τους συναφείς κινδύνους

Ο ΟΤΕ γενικά θεωρεί τη μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ, η οποία εξ ορισμού είναι προσανατολισμένη στο μέλλον (forward-looking) και ανταποκρίνεται στο αποτελεσματικό κόστος, κατάλληλη για τον προσδιορισμό κόστους υπηρεσιών υπό καθεστώς ρύθμισης, **εφόσον βασίζεται σε έναν αποτελεσματικό πάροχο με συγκρίσιμα χαρακτηριστικά με του ΟΤΕ**. Ο ΟΤΕ εφαρμόζει ήδη την μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ για τον υπολογισμό του κόστους των χονδρικών υπηρεσιών του για τις οποίες έχει επιβληθεί η ρυθμιστική υποχρέωση της κοστοστρεφούς τιμολόγησης. Η εφαρμογή της εν λόγω μεθοδολογίας κοστολόγησης θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στην περίπτωση της ΧΕΠ, εφόσον προέκυπτε απαίτηση κοστοστρεφούς τιμολόγησης, στο ίδιο πλαίσιο και με τους ίδιους όρους όπως εφαρμόζεται και για τις λοιπές υπό ρύθμιση χονδρικές υπηρεσίες. Μόνο με αυτόν τον τρόπο θα ήταν δυνατό να εξασφαλιστεί με συνέπεια η κοστολογική αντιμετώπιση τους στο σύνολο τους. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί, ότι θεωρητικά, στην περίπτωση ενός αποτελεσματικού παρόχου, τα αποτελέσματα που θα προέκυπταν με χρήση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ θα έπρεπε να είναι ισοδύναμα με τα αποτελέσματα που θα προέκυπταν και με τη μεθοδολογία Retail-minus. Σύμφωνα με τη παραπάνω ανάλυση συνάγεται ότι ένας από τους βασικούς στόχους της προτεινόμενης μεθοδολογίας είναι η εκτίμηση των χαμηλότερων δυνατών τιμών που απορρέουν από την παραγωγική αποτελεσματικότητα, δηλαδή ο προσδιορισμός του μικρότερου δυνατού κόστους στη βάση και των βέλτιστων δυνατών οικονομικών κλίμακας και φάσματος. Αυτό αποτελεί προϋπόθεση για την εξασφάλιση και διανεμητικής αποτελεσματικότητας, δηλαδή

προσιτών τελικών τιμών για τους καταναλωτές που παράλληλα αποτρέπουν την έμμεση επιδότηση μερικών ομάδων των καταναλωτών από άλλες ομάδες καταναλωτών. Έτσι επιτυγχάνεται τελικώς αποτελεσματικότητα και σε επίπεδο κοινωνικής ευημερίας, δηλαδή παραγωγή του μέγιστου δυνατού προϊόντος με το ελάχιστο δυνατό κόστος για τη κοινωνία συνολικά.

Συνεχίζοντας την ανάλυση της η ΕΕΤΤ προσθέτει επιπλέον απαιτήσεις στο προσδιορισμό των τιμών ΧΕΠ και ειδικότερα αναφέρει ότι πρέπει να διαμορφώνονται σε τέτοιο επίπεδο ώστε:

- οι εναλλακτικοί πάροχοι να έχουν εύλογη απόδοση από τις επενδύσεις σε ΑΠΤοΒ ή να συνεχίσουν τη δραστηριότητα τους προκειμένου να επεκτείνουν τις υποδομές τους
- Να διαμορφώνουν έναν ικανοποιητικό οικονομικό χώρο μεταξύ ΑΠΤοΒ και ΧΕΠ, επαρκή για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού και τη συνεχή γεωγραφική επέκταση της ΑΠΤΒ

Με την εφαρμογή των προτεινόμενων μεθοδολογικών παραδοχών ορίζεται ότι οι τιμές ΧΕΠ θα πρέπει να αντιστοιχούν στο κόστος ενός νεοεισερχόμενου παρόχου του οποίου η στρατηγική επέκτασης στην αγορά βασίζεται στην ΑΠΤοΒ, κόστος το οποίο θα πρέπει να υπολογιστεί στη βάση προτύπου τεχνοοικονομικού (bottom-up) μοντέλου. Ωστόσο τα βασικά χαρακτηριστικά του μοντέλου αυτού δεν προσδιορίζονται ενώ η διαμόρφωση του αναφέρεται ότι θα αποτελέσει αντικείμενο μελλοντικής διαβούλευσης!

Χωρίς να υπεισέρθουμε καθόλου στα θέματα της ασάφειας και απροσδιοριστίας που εισάγονται στην ανάλυση με όλες τις παραπάνω έννοιες (εύλογη απόδοση για κάθε νεοεισερχόμενο, προσδιορισμός ενός εύλογου οικονομικού χώρου, και ενός τυπικού νεοεισερχόμενου) είναι σαφές ότι αυτή η προσέγγιση ουσιαστικά αναιρεί την εφαρμογή της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ. Εμμέσως πλην σαφώς υπονοείται ότι ο υπολογισμός του κόστους ΧΕΠ δεν θα υπολογίζεται με βάση την κλίμακα παραγωγής του ΟΤΕ, αλλά με βάση την κλίμακα ενός υποθετικού «τυπικού νεοεισερχόμενου».

Η ουσία της διαφοράς της προσέγγισης αυτής δεν έγκειται στην bottom-up σε αντιδιαστολή με την top-down προσέγγιση που σε γενικές γραμμές ακολουθείται στην εκτίμηση του κόστους του ΟΤΕ (αφού σε θεωρητικό επίπεδο οι δύο προσεγγίσεις, όταν βασίζονται σε ένα αποτελεσματικό πάροχο και τη μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ, οδηγούν σε ισοδύναμα αποτελέσματα) αλλά στη δυνατότητα εισαγωγής ως κλίμακα αναφοράς, κλίμακας λειτουργίας διαφορετικής (μικρότερης) από αυτή του ΟΤΕ σήμερα. Μακροπρόθεσμα με την πλήρη ανάπτυξη του ανταγωνισμού και με δεδομένα το μέγεθος της ελληνικής αγοράς και τον αριθμό των παρόχων, το κατά πόσον το ανά μονάδα κόστος των υπηρεσιών θα είναι μικρότερο ή όχι από αυτό ενός αποτελεσματικού παρόχου σήμερα, θα εξαρτηθεί από τις εξελίξεις στην τεχνολογία και τις προσφερόμενες υπηρεσίες, εξελίξεις οι οποίες θα καθορίσουν και το βαθμό των εφικτών οικονομιών κλίμακας και φάσματος.

Βραχυπρόθεσμα όμως, η εισαγωγή μοντέλου μικρότερης κλίμακας από αυτής του ΟΤΕ σήμερα, ενδέχεται να οδηγήσει σε υψηλότερες τιμές ΧΕΠ, υψηλότερες από αυτές που θα προέκυπταν εάν βασίζονταν στο κόστος του ΟΤΕ και συνεπώς υψηλότερες και για τον τελικό καταναλωτή. Για να μην ισχύει κάτι τέτοιο θα πρέπει οι όποιες αντισυνομιές κλίμακας ενδέχεται να υπάρχουν στη λειτουργία ενός δικτύου μεγάλης κλίμακας να αντισταθμίζουν το μεγαλύτερο ανά μονάδα κόστος επένδυσης που αντιστοιχεί σε ένα δίκτυο μικρότερης κλίμακας. Η ανάλυση της ΕΕΤΤ όμως δεν φαίνεται να βασίζεται, πόσο μάλλον να τεκμηριώνεται εμπειρικά, σε αυτό το ενδεχόμενο. Εάν επομένως το ενδεχόμενο προσδιορισμού τιμών ΧΕΠ σε υψηλότερο επίπεδο από αυτό που προκύπτει από την προσέγγιση ΜΜΕΚ-ΤΚ όπως παρουσιάστηκε παραπάνω, αποτελεί επιλογή συγκεκριμένης τηλεπικοινωνιακής πολιτικής, τότε οι επιπτώσεις της επιλογής αυτής δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να επιβαρύνουν τον ΟΤΕ και την εμπορική του πολιτική και να δημιουργήσουν επαχθείς συνθήκες για την δραστηριοποίηση του.

. Ο ΟΤΕ θα ήθελε να αποσαφηνιστεί από την ΕΕΤΤ με ποιον ακριβώς τρόπο η προσέγγιση αυτή μπορεί να εξασφαλίσει:

- παραγωγική και διανεμητική αποτελεσματικότητα αλλά και αποτελεσματικότητα σε επίπεδο κοινωνικής ευημερίας γενικότερα
- και ειδικότερα παραγωγική αποτελεσματικότητα των νεοεισερχομένων παικτών σε μακροχρόνια βάση

Στην ανάλυση της η ΕΕΤΤ εισάγει την δυνατότητα και ενός επιπλέον ex-post ελέγχου των τιμών ΧΕΠ με βάση το κριτήριο της μη δυνατότητας επανάληψης (non replicability) των προσφορών λιανικής του ΟΤΕ από τους εναλλακτικούς παρόχους, κατά τον οποίον θα πραγματοποιείται ταυτόχρονη εξέταση των προσφορών στην αγορά χονδρικής και των αντίστοιχων/σχετικών λιανικών προσφορών. Η ΕΕΤΤ επικαλείται τις σχετικές αρμοδιότητες της για την ex post εφαρμογή της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕΤΤ δηλώνει ότι προτίθεται να επιβάλει τροποποιήσεις στις αντίστοιχες προσφορές χονδρικής ή/και κυρώσεις εφόσον διαπιστωθεί η παραβίαση της υποχρέωσης της μη διακριτικής μεταχείρισης. Λαμβάνοντας υπόψη τις δύο προηγούμενες αντικρουόμενες κοστολογικές προσεγγίσεις της ΕΕΤΤ, ο ΟΤΕ καλεί την ΕΕΤΤ να προσδιορίσει πάνω σε ποια ακριβώς βάση και προς ποια κατεύθυνση θα επιβάλει τροποποιήσεις από τη πλευρά του κόστους. Επίσης να αποσαφηνίσει το προσδοκώμενο αποτέλεσμα, στο βαθμό που οι προσεγγίσεις αυτές αναιρούν την αρχική της πρόθεση να προσδιορίσει σε ένα απόλυτο επίπεδο το κόστος της υπηρεσίας ΧΕΠ. Εισάγοντας και αυτό το κριτήριο η ΕΕΤΤ όχι μόνο επιστρέφει σε μια προσέγγιση προσδιορισμού σχετικού επιπέδου μεταξύ τιμών λιανικής και χονδρικής υπηρεσίας ενώ δεν προσδιορίζει με σαφήνεια τα σημεία αναφοράς ούτε ως προς τις τιμές χονδρικής αλλά ούτε και ως προς τις σχετικές τιμές λιανικής.

Η ΕΕΤΤ επίσης αναφέρει ότι διατηρεί την δυνατότητα προσφυγής σε άλλα μέτρα (benchmarking, χρήση άλλων μοντέλων ή/και στοιχείων), στη περίπτωση κατά την οποία ο ΟΤΕ δεν συνεργαστεί αρκούτως, πάντα κατά τη κρίση της, στη παροχή σχετικών πληροφοριών. Ο ΟΤΕ θα ήθελε να τονίσει για μία ακόμη φορά τα παρακάτω δεδομένα, τα οποία φαίνεται να παραγνωρίζει η ΕΕΤΤ στο πλαίσιο αυτής της ανάλυσης:

- Ο ΟΤΕ εφαρμόζει τη μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ για τον υπολογισμό του κόστους των χονδρικών υπηρεσιών για τις οποίες έχει επιβληθεί υποχρέωση κοστροστρεφούς τιμολόγησης (ΑΠΤοΒ και συναφείς ευκολίες),
- Ο ΟΤΕ έχει ήδη υλοποιήσει πλήρως την 482/051 απόφαση της ΕΕΤΤ που αφορά στον Λογιστικό Διαχωρισμό, στο πλαίσιο του οποίου η ΧΕΠ αποτελεί μια διακριτή αγορά στην οποία παρουσιάζονται με απόλυτη διαφάνεια τόσο οι

- συναλλαγές που η αγορά αυτή έχει με άλλους χονδρικούς παρόχους όσο και οι συναλλαγές της με το λιανικό άκρο του ΟΤΕ (με τη χρήση των τιμών μεταφοράς)
- Η εφαρμογή κοστοστρεφούς τιμολόγησης θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στην περίπτωση της ΧΕΠ, εφόσον προέκυπτε σχετική απαίτηση, μόνο στο ίδιο πλαίσιο και με τους ίδιους όρους όπως εφαρμόζεται και για τις λοιπές υπό ρύθμιση χονδρικές υπηρεσίες με βάση την ήδη χρησιμοποιούμενη από τον ΟΤΕ μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ. Μόνο με αυτόν τον τρόπο θα ήταν δυνατό να εξασφαλιστεί με συνέπεια η κοστολογική αντιμετώπιση τους στο σύνολο τους.
  - Ο προσδιορισμός της τιμής της ΧΕΠ στο πλαίσιο οποιασδήποτε άλλης προσέγγισης θα επηρέαζε το κόστος και άλλων χονδρικών υπηρεσιών που διαμοιράζονται πόρους με τη ΧΕΠ και θα προκαλούσε αναμφισβήτητα όχι μόνο διαστρέβλωση του κόστους τους αλλά και αλλοίωση της διαφάνειας της κοστολογικής διαδικασίας.

Μπορούμε λοιπόν να συμπεράνουμε ότι οι προτεινόμενες μεθοδολογικές προσεγγίσεις δεν είναι συμβατές μεταξύ τους ενώ ενδέχεται να οδηγήσουν σε αντικρουόμενα αποτελέσματα και ακόμα χειρότερα σε μη αποτελεσματικές τιμές. Επιπλέον, αυξάνουν εκθετικά τον βαθμό πολυπλοκότητας στη διαδικασία υπολογισμού των τιμών σε σχέση με την υφιστάμενη μεθοδολογία Retail- minus, την πολυπλοκότητα της οποίας ισχυρίζεται η ΕΕΤΤ ότι επιχειρεί να θεραπεύσει μέσω της παρούσας διαβούλευσης. Μεθοδολογικά οποιαδήποτε κοστολογική προσέγγιση, πλην της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ με βάση το υπάρχον σύστημα του ΟΤΕ, εισάγει μη αντικειμενικές και αδιαφανείς διαδικασίες ενώ παράλληλα δεν προάγει την απαιτούμενη ρυθμιστική βεβαιότητα και οδηγεί τελικά σε άσκοπη υπέρ-ρύθμιση και σοβαρές στρεβλώσεις στην αγορά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. Προσφορές εταιρειών κινητής τηλεφωνίας

Νέο αποκλειστικό Dell Inspiron Mini 9 με ενσωματωμένο Vodafone Mobile Broadband

Αποκτήστε τώρα το netbook Dell Inspiron Mini 9, το νέο μικρό φορητό υπολογιστή από τη Dell με ενσωματωμένο Vodafone Mobile Broadband, αποκλειστικά από τη Vodafone και εντελώς δωρεάν*!

Συνδεθείτε εύκολα και γρήγορα στο αναβαθμισμένο δίκτυο 3G Broadband της Vodafone και απολαύστε ταχύτητες μέχρι 7,2 Mbps download και 1,44 Mbps upload! **

Το νέο μικρό netbook Dell Inspiron Mini 9, που θα βρείτε αποκλειστικά στη Vodafone, σας προσφέρει:

- **Ενσωματωμένο Vodafone Mobile Broadband** για πρόσβαση στο internet όπου κι αν βρίσκεστε, χωρίς καλώδια ή εξωτερική κάρτα πρόσβασης
- **Μεγαλύτερη οθόνη 8,9"**
- Αυθεντικά **Microsoft Windows XP** Ελληνική έκδοση
- Πολύ **μικρές διαστάσεις και βάρος**, για να χωράει ακόμα και στη τσάντα σας
- **10 GB δωρεάν** κίνηση δεδομένων κάθε μήνα

* Στο πρόγραμμα VMB10GB με πάγιο 39 € το μήνα και συμβόλαιο για 24 μήνες

Σημειώνεται ότι από το site της Vodafone το Dell Inspiron Mini 9 / Μαύρο με ενσωματωμένο Vodafone Mobile Broadband χωρίς επιδότηση διατίθεται στην τιμή των € 399,00

Συσκευές COSMOTE Internet On The Go

COSMOTE Internet On The Go USB Stick

Σύνδεση με φορητούς και επιτραπέζιους υπολογιστές σε θύρα USB.

COSMOTE Internet On The Go USB Modem

Σύνδεση με φορητούς και επιτραπέζιους υπολογιστές σε θύρα USB.

COSMOTE Internet On The Go ExpressCard

Σύνδεση με φορητούς υπολογιστές σε θύρα για ExpressCard ή θύρα PCMCIA (Type II) με adaptor, που διατίθεται ξεχωριστά.

Και οι τρεις συσκευές είναι συμβατές με τα λειτουργικά συστήματα: Microsoft® Windows 2000 (SP4), Microsoft® Windows XP (SP1&SP2), Microsoft® Windows Vista™, Apple® Mac OS® X v10.5 ή μεταγενέστερη έκδοση

Αποκτήστε ΔΩΡΕΑΝ* την **COSMOTE Internet On The Go HSPA** συσκευή που σας ταιριάζει και απολαύστε:

- ταχύτητες έως **7,2 Mbps** για λήψη δεδομένων και έως 1,5 Mbps για αποστολή
- **εύκολη χρήση** (ενσωματωμένο λογισμικό διαχείρισης)
- **plug and play** λειτουργία
- **μοντέρνο design** και **μικρές διαστάσεις** για απόλυτη ευελιξία

* Ισχύει για τα προγράμματα COSMOTE Internet On The Go 250MB, 5GB, Unlimited, Student. Με κάθε νέα σύνδεση COSMOTE Internet On The Go 10GB + Laptop προσφέρεται δωρεάν συσκευή μετάδοσης δεδομένων τύπου USB.

Επιπλέον, με κάθε νέα ενεργοποίηση στα προγράμματα COSMOTE Internet On The Go μπορείτε να αποκτήσετε εντελώς ΔΩΡΕΑΝ μία από τις COSMOTE Wireless Connect HSDPA συσκευές:

- Wireless Connect USB Modem 3.6 - Huawei E220
- Wireless Connect Card Broadband 3.6 - Huawei E630
- Wireless Connect Card Broadband 1.8 - Huawei E620
- Wireless Connect Card 1.8 - Option Globetrotter (HSDPA/WLAN)

Η δωρεάν προσφορά των COSMOTE Wireless Connect HSDPA συσκευών δεν ισχύει για το πρόγραμμα COSMOTE Internet On The Go Basic και για τη συσκευή Wireless Connect Card 1.8 - Option Globetrotter.

Internet On The Go 10GB + Laptop

HP 2133 Mini-Note PC

Τώρα, με κάθε νέα σύνδεση στο πρόγραμμα COSMOTE Internet On The Go 10GB+Laptop, αποκτάς **μοναδικά δώρα** :

• Ένα **mini note PC Hewlett Packard 2133** .

• Μία συσκευή μετάδοσης δεδομένων τύπου USB.

Και όλα αυτά με ταχύτητες που μεγαλύτερες μεγαλύτερες δεν υπάρχουν, έως **7,2 Mbps** και πάγιο μόνο **39€/μήνα!** Με τέτοια δώρα και τέτοιες ταχύτητες δε θα σε πιάνει κανείς!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. Πίνακας Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων

Νόμοι/ Δήμοι	Πρόσκληση 93		Πρόσκληση 145	
	Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών		Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών	
	Ποσό (€)	Χιλιόμετρα	Ποσό (€)	Χιλιόμετρα
Έβρος				
Σαμοθράκης	934.188,03	14,32		
Αλεξανδρούπολης	1.669.446,50	23,795		
Διδυμοτείχου	550.221,00	6,85		
Ροδόπη				
Κομοτηνής			1.088.820,00	14,64
Ξάνθη				
Ξάνθης	1.010.202,47	14,145		
Δράμα				
Δράμας	926.412,70	14,911		
Προσοτσάνης	298.768,00	3,4		
Καβάλα				
Θάσου	363.943,95	5,24		
Καβάλας	1.153.441,73	16,529		
Σέρρες				
Σερρών	1.345.975,15	17,703		
Κιλκίς				
Κιλκίς	793.703,36	10,711		
Χαλκιδική				
Πολυγύρου	432388,25	5,368		
Πέλλα				
Έδεσσας	682.436,95	8,444		
Ημαθία				
Βέροια	907.250,17	13,745		
Νάουσας	580.148,64	7,503		
Ανθεμίων	441.421,75	5,83		
Πιερία				
Κατερίνης	1.004.407,67	11,861		
Φλώρινα				
Φλώρινας	718.550,00	10,555		
Κοζάνη				
Κοζάνης	1211011,02	17,795		
Πτολεμαΐδας	820.600,00	14,005		
Καστοριά				
Καστοριάς	548.066,00	8,402		
Γρεβενά				
Γρεβενών	340.538,00	4,756		
Ιωάννινα				
Ιωαννιτών	2.000.000,00	30,278		
Τρίκαλα				
Τρικκαίων	1.120.000,00	14,931		
Καλαμπάκας	429.000,00	6,349		
Λάρισα				
Λαρισαίων	1.880.000,00	27,034		
Φαρσάλων	360.000,00	1,294		
Γιάννουλης	418.700,00	6,429		
Θεσπρωτία				
Δήμος Ηγουμενίτσας			850.000,00	10,37
Πρέβεζα				

Πρεβέζης	770.000,00	10,35	
Άρτα			
Αρταίων			1.300.000,00 18,25
Καρδίτσα			
Καρδίτσας	819.000,00	12,4	
Φθιώτιδα			
Λαμιέων	1.563.296,00	19,97	
Αταλάντης	183.567,00	1,386	
Μαγνησία			
Βόλου	1.480.000,00	19,003	
Ν.Ιωνίας	680.000,00	7,922	
Αιτωλοακαρνανία			
Ναυπάκτου	414.592,00	5,81	
Αγρινίου	1.330.516,00	18,968	
Μεσολογγίου	906.704,80	14,22	
Οιτιάδων	311.082,40	3,44	
Φοκίδα			
Αμφισσα			640.000 -
Βοιωτία			
Λεβαδέων	600.000,00	9,172	
Θηβαίων	850.000,00	12,42	
Εύβοια			
Χαλκιδέων	719.000,00	10,86	
Αχαΐα			
Πατρέων - Ρίου	3.025.500,00	46,426	
Αιγίου	503.678,00	8,265	
Ηλεία			
Πύργου	706.383,90	8,67	
Αμαλιάδας	477.800,00	6,22	
Αρκαδία			
Τρίπολης	1.005.845,95	12	
Κορινθία			
Ευλοκάστρου	338.094,54	4,724	
Κορινθίων	786.379,91	10,06	
Σικυωνίων	380.837,22	4,4	
Αργολίδα			
Αργους	549.032,54	7,07	
Ναυπλίου	383.847,76	4,43	
Μεσσηνία			
Μεσσήνης	323.086,36	3,793	
Καλαμάτας	1.295.308,06	17,155	
Λακωνία			
Δήμος Σπάρτης			1.037.040,60 17,37
Κέρκυρα			
Κερκυραίων	938.240,00	11,9	
Λευκάδα			
Λευκάδας			216.000,00 -
Κεφαλλονιά			
Αργοστολίου	400.000,00	5,32	
Ζάκυνθος			
Ζακυνθίων	441.780,00	7,5	
Λέσβος			
Μυτιλήνης	595.000,00	8,85	
Χίος			
Ομηρούπολης	1.260.000,00	19,3	
Σάμος			

Βαθέος	379.832,00	4,067		
Κυκλάδες				
Ερμούπολης Σύρου	806.555,00	8,755		
Πάρου	463.358,00	6,013		
Νάξου	345.045,00	4,26		
Δωδεκάνησα				
Ροδίων	1.010.000,00	14,495		
Χανιά				
Χανίων	2.700.000,00	35,996		
Ρέθυμνο				
Ρεθύμνου	835.000,00	14,979		
Ηράκλειο				
Ηράκλειο	2.880.000,00	48,847		
Λασιθί				
Ιεράπετρα	360.000,00	5,69		
Αγ. Νικόλας	806.500,00	10,703		
Σητείας	500.000,00	8,271		
Αθροισμα Προσκλήσεων Μεμονωμένα				
	58.065.683	816,263	5.131.860,60	60,63
Αθροισμα και των Δύο Προσκλήσεων				
	63.197.544	876,893		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. HOL Χονδρική διάθεση ευρυζωνικών υπηρεσιών σε επιδοτούμενες περιοχές

Περιγραφή

Η hellas online είναι σε θέση να παρέχει ευρυζωνικές υπηρεσίες (ADSL κυκλώματα) χονδρικά σε Τηλεπικοινωνιακούς Παρόχους στις επιδοτούμενες από το πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» περιοχές.

Προκειμένου, όμως, ο Τηλεπικοινωνιακός Πάροχος να προσφέρει υπηρεσίες πρόσβασης και μεταφοράς κίνησης από και προς το Διαδίκτυο σε Τελικούς Χρήστες, συνδρομητές του, από τα DSLAMs της hellas online, θα πρέπει να συνδέσει το δίκτυό του με αυτό της hellas online.

Η διασύνδεση με τον πάροχο θα επιτυγχάνεται στο κεντρικό σημείο του δικτύου κορμού της ζώνης το οποίο φιλοξενείται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο (Data Center). Τα σημεία, ανά ζώνη, στα οποία οι ενδιαφερόμενοι πάροχοι μπορούν να διασυνδεθούν με τη hellas online είναι τα παρακάτω:

1. Χαλκίδα για τη Ζώνη 1
2. Πάτρα για τη Ζώνη 2
3. Λάρισα για την Ζώνη 4

Η διασύνδεση με τον πάροχο γίνεται σε Δικτυακό Επίπεδο 2 (Ethernet) και παραδίδεται σε αυτόν κίνηση όλων των συνδρομητών ευρυζωνικών υπηρεσιών ανά ζώνη με χρήση του πρωτοκόλλου IP over PPPoE over L2TP over Ethernet

Περιγραφή	Προσφερόμενη υπηρεσία από hellas online	
Τύπος	Ασύμμετρη	
Ταχύτητα Σύνδεσης με το δίκτυο (kbps) – Download speed	2048	6144
Ταχύτητα Σύνδεσης με το δίκτυο (kbps) – Upload speed	768	1024
Λόγος Συγκέντρωσης – Contention Ratio	1:20	Download 1:50 Upload 1:40

Για τις τιμές χονδρικής διάθεσης των ευρυζωνικών υπηρεσιών στις επιδοτούμενες περιοχές από το πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας»

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΩΝΔΡΙΚΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ
 σε ΕΠΙΔΙΟΤΥΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ από την Κ.Π1

● Τιμές ADSL κυκλομάτων χονδρικής

A/A	Μηνιαίο Τέλος Λιανικής Πλήρους Πρόσβασης	Εκπτώση επί της Λιανικής Τιμής
Πρόσβαση 6 / 1 Mbps	€ 18,63	28 %
Πρόσβαση 2 Mbps / 768 Kbps	€ 18,63	28 %

Σημειώσεις:

1. Στις παραπάνω τιμές δεν περιλαμβάνεται ΦΠΑ 19%.
2. Η τιμολόγηση των υπηρεσιών γίνεται σε μηνιαία βάση και ειδικότερα όπως ορίζεται σε συγκεκριμένο άρθρο του κυρίως σώματος της σύμβασης.
3. Σε περίπτωση μεταβολής των «Τιμολογίων Αδειοδονητής Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο» του ΟΤΕ, η hol δύναται να επανεξετάσει την τιμολογιακή της πολιτική.

● Τιμές IP διασύνδεσης με το δίκτυο της hellas online

Τα κυκλώματα διασύνδεσης θα ακολουθούν τεχνολογία Gigabit Ethernet (περαιτέρω λεπτομέρειες και τεχνικά χαρακτηριστικά και μπορούν να δοθούν στους ενδιαφερόμενους).
 Για τα κυκλώματα διασύνδεσης θα εφαρμόζεται εύλογη τιμολόγηση η οποία θα κυμαίνεται στα επίπεδα του 50% πλέον της υφιστάμενης διασύνδεσης ΟΚΣΥΑ2 την οποία ο ΟΤΕ προσφέρει για αντίστοιχες υπηρεσίες διασύνδεσης bitstream, σύμφωνα με τα οριζόμενα.

*****
 Adrianiou 2, 115 25 Athens, Greece
 tel: +30 213 000 4000, fax: +30 213 000 5000, www.hol.gr
 customer service: 130 44

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4. Πληθυσμιακή κάλυψη δικτύου ADSL του ΟΤΕ

ΝΟΜΟΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΗ	ΑΣΤΙΚΗ
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	50,57%	98,97%
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	72,66%	99,96%
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	25,62%	100,00%
ΑΡΤΑΣ	59,29%	100,00%
ΑΤΤΙΚΗΣ	71,45%	99,95%
ΑΧΑΪΑΣ	51,61%	100,00%
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	62,93%	100,00%
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	13,89%	100,00%
ΔΡΑΜΑΣ	56,57%	100,00%
ΔΩΔΕΚ/ΣΟΥ	91,87%	100,00%
ΕΒΡΟΥ	52,16%	100,00%
ΕΥΒΟΙΑΣ	69,08%	100,00%
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	7,54%	100,00%
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	73,88%	100,00%
ΗΛΕΙΑΣ	49,33%	100,00%
ΗΜΑΘΙΑΣ	81,66%	100,00%
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	64,10%	100,00%
ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	64,52%	100,00%
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	40,17%	100,00%
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	33,40%	100,00%
ΚΑΒΑΛΑΣ	76,45%	100,00%
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	56,88%	100,00%
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	65,00%	100,00%
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	95,99%	100,00%
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	58,42%	100,00%
ΚΙΛΚΙΣ	55,30%	100,00%
ΚΟΖΑΝΗΣ	66,36%	100,00%
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	65,59%	100,00%
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	90,94%	100,00%
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	26,19%	100,00%
ΛΑΡΙΣΣΗΣ	49,17%	100,00%
ΛΑΣΗΘΙΟΥ	59,09%	100,00%
ΛΕΣΒΟΥ	63,98%	100,00%
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	75,67%	100,00%
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	56,75%	99,75%
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	58,03%	100,00%
ΞΑΝΘΗΣ	73,76%	97,11%
ΠΕΛΛΗΣ	67,80%	100,00%
ΠΕΡΙΑΣ	77,88%	99,69%
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	55,92%	100,00%
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	78,88%	100,00%
ΡΟΔΟΠΗΣ	46,71%	100,00%
ΣΑΜΟΥ	49,49%	100,00%
ΣΕΡΡΩΝ	69,93%	100,00%
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	52,47%	100,00%
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	42,69%	100,00%
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	51,52%	100,00%
ΦΩΚΙΔΑΣ	59,72%	100,00%

ΟΤΕ Α.Ε.
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ & ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	76,92%	100,00%
ΧΑΝΙΩΝ	84,55%	100,00%
ΧΙΟΥ	83,34%	100,00%
Μέσος όρος	62,59%	99,94%